

Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Školní vzdělávací program:

„Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium“

ŠVP NG

Název oboru:

Kód oboru:

Gymnázium

79-41-K/81-2017

(prima - kvarta)

01. září 2023

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium - Gymnázium Jiřího z Poděbrad, Studentská 166, Poděbrady, 290 01

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Obsah Školního vzdělávacího programu Gymnázia Jiřího z Poděbrad, Studentská 166, Poděbrady, 290 01

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
Úplnost a velikost školy	
Charakteristika pedagogického sboru	
Dlouhodobé projekty	
Charakteristika žáků	
Vlastní hodnocení školy	
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	12
Zaměření školy	
Profil absolventa	
Organizace přijímacího řízení	
Organizace maturitní zkoušky	
Výchovné a vzdělávací strategie – klíčové kompetence	
Obecné výchovné a vzdělávací strategie	
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných	
Začlenění průřezových témat	
a/ Osobnostní a sociální výchova	
b/ Výchova demokratického občana	
c/ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
d/ Multikulturní výchova	
e/ Environmentální výchova	
f/ Mediální výchova	
4 UČEBNÍ PLÁN	36
5 UČEBNÍ OSNOVY	38

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.1 Jazyk a jazyková komunikace (JaJK)	38
5.1.1 Český jazyk a literatura (CJL)	
5.1.2 Anglický jazyk (ANJ)	
5.1.3 Další cizí jazyk (DCJ) - Německý jazyk (NEJ), Francouzský jazyk (FRJ), Ruský jazyk (RUJ)	
5.1.4 Volitelný předmět Vlastní tvorba (VLT) - kvarta (2h/2týdny) - garant PK CJL	
5.1.5 Volitelný předmět Lidé a média (LIM) - kvarta (2h/2týdny) - společný předmět, garant PK CJL, PK VP	
5.1.6 Volitelný předmět Ruský jazyk (VRJ) - kvarta (2h/2týdny) - garant PK cizích jazyků	
5.2 Matematika a její aplikace (MAA)	74
5.2.1 Matematika (MAT)	
5.2.2 Volitelný předmět Užitá matematika (UZM) - kvarta (2h/2týdny) - garant MAT	
5.3 Informatika (INF)	94
5.3.1 Informatika (IKT)	
5.4 Člověk a společnost (ČaS)	106
5.4.1 Dějepis (DEJ)	
5.4.2 Výchova k občanství (VKO)	
5.4.3 Volitelný předmět Lidská společnost (LIS) - sekunda/tercie (2h/2týdny, pololetí) - garant VKO	
5.4.4 Volitelný předmět Evropa a svět (EVS) - sekunda/tercie (2h/2týdny, pololetí) - garant DEJ	
5.5 Člověk a příroda (ČaP)	152
5.5.1 Fyzika (FYZ)	
5.5.2 Chemie (CHE)	
5.5.3 Přírodopis (PRI)	
5.5.4 Zeměpis (ZEM)	
5.5.5 Volitelný předmět Biologie kolem nás (BKN) - sekunda/tercie (2h/2týdny, pololetí) - garant PRI	
5.5.6 Volitelný předmět Praktický zeměpis (PZE) - sekunda/tercie (2h/2týdny, pololetí) - garant ZEM	
5.6 Umění a kultura (UaK)	217
5.6.1 Estetická výchova hudební (EVH)	
5.6.2 Estetická výchova výtvarná (EVV)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.6.3 Nepovinné předměty UaK (Sborový zpěv - zpracováno samostatně mimo ŠVP)

5.7 Člověk a zdraví (ČaZ) 230

5.7.1 Tělesná výchova (TEV)

5.7.2 Výchova ke zdraví (VKZ);

5.7.2.1 Kurz: Dopravní výchova (DOV)

5.8 Člověk a svět práce (ČaSP) 252

5.8.1 Svět práce (SVP) – zčásti integrováno do VKO

5.8.2 Laboratorní technika (LAT) - integrováno do FYZ a CHE

5.9 Doplňující vzdělávací obory 259

5.9.1 Etická výchova - integrováno do uvedených vzdělávacích předmětů

5.9.2 Dramatická výchova (DRV) - zpracováno samostatně mimo ŠVP

6 Hodnocení žáků a žákyň GJP

6.1 Způsoby hodnocení 260

6.2 Kritéria klasifikace

6.3 Stupně hodnocení chování a výchovná opatření

6.4 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2013 - Gymnázium Jiřího z Poděbrad
- Čtyřletý vzdělávací program pro 1. až 4. ročník osmiletého gymnázia
- Denní forma vzdělávání
- Údaje o škole, zřizovatel, platnost dokumentu

Adresa: Studentská 166, 290 01, Poděbrady IČO: 62444042 IZO: 000068888	Kontakty: tel.: 325600911 fax: 325600933 e-mail: gymnasium@gjp.cz web: www.gjp.cz datová schránka: dxsxdjc	Ředitel školy: RNDr. Kamil Bříza, tel.: 325600921 e-mail: briza@gjp.cz	Zástupce ředitele: Mgr. Pavel Hercog, tel.: 325600926 e-mail: hercog@gjp.cz
Zřizovatel: Středočeský kraj, Krajský úřad Zborovská 11, 150 21, Praha 5 tel: 257280111, fax: 257280203 e-mail: podatelna@kr-s.cz IČO: 70891095	Školská rada: za pedagogické pracovníky: Mgr. Jana Šlapáková, Mgr. Tomáš Kaura za zákonné zástupce nezletilých žáků a zletilé žáky: Ing. Petr Smíšek, Mgr. Jana Sychrová za zřizovatele: Jaroslav Červinka, Mgr., Bc. Petr Šlechta, Ph.D.	Platnost ŠVP: Datum: 01. 09. 2023 Číslo jednací: Podpis ředitele: Razítko školy:	

Hlavní účel a předmět činnosti - příspěvkové organizace (PO) je vymezen § 57 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění.

Škola provozuje tuto doplňkovou činnost: školící, vzdělávací a konzultační.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Jiřího z Poděbrad bylo založeno v roce 1946. Výuka probíhá v historické budově. V třídách osmiletého i čtyřletého studijního programu každoročně studuje na pět set žáků (termínem žák se v tomto dokumentu myslí žák i žákyně).

- **Úplnost a velikost školy**

Vlastní budova:

- 23 tříd (odborné učebny pro chemii, fyziku, informatiku, biologii, zeměpis a laboratoř chemie)
- knihovna se studovnou
- 10 odborných kabinetů
- tělocvična

(výuka tělesné výchovy probíhá také na přilehlém hřišti města, v sokolovně, v nafukovací hale a v hale BIOS)

Dvě učebny jsou plně vybavené počítačovou sítí, v budově je tělocvična. V bezprostřední blízkosti areálu školy se nachází park a venkovní hřiště, které je využíváno i sousedními základními školami, a je v majetku města.

- **Charakteristika pedagogického sboru**

Na škole vyučuje dlouhodobě 42 pedagogů. Do výuky cizích jazyků se pravidelně zapojují rodilí mluvčí. Průměrný věk sboru se blíží padesáti letům a věková skladba je poměrně plynule rozložena. Podíl mužů a žen je vyrovnaný. Více než třetinu sboru tvoří absolventi tohoto gymnázia. Vzhledem k velmi dobré pedagogické a hlavně odborné způsobilosti pedagogického sboru naši žáci dosahují významných úspěchů v mnoha oborech.

- **Dlouhodobé projekty**

1. projekt **Prevence rizikového chování na nižším gymnáziu**

- zajišťuje Semiramis o.s.(Centrum primární prevence)
- hlavním cílem je preventivně působit proti vzniku jakýchkoliv forem rizikového chování, předat znalosti, dovednosti a postoje, které pomohou eliminovat projevy rizikového chování a podporují zdravý životní styl
- začíná v primě a končí v kvartě, dvě tříhodinová setkání za školní rok
- programy jsou vedeny interaktivní formou s využitím psychosociálních her, technik a prvků zážitkové pedagogiky
- témata: zdravý životní styl, podpora sebevědomí, zdravá komunikace, pozitivní mezilidské vztahy, intolerance, rasismus, agresivita, rizikové sexuální chování, závislostní chování, šikana, rizikového trávení volného času

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

2. účast v projektu společnosti Člověk v tísni – **Jeden svět na školách**, vzdělávací program **Příběhy bezpráví**
 - podpora výuky moderních československých dějin prostřednictvím dokumentárních a hraných filmů, zaměřeno na období totality
 - filmové projekce, besedy s pamětníky a historiky
 - možnost studentů zúčastnit se týmových projektů a literárních soutěží
3. dlouhodobý **projekt prevence xenofobie, rasizmu a antisemitizmu** (DEJ, ZSV)
 - pravidelné exkurze do Židovského vzdělávacího střediska v Praze a do Památníku Terezín
 - práce s dobovými materiály v rámci semináře (výpovědi vězňů koncentračních táborů, ukázky školní výuky některých předmětů z období nacizmu v Německu), pracovní listy Památníku Terezín
4. **Předmětové olympiády a Středoškolská odborná činnost**
 - pravidelně se účastníme s nadanými žáky v NG předmětových olympiád a jim na roveň postavených soutěží na úrovni krajských kol, s úspěchy se zapojujeme do SOČ na VG až na celostátní úrovni
5. **Exkurze**
 - škola pravidelně pořádá exkurze jednorázové – poznávací (např. v německy či anglicky mluvících zemích)
 - některé exkurze jsou spojeny s jinými projekty, často zaměřenými hudebně (např. Hudební projekt EU Youth v Lucembursku, Mezinárodní hudební festival v Paříži)
 - výměnné pobyty ve francouzských partnerských školách
6. **Turistické a lyžařské kurzy**
 - na NG jednou za studium probíhá lyžařský kurz zaměřený na sjezdové i běžecké disciplíny a snowboarding
7. **Projekt VDO**
 - GJP se pravidelně účastní projektového vyučování v rámci PT Výchova demokratického občana
8. **Dlouhodobé projekty**
 - V období 2023 - 2025 naše škola realizuje projekt reg. č. CZ.02.02.XX/22_003/0003122 s názvem „Rozvoj vzdělávání na Gymnáziu Jiřího z Poděbrad III“, který je spolufinancován Evropskou unií.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Projekt je zaměřen na personální podporu, osobnostně profesní rozvoj pedagogů a žáků, podporu žáků s odlišným mateřským jazykem. Celková výše podpory je 1 697 984,- Kč.

- Dlouhodobé projekty procházejí v průběhu platnosti tohoto dokumentu změnami. Aktuální stav lze ověřit u vedení školy.

• Charakteristika žáků

Gymnázium Jiřího z Poděbrad navštěvují studující z Poděbradska, ale také z Nymburska, Kolínska, Kutnohorska. Žáci a žákyně z kraje tvoří 99%. Průměrně 90% absolventů pokračuje ve studiu na vysoké škole hned po maturitě, ostatní zpravidla pokračují na VOŠ. Počet absolventů registrovaných na úřadě práce je mizivý, obvykle 2-3. Spektrum škol, na nichž naši absolventi úspěšně pokračují ve studiu, je v podstatě neomezené - od oborů ekonomických, přes obory filozofické a právnické až k oborům lékařským, pedagogickým a technickým. GJP přijímá žáky s SPU, jde především o dysgrafiky a dyslektiky, dyskalkulie je vzácnější. Vytváříme jim podmínky pro studium:

- a) při přijímacích zkouškách vyšší časovou dotací a snížením stresu, tj. samostatné umístění do menší třídy, individuální přístup zadavatele testů, aklimatizace v rámci přípravných kurzů,
- b) při studiu – vytvoření databáze žáků s SPU – informace třídních, kteří spolupracují s ostatními učiteli, sledují prospěch a chování těchto žáků, konzultují s vých. por., školní psycholožkou, zákonnými zástupci,
- c) ve spolupráci vých. poradce, tříd. učitele, vyučujících (především klíčových předmětů – cizí jazyky, matematika, český j.) a zákonných zástupců se prosazuje individuální přístup k žákům, tj. forma zkoušení, forma písemných prací atd.,
- d) spoluprací se školní psycholožkou - doporučuje postup dle charakteru a typu SPU, konzultuje jejich profesní orientaci,
- e) spoluprací se zákonnými zástupci.

Při práci se žáky s SPU nejde o úlevy, ale o snahu naučit je kompenzovat své poruchy, aby mohli v budoucnu pokračovat ve studiu i na SŠ a VŠ. Trvale nedochází k odhalení případu pozdě diagnostikované SPU.

• Vlastní hodnocení školy

Pojem vlastní hodnocení školy je v GJP chápán jako zjišťování, porovnávání a vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu, fungování, efektivnost školy, jejích částí i celku vzdělávacího systému. Zahrnuje např. hodnocení vzdělávacích procesů, hodnocení vzdělávacích výsledků aj. Má důležitou roli pro korekce a inovace ŠVP GJP, strategii plánování a rozvoje školy, jejích priorit aj. Opírá se o propracované teoretické a metodologické nástroje. Jde o hodnocení vnitřní, při níž škola hodnotí sama sebe.

Hodnocení vlastních výsledků a fungování GJP probíhá na základě ukazatelů tvořených: oblastí hodnocení, jejich kritérii, indikátory těchto kritérií, identifikačními instrumenty. Mimo rámec ŠVP je na GJP zpracováván i systém frekvence identifikačních kritérií a adresné zodpovědnosti.

Ve vlastním hodnocení školy se hodnotí:

- a) podmínky ke vzdělávání /viz bod 1 níže/,

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- b) průběh vzdělávání /viz 1/,
- c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce se zákonnými zástupci, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, zákonných zástupců a dalších osob na vzdělávání /viz 2/,
- d) výsledky vzdělávání žáků a studentů /viz 3/,
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků /viz 2/,
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům /viz 3, 4/.

Na tomto podkladu byly zvoleny následující oblasti hodnocení:

- 1) Výchovně vzdělávací proces na GJP;
- 2) Žáci a učitelé GJP;
- 3) Výsledky vzdělávání na GJP;
- 4) Vnější vztahy GJP.

Oblast hodnocení	Kritérium	Indikátor	Identifikační instrument
Výchovně vzdělávací proces na GJP	Škola efektivně využívá finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Hospodaření školy odpovídá rozpočtovému plánu.	Plán hospodaření školy Účetní uzávěrka Výroční zpráva
	Škola zabezpečuje příjemné klima.	Převažující většině žáků a učitelů se v hodinách dobře pracuje.	Výsledky dotazníkových šetření mezi žáky Soupis námětů vzešlých z třídnických hodin
	Povinnosti a práva žáků a učitelů jsou jasně vymezeny.	Žáci dodržují školní řád.	Školní řád Přehled výchovných opatření a opatření na posílení kázně
	Potřeby žáků jsou plněny nabídkou volitelných předmětů.	Nabídka volitelných předmětů je limitována možnostmi školy.	Souhrn nabídky volitelných předmětů, jejich naplněnost Procentuální přehled Učební plán Rozhovory se zákonnými zástupci na tř. schůzkách Dotazníky zjišťující spokojenost s nabídkou volitelných předmětů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	Škola má pestrou nabídku metod a forem vyučování.	Každý pedagog využívá inovativní formy a metody výuky.	Tematické plány Hospitalace, vzájemné hospitalace (hospitalační zápis). Reflexe, zpětná vazba učitel - žák
Žáci a učitelé GJP	Škola zabezpečuje mimoškolní aktivity.	Škola nabízí sportovní kroužky, sborový zpěv, výtvarný kroužek a nepovinné cizí jazyky v rámci svých možností.	Přehled nabídky nepovinných předmětů a kroužků Přehled o návštěvnost nepovinných předmětů a kroužků
	Vyučování probíhá i mimo školu.	Každá třída se zúčastní odborné exkurze a výchovného koncertu. GJP pořádá další tematické exkurze. V rámci Klubu mladého diváka škola umožní zájemcům z řad studentů návštěvu divadelních představení.	Plán exkurzí Seznam uskutečněných exkurzí Dokumentace písemná, videozáznamem atd.
	Škola pracuje s nadanými žáky i se žáky s SPU, umožňuje integraci žáků se zdravotním postižením.	Třídní učitel/ka zabezpečuje individuální přístup k žactvu s SPU, pomáhá žákům se zdravotním postižením.	Individuální studijní plány Rozpis konzultačních hodin školního psychologa, přehled jeho činnosti
	Třídní učitel zabezpečuje spolupráci se třídou.	Třídní učitel/ka buduje dobré sociální a pracovní vztahy ve třídě, pomáhá řešit problémy.	Rozpis třídnických hodin Rozpis konzultačních hodin školního psychologa
	Žáci mají možnost využít konzultací.	Učitelé nabízejí konzultační hodiny podle potřeb.	Přehled konzultačních hodin vyučujících
	Škola zabezpečuje preventivní program.	Žáci se účastní akcí pořádaných pověřenými organizacemi v rámci preventivního programu.	Dle programu pověřené organizace
	Pedagogové mají odpovídající vzdělání, dále se sebevzdělávají.	Učitelé jsou ověřitelně pedagogicky i odborně zdatní, aprobovaní minimálně z 90%. Účastní se školení v souladu s plánem DVPP. Učitel získává osvědčení, certifikáty o sebevzdělání.	Přehled aprobovanosti sboru Přehled vzdělávacích aktivit sboru
	Pedagogové mezi sebou komunikují a spolupracují, doplňují a rozšiřují ŠVP.	Učitelé se scházejí v předmětových komisích. Spolupracují na tvorbě projektů, které jsou realizované formou projektových dnů. Předmětové komise navrhují úpravy ŠVP GJP.	Zápisy z porad předmětových komisí Dokumentace projektových dnů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	Škola podporuje činnost Rady školy.	Školská rada se schází 2x ročně. Indikátorem je počet realizovaných námětů. Vedení školy zdůvodní, proč přijalo nebo nepřijalo návrh žáků.	Náměty ze schůzí Školské rady Důvodová zpráva vedení školy
Výsledky vzdělávání na GJP	Žáci jsou úspěšní v přijetí na střední školy po absolvování kvarty, pokud se rozhodnou pro jiné odborné studium, absolventi vyššího gymnázia jsou úspěšní při vstupu na pomaturitní typy studia.	Žáci po ukončení povinné školní docházky jsou úspěšní v 80% při přijímacím řízení na jinou střední školu. Žáci vyššího gymnázia absolvují přijímací řízení na VŠ, VOŠ, další typy pomaturitního studia s úspěšností nejméně 70%.	Procentní a absolutní přehled přijatých na VŠ, VOŠ, PS atd.
	Žáci úspěšně absolvují maturitní zkoušky.	Žáci absolvují maturitní zkoušky s úspěšností nejméně 70%.	Procentní přehled maturitních výsledků.
	Žáci dosahují jak ve výroční klasifikaci, tak v různých typech srovnávacích zkoušek dobrých výsledků.	Celkový studijní průměr v jednotlivých ročnících nepřesahuje 1,80 v nižším a 2,30 ve vyšším gymnázium.	Procentní přehled výročních výsledků.
		Úspěšnost v různých typech srovnávacích zkoušek dosahuje hodnot lepších, než je celostátní průměr.	Přehled poměrných výsledků.
	Žáci uplatňují výsledky vzdělávání i mimo školní prostředí – soutěže, odborné olympiády, veřejné aktivity atd.	Alespoň 50% účastníků olympiád a soutěží z řad našich žáků dosahuje hodnocení „úspěšný řešitel“ nebo jiný typ obdobného hodnocení.	Přehled poměrných výsledků.
		Žáci školu úspěšně reprezentují.	Přehled úspěšných aktivit žáků.
Vnější vztahy GJP	Škola spolupracuje se zřizovatelem a ostatními institucemi.	GJP buduje partnerský vztah ke KÚ jako zřizovateli, MěÚ v Poděbradech, KPPP Nymburk atd.	Zápisy z porad na KÚ Plán účasti na akcích ve městě Plán prevence SPJ + zpráva Plán VP + zpráva Program a zpráva z kurzů prevence SPJ
	Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci.	Zákonným zástupcům je umožněno ovlivňovat výchovně vzdělávací proces.	Dokumenty SRG Přehled konzultací se zákonnými zástupci. Dotazníková šetření

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	Mezi školou a regionálními institucemi (ostatní G a ZŠ, ZUŠ, DDM, KIC, zájmové organizace) existuje zpětná vazba.	Ve spolupráci s ZŠ, ZUŠ, a ostatními G a ÚP zajistit naplnění kapacity školy, podobně spolupracovat s DDM, KIC atd.	Přehled výsledků přijímacího řízení na GJP Přehled údajů z IPS ÚP Zprávy o práci školního sboru a orchestru Dokumentace prací výtvarného kroužku Přehledy a výkazy ze soutěží
	Škola cílevědomě hledá své místo v ekonomickém prostředí regionu. Toto kritérium je doplněno ekonomickou částí výroční zprávy.	Prezentace školy v regionálním tisku i dalších médiích, vyhledávání alternativních finančních zdrojů, využívat také kontaktů s absolventy	Dokumentace publikovaných článků Dokumentace webových stran Fotodokumentace, záznam besed s osobnostmi
	Škola využívá zahraniční kontakty.	Zahraněční kontakty školy doplňují výchovně vzdělávací proces	Zprávy ze zahraničních exkurzí

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

- je zpracováván v souladu s RVP ZV ročníky 6 - 9, ve kterých GJP realizuje základní vzdělávání;
- zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky, kteří splnili vstupní požadavky dané přijímacím řízením na GJP;
- svou koncepcí umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky mimořádně nadané;
- vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí;
- vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií;
- je zpracován tak, aby rozvíjel v učitelích tvořivý styl práce a umožňoval jim vycházet z vlastních zkušeností s efektivními způsoby výuky a z potřeb žáků;
- je vytvořen jako relativně stálý materiál, jeho případné inovace neovlivní ročníky, které nastoupily studium za platnosti odlišného dokumentu

• Zaměření školy

GJP je zaměřeno na denní formu vzdělávání podle vlastních školních vzdělávacích programů vytvořených na základě RVP ZV a RVP GV. Osmileté studium v ročníku 1. – 4. je organizováno podle ŠVP „Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium“. Čtyřleté studium a poslední 4 roky studia v osmiletém cyklu určuje ŠVP „Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium“. Hlavní účel a předmět činnosti GJP jako příspěvkové organizace je vymezen zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

odborném a jiném vzdělávání, v platném znění (dále jen zákon č. 561/2004 Sb.) a prováděcími předpisy. Škola dále provozuje doplňkovou činnost školící, vzdělávací a konzultační.

• Profil absolventa

Absolvent 4. ročníku osmiletého vzdělávacího cyklu na GJP je všestranně připraven pro další gymnaziální studium. Absolvent má (i vlastním podílem) osvojené základy čtenářské, matematické, finanční, přírodovědné a kulturní gramotnosti. Osvojil si základy mluveného i psaného používání českého jazyka. V cizím – anglickém – jazyce dosahuje úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, v dalším cizím jazyce pak úrovně A1. Je posílena jeho schopnost aktivně se pohybovat v evropském prostoru.

Absolvent získal základy pro další rozvíjení klíčových kompetencí. Využívá pro sebe vhodné strategie učení, kriticky přistupuje k zdrojům informací při řešení problémů, umí pracovat samostatně, efektivně využívá dostupné prostředky komunikace a počítačovou techniku, umí smysluplně naplňovat svůj volný čas, cílevědomě a s ohledem na své osobní předpoklady rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucí profesi. Díky vzdělanostnímu základu může také nalézt uplatnění na ostatních středních školách.

• Organizace přijímacího řízení

Přihlášku na školu obdrží uchazeč na své základní škole nebo je k dispozici na webových stránkách MŠMT a GJP. Údaje na přihlášce potvrzuje základní škola. Potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti ke studiu není vyžadováno.

Skladba přijímacích zkoušek do osmiletého gymnázia vychází z platné legislativy.

Skladba přijímacího řízení:

- prospěch ze ZŠ z 1. a 2. pol. 4. třídy a 1. pol. 5. třídy – váha 30%;
- písemný test z českého jazyka – váha 35%;
- písemný test z matematiky – váha 35%;

Uchazeči jsou přijímáni na základě studijních výsledků na ZŠ a výsledků testů. Pořadí se stanoví na základě dosaženého počtu bodů.

V případě rovnosti bodů má přednost uchazeč podle následujících kritérií v uvedeném pořadí:

- a) a vyšším počtem bodů za všechny písemné testy
- b) s vyšším počtem bodů za test z matematiky;
- c) s menším bodovým rozdílem z testů z matematiky a českého jazyka;
- d) s vyšším procentuálním podílem počtu bodů za otevřené úlohy z matematiky z maximálně dosažitelného počtu bodů za tyto úlohy;
- e) s vyšším procentuálním podílem počtu bodů za úlohy z matematiky ověřující dovednost aplikovat vědomosti při řešení nestandardních úloh a problémů z maximálně dosažitelného počtu bodů za tyto úlohy.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- **Organizace maturitní zkoušky**

Studium na GJP je završeno maturitní zkouškou na konci osmiletého nebo čtyřletého vzdělávacího cyklu. Její podoba je daná platnou legislativou. Struktura profilové části je určena rozhodnutím ředitele školy a zveřejněna v každém školním roce.

- **Výchovné a vzdělávací strategie** (uplatňují se ve všech předmětech)

- **Klíčové kompetence**

V zájmu intenzivního působení na naší školy využíváme ve všech předmětech jednotného znění klíčových kompetencí, k jejichž naplnění směřujeme pomocí veškerých edukačních technik. Toto jednotné a shodné působení považujeme za výhodu umožňující netříštit pozornost a zaměřit se jednotným směrem.

K těmto kompetencím odkazuje první (levý) sloupec uvedený v tabulkách jednotlivých vyučovacích předmětů zkratkou shodnou s těmi, které jsou využity v této kapitole (např. KU 3).

Kompetence k učení – KU

Na konci základního vzdělávání žák:

KU 1

vybírání a využívání pro efektivní učení vhodných způsobů, metod a strategií, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

KU 2

vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

KU 3

operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

KU 4

samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

KU 5

poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Kompetence k řešení problémů - KRP

Na konci základního vzdělávání žák:

KRP 1

vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

KRP 2

vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

KRP 3

samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

KRP 4

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

KRP 5

kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní - KK

Na konci základního vzdělávání žák:

KK 1

formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

KK 2

naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

KK 3

rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

KK 4

využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

KK 5

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální - KSP

Na konci základního vzdělávání žák:

KSP 1

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

KSP 2

podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

KSP 3

přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

KSP 4

vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské - KO

Na konci základního vzdělávání žák:

KO 1

respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

KO 2

chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

KO 3

rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

KO 4

respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

KO 5

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní - KP

Na konci základního vzdělávání žák:

KP 1

používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

KP 2

přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

KP 3

využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

KP 4

orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální – KD

Na konci základního vzdělávání žák:

KD 1

ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

KD 2

získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

KD 3

vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

KD 4

využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KD 5

chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

KD 6

předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

- **Obecné výchovné a vzdělávací strategie** (uplatňují se ve všech předmětech)

jsou v ŠVP GJP zpracovány centrálně a jako takové jsou východiskem pro všechny vzdělávací oblasti a vyučovací předměty. Jejich sjednocená podoba umožňuje postupovat účinně za využití efektivních a ověřených postupů a metod, zároveň, kde je to účelné, jsou strategie specificky upraveny pro konkrétní vzdělávací oblasti či předměty:

V oblasti kompetencí k učení

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu učení

- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních a společenských objektů, procesů, vlastností a jevů.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment v přírodních i společenských vědách.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- Motivujeme žáky k učení cíleným vytvářením situací, v nichž mají radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem neustálým dalším vzděláváním v oborech své aprobace.

V oblasti kompetencí k řešení problémů

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky problémy prakticky řešit.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápání vzájemných souvislostí či zákonitostí.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních i společenských zákonů a zákonitostí.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

V oblasti kompetencí komunikativních

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování či experimentů.
- Klademe důraz na patřičnou úroveň mluveného i písemného projevu.
- Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel v odborných učebnách a na mimoškolních akcích.

V oblasti kompetencí sociálních a personálních

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Vedeme žáky k vzájemně prospěšné kooperaci ve třídě, což jim přináší vzájemnou inspiraci a umožňuje dosahovat osobního maxima každého člena.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do našich tříd.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie, nacionalizmu a genderové nerovnosti.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a jejich vyučujícími.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

V oblasti kompetencí občanských

vychovávat žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Podporujeme zájem žáků o dění v občanské společnosti, obci, kraji, státě, Evropě, v politickém životě vůbec.
- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití rozličných vědeckých oborů.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní zdraví a za zachování životního prostředí.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví a aktivní ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných a život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s objekty, pravidla chování ve škole, v učebnách, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených postupů.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

V oblasti kompetencí pracovních

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit je používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit je chránit své zdraví při práci

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty, získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti humanitních i přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích.

V oblasti kompetencí digitálních

Vede žáky k pozitivnímu vztahu k digitálním technologiím a stálému studiu tohoto rozvíjejícího se oboru.

- Vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení a jejich využití v životě školy a společnosti.
- Podporujeme jeho práci při sdílení dat, informací a digitálního obsahu.
- Učíme je kombinovat různé formáty a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- Vytváříme podnětné prostředí, aby si usnadnil práci, zefektivnil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- Seznamuje je s novými technologiemi, jejich přínosy i riziky.
- Seznamujeme žáky se situacemi ohrožujícími bezpečnost zařízení i dat, situacemi s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných (dle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. a ve shodě s Opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP ZV, a to s účinností od 1. září 2017)**

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. **Nadaným žákem** se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za **mimořádně nadaného žáka** se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka takových žáků probíhá způsobem stimulujícím rozvoj jejich potenciálu. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpurných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnuje pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola nejen pro tyto účely disponuje školním poradenským pracovištěm, které je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, školním psychologem, který na naší škole pracuje na zkrácený pracovní úvazek, a metodikem prevence. Nestálým členem je příslušný třídní učitel a/nebo konkrétní vyučující. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením (dále ŠPZ).

Realizujeme podpurná opatření, ta se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňujeme na základě plánu pedagogické podpory (dále PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stup. stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpurných opatření. Pravidla pro použití podpurných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV a RVP G, který je východiskem pro tvorbu ŠVP NG a ŠVP VG (dále jen ŠVP). Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně výše podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP); ten se zpracovává na základě

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

žádosti žákova zákonného zástupce a podmínkou je doporučení ŠPZ. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v ŠVP. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu s výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Výstupy minimální doporučené úrovně využíváme v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, vždy volíme na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP základních škol speciálních. Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona škola může v ŠVP upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáka, avšak jen tehdy, pokud to vyplývá z doporučení ŠPZ. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními škola může v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů). Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin **předmětů speciálně pedagogické péče** (dále SPP) je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty SPP je poskytována z disponibilní časové dotace. Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení - čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů;

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Pro nadané žáky vypracuje škola PLPP, ve kterém zohlední jejich nadání pohybové, manuální, umělecké, sociální dovednosti a vytvoří podmínky pro splnění očekávaných výstupů stanovených v ŠVP. Nadaným lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku. Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitele současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a námětů zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Vznikne na základě odborného posudku ŠPZ, o který škola požádá po uplynutí doby 3 měsíců trvání PLPP a jeho vyhodnocení. IVP bude obsahovat závěry a doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se ŠPZ. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy obdobě jako u jiných žáků s příznými podpůrnými opatřeními. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu žákova zákonného zástupce. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuální vzdělávací plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy. Pro změny v IVP se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou například:

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Škola dále využívá podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména opatření v oblasti metod výuky, organizace výuky a zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

• Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v ŠVP GJP aktuální okruhy problémů. Jsou formativním prvkem pomáhajícím rozvíjet budoucí hlavní směr studia ve vyšších ročnících gymnázia a zároveň žákovu osobnost v oblasti postojů a hodnot. Průřezová témata (PT) nemají jednotnou podobu - vždy však jejich tematické okruhy procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení se vzdělávacími obsahy oborů, a tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání. Prostřednictvím svého nadpředmětového charakteru PT dávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku. *Ve shodě s RVP ZV nejsou na GJP aplikována celá PT (vyjma Výchovy demokratického občana), jsou využívány téměř všechny možnosti jejich zahrnutí do edukačního procesu:*

<i>Průřezové téma:</i>	<i>Zkratka v dokumentech GJP:</i>	<i>Tematické okruhy PT:</i>	<i>Způsob realizace PT (jeho částí):</i> /Specifické části tem. okruhů mohou být zařazeny i v předmětech zde neuvedených./ /Procentní údaje uvedené za zkratkou předmětu označují výhradně zásadní podíly; 100% = integrovaná dílčí témata, nikoli kompletní způsob realizace PT./
	OSV	- Osobnostní rozvoj - Sociální rozvoj	KURZ + INTEGROVANÁ DÍLČÍ TÉMATA + PRVKY SYSTÉMU PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Osobnostní a sociální výchova		- Morální rozvoj	A) vícedenní Kurz OSV 1 na počátku studia nižšího gymnázia (prima).	B) dvoudenní Kurz OSV 2 na konci studia nižšího gymnázia (kvarta).	Vybraná dílčí témata integrována zejména do předmětů: CJL (25 %), VKO (13%) a zčásti i NEJ, DEJ, SVP (v rámci VKO), PRI, VKZ, TEV a EVH + EVV (kreativita).	Působení systému prevence sociálně patologických jevů.
Výchova demokratického občana	VDO	Kompletní PT: - Občanská společnost a škola - Občan, občanská společnost a stát - Formy participace občanů v politickém životě - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	PROJEKT + INTEGROVANÁ DÍLČÍ TÉMATA			
			Projekt VDO koordinovaný prostřednictvím VKO.	Vybraná dílčí témata integrována zejména do DEJ (58%) a dále do: CJL, PRI, TEV, SVP (v rámci VKO).		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VEG	- Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané	SAMOSTATNÝ PŘEDMĚT + INTEGROVANÁ DÍLČÍ TÉMATA			
			Uvedená vybraná témata realizována ve volitelném předmětu Evropa a svět (EVS) (garant DEJ).	Vybraná dílčí témata integrována zejména do DEJ (47%) a dále do: CJL, ANJ, NEJ, RUJ, MAT, UZM, VKO, PRI, ZEM, EVH, EVV.		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Multikulturní výchova	MKV	- Kulturní diference - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity	SAMOSTATNÝ PŘEDMĚT + INTEGROVANÁ DÍLČÍ TÉMATA		
			Části všech pěti témat realizovány ve volitelném předmětu Lidská společnost (LIS) (garant VKO).	Vybraná dílčí témata integrována zejména do CJL (25%) a DEJ (20%), dále do: ANJ, NEJ, RUJ, VKO, PRI, ZEM, EVV, EVV, TEV, SVP (v rámci VKO).	
Environmentální výchova	ENV	1. Ekosystémy, částečně Lidské aktivity a problémy životního prostředí 2. Lidské aktivity a problémy životního prostředí, částečně Vztah člověka a prostředí	INTEGROVANÁ TÉMATA		
			Vybraná dílčí témata integrována do předmětů: EVV, TEV, SVP (v rámci VKO).	Části vybraných témat realizovány ve vzd. oblasti Člověk a příroda: CHE (27%), PRI (27%), BKN, ZEM, PZE.	Části vybraných témat realizovány ve vzd. oblasti Člověk a společnost: DEJ (12%) (1. Ekosystémy, částečně lidské aktivity a problémy ŽP), VKO (2. Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka a prostředí).
	MEV		SAMOSTATNÉ PŘEDMĚTY + INTEGROVANÁ TÉMATA		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Mediální výchova	1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3. Stavba mediálních sdělení 4. Vnímání autora mediálních sdělení 5. Fungování a vliv médií ve společnosti 6. Tvorba mediálního sdělení 7. Práce v realizačním týmu	Vybraná dílčí témata integrována do předmětů: CJL (44%), NEJ, RUJ, DEJ, VKO, EVH, EVV, TEV, SVP (v rámci VKO).	Vybraná témata realizována ve volitelném předmětu Vlastní tvorba (VLT) (6. Tvorba mediálního sdělení; 7. Práce v realizačním týmu) (garant CJL).	Vybraná témata realizována ve volitelném předmětu Lidé a média (LIM) /1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, 2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, 3. Stavba mediálních sdělení, 4. Vnímání autora mediálních sdělení, 5. Fungování a vliv médií ve společnosti/) (společně garantují CJL a VKO).

a/ Osobnostní a sociální výchova

Převažující realizace prostřednictvím Kurzu OSV 1, Kurzu OSV 2 a systému prevence sociálně-patologických jevů

Obsah OSV je konkretizován v jednotlivých vzdělávacích oblastech (důraz je kladen na vzd. oblasti **Jazyk a jazyková komunikace - CJL; Člověk a společnost - VKO**) a zejména v **Kurzu OSV 1, 2**, které jsou řazeny na počátku studia a jeho konci v podobě vícedenního (podle možností dislokovaného) pobytu za účasti třídního učitele, psychologa a/nebo dalších odborníků. Vybrané prvky OSV jsou zařazeny do učebních osnov jednotlivých vzdělávacích oblastí. Konkretizované plány školy, předmětových skupin a vyučujících jednotlivých předmětů aktualizují další možnosti využití interdisciplinárních projektů.

Průřezové téma OSV je naplňováno zejména v rámci dvou kurzů, určených pro první a čtvrtý ročník víceletého gymnázia a v rámci dlouhodobé prevence sociálně patologických jevů (SPJ).

Kurz OSV 1: je koncipován jako vícedenní výjezdní adaptační kurz pro primu. Jeho cílem je poznání nových spolužáků, navázání vztahů s důrazem na vzájemnou podporu, toleranci a respektování odlišností druhých lidí. Kurz je zaměřen i na nácvik komunikačních dovedností (verbální a neverbální komunikace, aktivní naslouchání) a na rozvoj poznávacích schopností (smyslové vnímání, pozornost, paměť). Jsou sem zařazeny aktivity podporující sebepoznání (jak vidím sebe sama, jak mě vidí druzí).

Kurz OSV 2: je určen pro kvartu. Během dvoudenního soustředění studenti rozvíjí schopnost řešit konflikty a spolupracovat s ostatními (kooperace). V rámci přípravy na studium na vyšším gymnáziu může být podle aktuální nabídky zařazen nácvik zvládnání

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

stresových situací (organizace času, plánování studia, umění relaxace). Jeden den je věnován spolupráci s konkrétní partnerskou školou, kde mají studenti možnost porovnat postoje a hodnoty své i druhých lidí a seznámit se s dalšími profesemi.

Dlouhodobá prevence sociálně-patologických jevů - zajišťuje na naší škole o.s. Semiramis formou tříhodinových aktivit v každém pololetí, určených pro jednotlivé ročníky nižšího gymnázia. Vyškolení odborníci se zaměřují na problematiku mezilidských vztahů (práce s dynamikou třídy jako sociální skupiny, respektování práv), rozvoje komunikačních dovedností (obrana proti agresi a manipulaci, asertivní komunikace) a utváření postojů, hodnot a jejich projevů u druhých lidí.

b/ Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana (VDO)

Pracovní název projektu: Jsem občan

Charakteristika projektu:

Projektem Jsem občan je naplňováno průřezové téma VDO, které tvoří povinnou součást vzdělávání v 1. až 4. ročníku osmiletého gymnázia. Práci na projektu se postupně ročník od ročníku vytvářejí a upevňují hodnoty spravedlnosti, vědomí vyváženosti práv a povinností v demokraticky uspořádané české společnosti, tolerance, odpovědnosti, občanského principu prostřednictvím rozvíjení kritického myšlení. Edukační proces se uskutečňuje pomocí realizace projektových metod a kooperativního vyučování. Projekt, a tím i průřezové téma Výchova demokratického občana, je svou hlavní částí (80%) integrováno ve vzdělávací oboru Výchova k občanství, prochází ovšem všemi ostatními vzdělávacími oblastmi; vyučujícím VKO je práce také koordinována.

Přínos projektu Jsem občan pro výchovnou a vzdělávací činnost školy:

Projekt žactvo vybavuje základní úrovni občanské gramotnosti, čímž jej připravuje nejen na vyšší ročníky gymnaziálního vzdělávání. Na základě projektových metod žactvo získá praktické zkušenosti uplatnitelné při aktivní práci na pozitivní změně klimatu nejbližšího okolí, třídy, školy, obce. Učí se efektivní a oboustranně přínosné spolupráci s dalšími spolupracujícími a partnerskými institucemi a organizacemi.

Obsahové vymezení PT VDO realizovaného projektem Jsem občan:

Vzdělávací obsah je dělen na čtyři tematické okruhy; okruhy mohou být vzájemně prostupné a učeny v jiném pořadí.

I. – Forma participace občanů na životě ve svém okolí

(1. Třída, 2. Obec; 3. Volnočasové organizace);

II. - Občanská společnost a škola

(1. Moje nejbližší společenství, 2. Moje škola, 3. Škola jako dílna demokracie a obec jako centrum dění.)

III. – Občan a stát

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- (1. Práva a povinnosti člena společnosti; 2. Hodnoty demokratického politického systému; 3. Principy soužití);
 IV. – Život v demokratickém právním státě
 (1. Volby, 2. Ústava ČR; 3. Občanský zákoník)

Časové vymezení PT VDO realizovaného projektem Jsem občan: prima až kvarta

Průřezové téma: Výchova demokratického občana I		
Forma participace občanů na životě ve svém okolí Učivo / Očekávané výstupy	Vztah ke kompetenci	NÁVRH REALIZACE Prima - VDO jako projekt Jsem občan
<u>1. Třída</u> Třída jako vznikající primární sociální skupina Žák ve své sociální roli <i>Chápe a ctí řád, pravidla a zákonitosti života společenství a uplatňuje je ve svém rozhodovacím procesu. Podílí se na tvorbě třídních pravidel</i> <u>2. Volnočasové organizace</u> Činnost a zaměření společenských organizací v obci, sídle školy Co se děje za naším plotem Společně, nebo zvlášť? <i>Zhodnotí / obhájí spolupráci rodiny, školy a nestátních organizace.</i> <u>3. Obec</u> Obec jako základní prvek samosprávy v ČR Škola obci, obec škole	KU1-3 KRP2 KK1,3,4 KSP1 KO2 KP3 KD1 KU1,3 KRP1-3 KK1,2 KSP1 KD1,2	<u>Adaptační kurz</u> Vnitřní pravidla třídy Základní použití telefonu a tabletu Režim dne, tradice rodiny, vztahy ke sportu, umění, práci s PC... Hygiena práce Volný čas Spoluúčast na pořádání akcí v obci Návštěva obecního úřadu, zastupitele <u>Exkurze „Moje bydliště“</u>

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vyjádří názor na činnost samosprávných orgánů obce. Formuluje svůj názor, komunikuje o něm, je schopen/a argumentace.		
Průřezové téma: Výchova demokratického občana II		
Občanská společnost a škola Učivo / Očekávané výstupy	Vztah ke kompetenci	NÁVRH REALIZACE Sekunda - VDO jako projekt Jsem občan
1. <u>Moje nejbližší společenství, moje škola</u> Práva a povinnost, odpovědnost a angažovanost Zájem jednotlivce, zájem celku Možnosti komunikace a spolupráce <i>Popíše a vysvětlí význam pravidel ve společnosti.</i> <i>Vlastními slovy vyjádří nutnost vyváženosti práv a povinností v normách, jež se ho/jí týkají.</i> 2. <u>Moje škola</u> Demokratické principy v naší škole Hodnotové spektrum Principy demokratického politického systému aplikované ve škole <i>Vysvětlí práva a povinnosti platné pro něj/ní.</i> <i>Aplikuje komunikační dovednosti na jednání ve škole a okolí.</i> <i>Odliší demokratický a totalitní přístup k lidským právům a spravedlnosti.</i> 3. <u>Škola jako dílna demokracie a obec jako centrum dění</u>	KU2-4 KRP1-5 KK2,3,5 KSP2,3 KP2 KD2,5,6 KU1,2 KRP1-3,5 KSP3 KO1,5 KP3 KD1 KU2-5 KRP1,3,4 KK4,5	Problémy ve škole, blízkém okolí, obci Shromažďování a třídění informací, fake news, dezinformační weby Školní řád v minulosti a dnes, v naší škole Hodnotový žebříček jedince, třídy Hodnoty a specifika naší školy Sestavení hodnotového žebříčku Historické srovnání školních řádů a vyučovacích metod. Vznik a vývoj naší školy (rozhovory s absolventy, návštěva muzea, kronika školy) Práce s využitím typografických pravidel, horizontálního a vertikálního členění textu Realizace společného kulturního, sportovního programu Kooperace se spolky v obci, okolí Sbírkové akce, humanitární výstavy

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Podíl na „praktické“ demokracii uvnitř školy Život ve škole, obci a žákův podíl na něm <i>Aktivně obhajuje a prosazuje dodržování lidských práv a svobod. Přijímá odpovědnost. Formuluje svůj názor, komunikuje o něm, je schopen/a argumentace.</i>	KSP2,3,5 KO4,5 KP2-4 KD6	Pomoc spolužákům z nižšího ročníku <u>Naše škola a okolí</u> – prezentace, využití pravidel pro tvorbu prezentace
Průřezové téma: Výchova demokratického občana III		
<u>Občan a stát</u> Učivo / Očekávané výstupy	Vztah ke kompetenci	<u>NÁVRH REALIZACE</u> Tercie - VDO jako projekt Jsem občan
<u>1. Práva a povinnosti člena společnosti</u> Práva a povinnosti občana; LZPS Odpovědnost a angažovanost Zájem jednotlivce a celku <i>Vysvětlí pojem rovnováhy práv a povinností.</i> <u>2. Hodnoty demokratického politického systému</u> Demokracie X diktatura; naplňování demokratických hodnot spravedlnosti, zákonnosti, práva a dalších morálních hodnot Demokratické způsoby řešení konfliktů jedinců i ve společnosti <i>Popíše a vysvětlí význam pravidel ve společnosti.</i>	KU1,2 KRP2,4,5 KK3,4 KSP1,3 KO3,5 KP3 KD1,2 KU3,5 KRP5 KK1,3 KSP1,3 KO2,5 KP3 KD2	Občanská společnost Pozitivní deviate - Charta 77 – cíle, Ústava z roku 1960, Diktatura X demokracie... Porušování LZPS (prožívání zátěžových situací) Činnost samosprávy v obci Složení volebních orgánů Náměty žáků k zkvalitnění života v obci Vlastní zapojení žáků do zkvalitňování života v obci Historie obecní samosprávy (př.: od roku 1989)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vlastními slovy vyjádří nutnost vyváženosti práv a povinností v normách, jež se ho/jí týkají. Vyvodí obecné závěry týkající se pojmu odpovědnost. 3. Principy soužití Všestranný pohled na svět, respekt k identitám Možnosti komunikace a spolupráce <i>Určí a analyzuje příčiny problémové komunikace a kooperace s ostatními ve svém okolí. Aplikuje komunikační dovednosti na jednání s jedinci a institucemi. pojmu odpovědnost (její naplňování x narušování). Prokáže schopnost účelného používání asertivního jednání. Navrhne kompromisní řešení konfliktu.</i>	KU4,5 KRP5 KK1,5 KSP3,4 KO3,4 KP3,4 KD1-3	Nevládní organizace v obci (Společný projekt nevládní organizace a školy) - <i>Např.]: Europanostra, Alkohol a mladiství (dle aktuální nabídky organizací)</i> Cesty k překonávání konfliktu (např. učitelů, rodičů, zastupitelů, institucí, soukromé sféry... spolupracovat) Řešení: asertivní prosazování, kooperace, kompetice Žákovský parlament v Poděbradech Zapojení mladší generace do zkvalitňování života v Poděbrady Tvorba návrhu týkající se zlepšení našeho města. Vytvoření grafu, vytvoření a předvedení prezentace
Průřezové téma: Výchova demokratického občana IV		
<u>Život v demokratickém právním státě</u> Učivo / Očekávané výstupy	Vztah ke kompetenci	<u>NÁVRH REALIZACE</u> Kvarta - VDO jako projekt Jsem občan
1. Volby Občan jako volič Volby jako znak zastupitelské demokracie <i>Přiřadí základní znaky volebním systémům v ČR.</i>	KU2,5 KRP4,5 KK1,3,5 KSP3,4 KO1,4 KP3 KD2,4	Občan – volič – zastupitel – poslanec – senátor – europoslanec - prezident Simulace předvolební kampaně - prezentace ve zvoleném softwaru Simulace voleb Složení volebních orgánů Charta 77 – cíle, Ústava z roku 1960, Diktatura X demokracie... Porušování LZPS (prožívání zátěžových situací)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Interpretuje základní normy v zastupitelské demokratické společnosti. Přiřadí základní znaky volebním systémům v ČR 2. Ústava ČR Práva a povinnosti občana; LZPS, Ústava ČR Ústavní zákony ČR Vysvětlí základní ústavní ustanovení. Objasní nutnost souladu ústavy, ústavních zákonů, zákonů a dalších norem. 3. Občanský zákoník Stručná struktura OZ Rodinné právo Majetkové právo Vysvětlí základní ustanovení OZ. Objasní nutná ustanovení rodinného práva a jejich vliv na vlastní život.	KK1-3,5 KRP5 KSP3 KO4 KP3 KD2,4 KK3-5 KRP1-3,5 KSP3,4 KO3,4 KP3 KD2	Školní parlament; školská rada Struktura Ústavy ČR Srovnání ústavních listin Zabezpečení práva na vzdělání (Afrika, Asie X Evropa) Adopce na dálku – navázání kontaktů mimo hranice ČR Zpravodajství a obraz porušování lidských práv v něm Možnosti překonávání konfliktu Majetkové, rodinné právo Sledování řešení skutečné kauzy Škola – mediální výstup (spojení INF, LIM, VKO, PT – VDO, EVV, DEJ, CJL...) Pořízení a základní úpravy fotografií (Irfan view)

c/ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Převažující realizace prostřednictvím vzdělávacího oboru Evropa a svět (volitelný předmět) (EVS) (viz Člověk a společnost)

d/ Multikulturní výchova

Převažující realizace prostřednictvím vzdělávacího oboru Lidská společnost (volitelný předmět) (LIS) (viz Člověk a společnost)

e/ Environmentální výchova

Převažující realizace prostřednictvím integrovaných témat zejména ve vzdělávacích oblastech: Člověk a společnost; Člověk a příroda (viz předchozí tabulka)

f/ Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova (MEV): převažující realizace prostřednictvím volitelných předmětů **Vlastní tvorba, Lidé a média** (viz Člověk a společnost)

4 Učební plán GJP (prima až kvarta)

Učební plán GJP pro 1. - 4. ročník (prima - kvarta) zcela respektuje požadavky RVP.

Cizí jazyk - od 1. ročníku je zařazeno vyučování cizího jazyka (anglický jazyk). Další cizí jazyk (zpravidla německý jazyk) zařazujeme už od 1. ročníku, časová dotace je čerpána z disponibilních hodin.

Průřezová témata (PT) - části PT jsou vyučovány v rámci všech předmětů včetně volitelných. Výchova demokratického občana je zařazena jako projekt soustředěný do všech ročníků v předmětu VKO; toto PT je vyučováno celé (viz blíže a podrobněji kap.3)

Volitelné předměty - jsou zařazeny od 2. ročníku. Ve 2. a 3. ročníku si žáci a žákyně volí vždy jeden předmět na jedno pololetí s časovou dotací 1hod. týdně (resp. 2hod./2 týdny); přestože jsou základní části PT integrovány do povinných vzdělávacích předmětů, nabízené volitelné předměty slouží také k zařazení vybraných celků průřezových témat. Předmět lze zvolit pouze jednou; 2. a 3. ročník si volí předmět bez ohledu na ročník studia – v případě nutnosti je předmět ředitelem určen, a to zejména tehdy, vyžadují-li to specifické podmínky školy. Ve 4. ročníku si vybírají dva volitelné předměty na celý školní rok s dotací 2 hod. týdně (resp. 2x2 hod./2 týdny). Nabízené předměty zčásti slouží i k zařazení vybraných celků PT. Postupně předpokládáme rozšíření nabídky volitelných předmětů.

Člověk a zdraví - předmět VKZ je v 1. ročníku integrován do VKO, v 3. ročníku do PRI. Samostatně se vyučuje pouze ve 4. ročníku (1hod.). TEV je vyučována vždy 2hod./týden/ročník. Kurz dopravní výchova (DOV) je řazen v každém pololetí v 1. až 4. ročníku v rozsahu 4 hodin v podobě souvislého bloku v době vyučování, tedy 8 hodin ročně. Je realizován třídním učitelem/učitelkou, v 2. pololetí 4. ročníku v kooperaci s vyučující/m VKZ.

Člověk a svět práce je vyučován ve třech ročnících - předmět SVP je zcela integrován do VKO v 3. a 4. ročníku. Předmět LAT je integrován v 1. ročníku do FYZ s dotací 0,5hod. týdně (resp. 1 hod./2 týdny) a v 3. ročníku do CHE s dotací 0,5hod. týdně (resp. 1hod./2 týdny).

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Informační a komunikační technologie - disponibilní časová dotace je využita v INF(1 hod. v 2., 1 hod. v 3. ročníku) k posílení předmětu.

<i>Vzdělávací oblast</i>	<i>Minimální požadavek RVP</i>	<i>Vzdělávací obor</i>	<i>Prima 1. ročník</i>	<i>Sekunda 2. ročník</i>	<i>Tercie 3. ročník</i>	<i>Kvarta 4. ročník</i>
Jazyk a jazyková komunikace	15	Český jazyk a literatura (CJL)	4	4	4	4
		Anglický jazyk (ANJ)	3	3	3	3
		Německý jazyk (NEJ)	3	3	3	3
Matematika a její aplikace	15	Matematika (MAT)	4	4	4	4
Informatika	1	Informatika (INF)	1	1	1	1
Člověk a společnost	11	Dějepis (DEJ)	2	2	2	2
		Výchova k občanství (VKO)	2	1	2	2
Člověk a příroda	21	Fyzika (FYZ)	1,5	1	2	2
		Chemie (CHE)	0	0	2,5	2
		Přírodopis (PRI)	2	2	2	1
		Zeměpis (ZEM)	2	2	1	1
Umění a kultura	10	Estetická výchova hudební (EVH)	1	2	1	1

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Estetická výchova výtvarná (EVV)	2	1	1	1
Člověk a zdraví	10	Výchova ke zdraví (VKZ) <i>/1 integrována ve VKO v primě, 1 v PRI v tercii/</i>	(1)	0	(1)	1
		Tělesná výchova (TEV)	2	2	2	2
Člověk a svět práce	3	Svět práce (SPR) <i>/1 integrována ve VKO v tercii, 1 ve VKO v kvartě/</i>	0	0	(1)	(1)
		Laboratorní technika (LAT) <i>/0,5 integrováno ve FYZ v primě, 0,5 v CHE v tercii/</i>	(0,5)	0	(0,5)	0
Volitelné předměty - sekunda, tercie <i>/povinný výběr 1 předmětu v každém pololetí s dotací 2 hodiny na 2 týdny = Ø 1h týdně/</i>		Biologie kolem nás (BKN)	0	1 / 1		0
		Evropa a svět (EVS)				
		Lidská společnost (LIS)				
		Praktický zeměpis (PZE)				
Volitelné předměty - kvarta <i>/povinný výběr 2 předmětů ve školním roce s dotací 2 hodiny na 2 týdny = Ø 2h týdně/</i>		Lidé a média (LIM)	0	0		1
		Ruský jazyk (RUJ)				
		Užitá matematika (UZM)				
		Vlastní tvorba (VLT)				

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova		ETV /integrován do CJL, ANJ, NEJ, FRJ, RUJ, VKO, PRI, EVV, VKZ/	0	0	0	0
Součet			29,5	29	31,5	32
		122				
Limit RVP			/28-30/	/28-30/	/30-32/	/30-32/
		122				

5 Učební osnovy

Součástí RVP ZV jsou Standardy pro základní vzdělávání. Standardy vycházejí z očekávaných výstupů vzdělávacích oborů stanovených v RVP ZV. Tyto výstupy dále pomocí indikátorů konkretizují a doplňují o ukázky ilustrativních úloh. Očekávané výstupy vymezují předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo na konci 4. ročníku - kvarty. Pro CJL, ANJ, NEJ, FRJ a MAT jsou povinné.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace (JaJK)

5.1.1 Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura (CJL)

Charakteristika CJL:

Český jazyk a literatura směřuje k poznání a chápání jazyka jako důležitého nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání a rozvíjí kladný vztah k mateřskému jazyku. Poskytuje vědomosti a dovednosti nutné pro běžnou mezilidskou komunikaci a vytváří základ pro samostatné získávání informací. Rozvíjí emocionální a estetické vnímání skutečnosti včetně sebe samého. Orientuje v nabídce literatury, kin, divadel i dalších médií. Vede ke kladnému vztahu k literatuře a umění vůbec, k tvořivému myšlení a psaní. Rozvíjí čtenářský zájem a vkus. Získané poznatky a dovednosti jsou předpokladem jak pro studium českého jazyka a literatury ve vyšších ročnících gymnázia, tak pro výuku anglického a německého jazyka, případně dalších předmětů. Integruje také části učiva Doplnujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (ETV).

Obsahové vymezení CJL:

Některá témata se záměrně opakují, nebo jsou zařazena ve více ročnících. Podrobnosti určuje plán předmětové skupiny a/nebo tematický plán vyučující/ho.

Primě jsou určena témata: Praktické čtení I, Praktické naslouchání I, Jak mluvit?, Komunikace, Kultivovaný projev I, Práce s textem I, Práce s textem II, Slohový postup a žánr, Pravopis, Skladba, Mateřština, Struktura literárního díla, Interpretace literárního díla III, Literární žánry, Tvořivá činnost s literárním textem, Způsoby interpretace literárních a jiných děl, Literární druhy a žánry, Kde to najdu?

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Sekundě jsou určena témata: Praktické čtení II, Praktické naslouchání II, Kultivovaný projev II, Práce s textem II, Mluva a slovní zásoba, Slovní zásoba I, Pravopis, Skladba, Struktura literárního díla, Interpretace literárního díla I, Interpretace literárního díla III, Literární žánry, Tvořivá činnost s literárním textem, Způsoby interpretace literárních a jiných děl, Literární druhy a žánry, Kde to najdu?, Literární historie

Tercii jsou určena témata: Praktické čtení III, Praktické naslouchání III, Úvod do písemného projevu, Kultivovaný projev I, Referát, Skladba, Pravopis, Struktura literárního díla, Interpretace literárního díla II, Interpretace literárního díla III, Literární žánry, Tvořivá činnost s literárním textem, Způsoby interpretace literárních a jiných děl, Literární druhy a žánry, Kde to najdu?, Literární historie

Kvartě jsou určena témata: Praktické čtení IV, Jak naslouchat?, Jak mluvit?, Komunikace, Kultivovaný projev II, Mluvený a písemný projev, Slovní zásoba II, Jazyk a norma, Pravopis, Mateřština, Skladba, Struktura literárního díla, Interpretace literárního díla II, Interpretace literárního díla III, Poslední století v literatuře, Literární žánry, Tvořivá činnost s literárním textem, Způsoby interpretace literárních a jiných děl, Literární druhy a žánry, Námět a téma díla, Kde to najdu?

Časové vymezení CJL:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 4-4-4-4 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace					
Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura					
Vzhledem k potřebám ANJ a NEJ je přednostně již v primě probíráno a procvičováno učivo o zájmenech a jejich druzích, v sekundě je zvláštní pozornost věnována pádům, opět podrobněji zájmenům a rozkazovacímu způsobu. V tercii je ze stejného důvodu podrobněji probíráno učivo o přídavných jménech a přívlastcích.					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1-3 KD1 KRP1	- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	Praktické čtení I - členění textu	Dle zájmů žáků - DEJ, PRI, VKO, CJL (literatura), ANJ (pozorné a přiměřeně rychlé čtení, práce s	MEV (identifikování základních orientačních prvků v textu)	Práce s textem učebnice, populárně naučnými texty

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP1,2 KD2,5	<i>-ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</i>	Praktické čtení II - věcné - systém poznámek a značek v textu, shrnout fakta do tezí, výpisků	orientačními prvky v textu, vybírá základní fakta a umí je vyjádřit) NEJ, VYV, HUV (prožitek, empatie)	MEV (chápání podstaty sdělení) MKV (naslouchání druhým) OSV (komunikace v různých situacích; cvičení naslouchání)	Práce s vybranými texty
KK1-3 KD2,4	<i>-odliší fakta od ná-zorů a hodnocení -rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i>	Praktické čtení III - kritické - zaujetí stanoviska ke čtenému nebo slyšenému		OSV (dovednosti pro sdělování verbální i nonverbální) MEV (různé typy sdělení; rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)	Práce s texty formálními i neformálními
KO1,2 KD2,6	<i>-umí využít čtení jako zdroj informací - reprodukuje umělecký text</i>	Praktické čtení IV - prožitkové		OSV (dovednosti pro sdělování verbální i nonverbální) MEV (uplatnění výrazových prostředků pro vyjádření a zastření názorů a postoje)	Práce s různými typy textu, zaměření na umělecké texty
KK1,2,3 KD1,2	<i>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</i>	Praktické naslouchání I výchova k empatii, podnět k jednání		OSV (dialog; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru)	Ukázky textů a jejich interpretace

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KO1,2 KD1,2		Praktické naslouchání II - věcné - soustředěné, aktivní	VKO, DEJ	OSV (řeč těla, řeč zvuků a slov) MKV (komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin)	Verbální a neverbální vyjadřování, „řeč těla“
	- zná zásady ústního dorozumívání a umí je aplikovat - aplikuje zásady spisovné výslovnosti artikulace	Praktické naslouchání III - kritické - objektivní a subjektivní sdělení - zážitkové - Mluvený projev zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu)	CJL (literatura)	OSV (komunikace v různých situacích; cvičení naslouchání; asertivní komunikace) MKV (komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin) MEV (komunikace a spolupráce v týmu)	Dramatizace textů, řečnická cvičení Uspořádání diskuze na zvolené aktuální téma
	- tvoří jednoduché písemné texty	Úvod do písemného projevu - vyjádření postoje k sdělovanému obsahu, komunikační žánry subjektivně zabarvené Krátké slohové domácí práce	VKO, INF INF	OSV (dialog) MEV (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)	Práce s texty různých funkčních stylů, tvorba vlastních jednoduchých textů
KK2	-Reprodukuje, později i interpretuje	Jak naslouchat?	VYV (ilustrace), HUV (nápěvy mluvy)	MEV	Práce s poslechem

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU3 KD1,3,5,6	<i>slyšený text a dovede jej vyjádřit vlastními slovy.</i>	Soustředěný poslech, sdělení a kritický přístup k němu (manipulace) Zvukový projev, nonverbální komunikace Lexikální, morfologický a syntaktický pravopis jako odraz zvukové komunikace	ANJ (poslechová cvičení, příprava dialogu, procvičování slovosledu)	(výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotový význam tohoto výběru) MKV (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	Práce s auditem a videem dramatizace
KK1 KU3 KD4-6	<i>-komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i>	Jak mluvit? Dorozumívací zásady Mluvené žánry podle kom. situace Kultivace projevu Nonverbální a paralingvální součásti naší komunikace Projev připravený a nepřipravený (projev, referát) Zásady spisovné výslovnosti (modulace, přízvuk, intonace, členění řeči) Slohové rozvrstvení slovní zásoby Rozvrstvení národního jazyka	VKO, DEJ ANJ (odlišnost přízvuku) (správná výslovnost, spisovná a hovorová podoba)	OSV (dovednosti pro sdělování verbální a nonverbální) MKV (možné dopady verbálních a nonverbálních projevů; naslouchání druhým) MEV (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)	Dramatizace Mluvnická cvičení Práce s auditem a videem
KK1 KD1-3,5,6	<i>-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové</i>	Komunikace -komunikační situace -komunikační záměr mluvčího	ANJ (správná výslovnost, spisovná a hovorová podoba) NEJ	MEV (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro	-porovnání konkrétních psaných i mluvených

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru</i>	-komunikační normy -rozvrstvení národního jazyka	ETV: Otevřená komunikace úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách. Aktivní naslouchání; cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání	tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) OSV (specifické komunikační dovednosti; komunikace v různých situacích; asertivní komunikace; dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci) MKV (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	textů z hlediska spisovnosti a nespisovnosti
KU2 KK1,2 KSP3 KD1-3	<i>-Dokáže se kultivovaně vyjadřovat v mluveném projevu připraveném -Diskutuje o zadaném tématu - vytvoří improvizovaný projev</i>	Kultivovaný projev I -zásady kultivovaného projevu -manipulativní působení projevu -základní mluvené žánry -referát,diskuze -připravený i nepřipravený projev -projev na základě poznámek i bez poznámek -zvukové prostředky souvislého projevu	ANJ (řečnická cvičení)	VDO (rozvoj komunikativních, argumentačních, dialogických a prezentačních schopností) MEV (uplatnění výrazových prostředků pro vyjádření a zastření názorů a postoje)	Referát, , řečnická vystoupení

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		-zásady spisovné výslovnosti -nonverbální a paralingvální prostředky			
KK1,2,5 KSP3 KO1 KD1,2,3,5	<i>-zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i>	Kultivovaný projev II -připravený a nepřipravený projev - zásady kultivovaného projevu - praktické, věcné kritické naslouchání druhým	ANJ (dialog, skupinová práce - naslouchání druhým)	VDO (rozvoj komunikativních, argumentačních, dialogických a prezent. schopností) MKV (naslouchání druhým; vstřícný postoj k odlišnostem) MEV (komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle a časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti) OSV (cvičení naslouchání; dialog; dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci)	Připravený a nepřipravený projev
KK3 KU3 KRP5 KD1,2,6	<i>-využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky</i>	Práce s textem I - práce s textem - věcné a kritické čtení - písemné vyjádření obsahu textu	ANJ (procvičování gramatických jevů, obměna otázek a odpovědí) (soustředění se na	MEV (identifikování základních orientačních prvků v textu; identifikace	- práce s texty různého zaměření

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</i>	- vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu - připravený a nepřipravený projev - zásady kultivovaného projevu -zpracování textu na PC	klíčová slova, shrnutí hl. myšlenek)	prvků symbolizujících hodnotu, o kterou se sdělení opírá)	
KK3 KRP5 KD2,4	<i>-Samostatně připraví a s oporou textu přednese referát</i>	Referát - připravený projev - referát - zásady kultivovaného projevu - vytvoření prezentace na zvolené téma (př.Google)	Prolíná všemi předměty	OSV (cvičení naslouchání; řeč těla; dovednosti pro sdělování verbální i nonverbální)	- referáty v rámci jazykové i literární výuky
KK1,3 KU2 KD1,2,4	<i>-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</i>	Práce s textem II -praktické čtení -vyhledává informace -využije poznatky o jazyce a slohu -základní slohové postupy (slovní zásoba, tvary slov, stavba textu, pravopis) PRIMA - Písmo (typy) -Stupeň písma -Řádkování SEKUNDA – Horizontální a vertikální členění textu -odstavec, odsazení, nadpisy Vyznačení, nezalomitelná mezera, čárky a další znaky		MEV (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas či internetové médium)	-vytváření konkrétních textů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK1	<i>-vytvoří gramaticky a věcně správný písemný projev</i> <i>-tvořivě pracuje s textem</i>	Slohový postup a žánr -využití slohových postupů -vytvoření žánru (slovní zásoba, tvary slov, věta, souvětí, stavba textu, pravopis, rozezná spisovný a nespisovný jazyk, jazykové příručky)		MEV (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas či internetové médium) OSV (řeč těla, řeč zvuků a slov)	-vytváření konkrétních textů -rozlišování prvků jednotlivých jazykových vrstev
KU1 KRP2,4,5 KK1-5 KSP3 KP3 KD1-4,6	<i>- píše běžné písemnosti</i> <i>- podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> <i>-Dovede spisovně vyslovovat česká a běžně užívaná cizí slova</i> <i>-Reprodukuje, vysvětlí význam slov</i> <i>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně,</i>	Mluvený a písemný projev - Naslouchání – praktické, věcné, kritické - Mluvený projev zásady kultivovaného projevu (technika, prostředky) referát, diskuze - Písemný projev výpisek, teze zásady spisovné výslovnosti pravopis cizích slov kultura jazyka a řeči Běžné slohové práce doma i ve škole Školní slohová práce - Jazykové příručky ETV: Aktivní naslouchání; cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání	PRI, DEJ VKO, ANJ (přejatá slova) (opis významu slova slovy jinými) NEJ (přejatá slova) INF	MKV (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) MEV (kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu k zpravodajství) OSV (řeč těla, řeč zvuků a slov)	Tvorba mluvených a psaných textů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i>				
KU1,5 KK5 KSP1 KP1 KD1,2	<i>-aplikuje znalosti o slovní zásobě</i>	Mluva a slovní zásoba - čtení – věcné, praktické, prožitkové - naslouchání komunikační záměr mluvího působení projevu zvukové prostředky souvislého projevu i prostředky mimojazykové technika mluveného projevu připravený a nepřipravený projev projev s poznámkami i bez nich - slovní zásoba a tvoření slov slovní zásoba a její jednotky slohové rozvrstvení slovní zásoby význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby způsoby tvoření slov	PRI DEJ VKO CJL (literatura) ANJ (čtení, naslouchání)(zásady tvoření slovních druhů) NEJ	MKV (specifické rysy různých jazyků)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		využívání jazykových příruček			
KU2,5 KK4 KD1,2	- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Slovní zásoba I Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví Obecné poučení o jazyce Rozvrstvení národního jazyka	ANJ (anglikanizmy) NEJ (germanizmy v češtině)	MEV (výběr a kombinace slov z hlediska záměru a hodnotový význam tohoto záměru)	-práce s texty spisovnými i nespisovnými
KU5	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Slovní zásoba II Slovní zásoba a její jednotky. Význam slova. Homonyma, synonyma. Obohacování slovní zásoby, tvoření slov. Slohové rozvrstvení slovní zásoby.	ANJ (homofonie a homografie)	MEV (různé typy sdělení, jejich rozlišování)	
KK1,2,5 KSP2,3 KD1,2,6	-Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Jazyk a norma - obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči a jazykové příručky) - komunikační situace - jazykové projevy - strukturovaný životopis	ANJ (jazykové příručky) INF	MEV (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) MKV (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	- příprava jazykových projevů podle komunikační situace - práce s příručkami

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				OSV (dialog; komunikace v různých situacích)	
KRP2,3 KD1	<i>-Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i>	Skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu -jazykové příručky	ANJ (analytický typ jazyka s pevným pořádkem slov; chybné vazby v češtině vlivem angličtiny) NEJ	MEV (tvorba mediálního sdělení)	- větné členy, věty, souvětí - komplexní jazykové rozborů vět
KU1 KD1,2,4	<i>-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>	Pravopis -pravopis lexikální -pravopis slovotvorný -pravopis morfologický -pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí -jazykové příručky	ANJ (průprava k používání překladového a výkladového slovníku, odlišnosti abecedy v angličtině... NEJ ...a v němčině)	MEV (tvorba mediálního sdělení; redakce školního časopisu)	-korektury textů -tvorba textů s pomocí jazykových příruček
KU2 KK1,5 KD1	<i>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí</i>	Mateřština Spisovná čeština - jazyk národní, mateřský. Slovanské jazyky. Obecná čeština, nářečí. Jazyk a komunikace.	DEJ	MKV (specifické rysy různých jazyků - žádný není nadřazený) MEV (tvorba mediálního sdělení; stavba mediálního sdělení)	-tvorba vlastních textů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</i>				
KK1,3 KU3	<i>-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>	Struktura literárního díla -téma (námět, látka, motiv, časoprostor, lit. postava, lyrický subjekt) -kompozice -jazyková stránka (tropy, figury) poezie (rým, rytmus) próza		OSV (cvičení naslouchání) MEV (identifikace postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)	-čtení a poslech textů a jejich následná reprodukce -zaznamenávání hlavních myšlenek textu -rozbory vhodných textů po jazykové stránce -porovnávání textů
KU3 KRP1,3,5 KK3 KD1	<i>-interpretuje literární dílo i na základě použití literární teorie</i>	Interpretace literárního díla I Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie: struktura literárního díla, jazyk literárního díla Literární druhy a žánry: typické žánry a jejich představitelé ETV: pozitivní vzory versus pochybné idoly; senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve	ETV	MEV (identifikace postojů a názorů autora v mediovaném sdělení) MKV (význam užívání cizího jazyka)	Interpretace textů, jejich analýza, srovnávání.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě			
KU3 KK1-3,5 KSP3 KO4 KD1	<i>-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i>	Interpretace literárního díla II volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, způsoby interpretace literárních a jiných děl	EVH, EVV	MEV (tvorba mediálního sdělení) OSV (vzájemné poznávání ve třídě; dovednosti při verbálním sdělování)	o uměleckém díle Autorské čtení
KSP1 KO4 KD1,6	<i>-Porovnává jednotlivé literární výtvořy -vybere a pojmenuje jejich znaky -Napíše vlastní literární text</i>	Interpretace literárního díla III Interpretace literárních textů podle žánrů – pohádka, bajka, pověst. Vlastní literární texty.	ANJ (omezení ve vyjádření časů a omezení v pořádku slov)	OSV (cvičení naslouchání; řeč těla)	Autorské čtení Vlastní literární práce
KU4	<i>-pracuje s texty současné literatury</i>	Poslední století v literatuře Literární texty autorů 20. století a autorů současných		OSV (komunikace v různých situacích) VDO (argumentace) MEV (rozlišování zábavních prvků ve sdělení od inform.	Referát

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				po společen. významné)	
KU2 KK1,3	<i>-rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i>	Literární žánry -Reprodukce hlavních myšlenek textu. -Interpretace literárních textů v rozsahu rozlišení žánrů a jejich funkce. -Rozpoznávání uměleckých a věcných žánrů. -Rozpoznávání typických žánrů s určením hlavních představitelů.		OSV (komunikace v různých situacích) MEV (tvorba mediálního sdělení)	-práce s rozmanitými texty uměleckými a věcnými
KU1-3 KRP2,3 KK1-3 KSP1 KD2,5,6	<i>-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie- - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</i>	Tvořivá činnost s literárním textem přednes vhodných liter. textů, volná reprodukce textu, reprodukce a interpretace jeho hlavních myšlenek, jeho interpretace, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný či hudební doprovod Okamžitý vzhled (malé práce, letáčky...) Odstavce, odsazení, zarovnání ETV: podpora pozitivního působení televize a médií;	CJL (jazyk a komunikace, zvuková stránka) EVH (hudební rytmus), EVV ANJ, NEJ, DEJ INF ETV	OSV (dovednosti při sdělování verbálním i nonverbálním; cvičení naslouchání) MKV (poznávání vlastního kulturního zakotvení; poznávání odlišných kultur)	Rozbor a interpretace vzorových textů jako reprezentantů základních liter. směrů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládnutí agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médií, média a volný čas Způsoby interpretace literárních a jiných děl Literární druhy a žánry - jejich vznik a vývoj v proměnách času, hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé			
KU2,3,4 KRP2,4 KK1	<i>-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i>	Námět a téma díla -Srovnání jazyka literárního díla, dramatu a filmu, speciální prostředky trojího ztvárnění -tvořivá činnost s využitím literárního textu (dramatizace)	EVV CJL (jazyková výchova)	MKV (poznávání vlastního kulturního zakotvení) OSV (dialog)	Práce s vybranými texty

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2,4,5 KRP2,3 KK3,4 KO4 KP2 KD1,2,4-6	- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších inf. zdrojích	Kde to najdu? - způsob vyhledávání informací v slovníkových a encyklopedických příručkách - seznámení s různými typy katalogů - práce v knihovně školy i knihovně městské - práce s internetem a dalšími informačními zdroji - specifika sazby (pomlčka, spojovník, závorky, uvozovky, vložené symboly)	CJL (jazyková výchova) INF ANJ, NEJ (školní knihovna cizojazyčné literatury) INF	VEG (práce s historickými daty) MKV (data o národnostních a jiných menšinách) MEV (práce s textem, internetem)	Vyhledávání informací
	-orientuje se v zákl. lit. směrech a skupinách - pracuje s dobovými texty - rozeznává individuální styl autora	Literární historie -práce s životopisy autorů -práce s texty autorů - pravidla pro tvorbu prezentací - dodržování autorských práv	EVH, EVV, DEJ, cizí jazyk INF		Práce s dobovými texty

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace (JaJK)

Vzdělávací obory: Český jazyk a literatura, cizí jazyk - **Anglický jazyk**, další cizí jazyk - **Německý jazyk**, **Francouzský jazyk**, **Ruský jazyk**

volitelný předmět - **Vlastní tvorba**, volitelný předmět - **Lidé a média**, volitelný předmět - **Ruský jazyk**

5.2 Vzdělávací obor: Anglický jazyk (ANJ)

Charakteristika ANJ:

Žáci jsou v každé třídě rozděleni na dvě skupiny. Výuka probíhá v učebnách vybavených potřebnou technikou. Důraz je kladen na čtyři základní jazykové dovednosti: mluvení, psaní, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním. Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni komunikovat v běžných každodenních situacích o základních tématech v tomto cizím jazyce. Předpokladem je dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Integruje také části učiva Doplnujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (ETV). V realizaci tohoto předmětu upřednostníme pokusy o krátkodobé projekty, ve kterých se žáci seznámí s reáliemi anglicky mluvících zemí a dalšími tématy každodenního života. Využíváme další možnosti: např. práce s časopisy, anglická divadelní představení, audiovizuální pomůcky, knihovnu zjednodušené četby.

Obsahové vymezení ANJ:

Vzdělávací obsah prostupuje všemi ročníky; je dělen na získávání a upevňování jazykových dovedností (poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní), osvojení gramatického systému anglického jazyka a rozšiřování slovní zásoby. Podrobnosti určuje plán předmětové skupiny a/nebo tematický plán vyučující/ho.

Časové vymezení ANJ:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně v každém ročníku.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace					
Vzdělávací obor: Cizí jazyk					
Vyučovací předmět: Anglický jazyk					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK2,3 KD1,4,6	<i>-rozumí informacím v jednoduchých, pomalu a zřetelně vyslovovaných textech, -zachytí konkrétní informace -v jednoduchém projevu, -rozumí základním instrukcím v angličtině a řídí se jimi</i>	Poslech s porozuměním zvuková podoba jazyka rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba rozvíjení slovní zásoby dle tematických okruhů a ve vztahu ke komunikačním situacím tematické okruhy (domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	CJL (odlišnosti ve výslovnosti mezi CJL a ANJ; fonetika - transkripce podle mezinárodní fonetické abecedy, schopnost rozlišovat fonémy) INF (základní terminologie)	MKV (multikulturalita: naslouchání druhým, význam užívání angličtiny jako nástroje dorozumění)	poslech správné výslovnosti v různých typech textu (mluvené slovo, písnička, říkanka) poslech CD, video, DVD, internet
KU2 KK2,3 KD1,2,4	<i>-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, -přiřazuje odpovědi/obrázky podle poslechu, -aplikuje základní strategie pro úspěšný poslech</i> <i>ETV: Je vnímavý k sociálním</i>	Webové stránky Dodržování autorských práv Vytvoření prezentace (PowerPoint, Google) na zvolené téma, předvedení s vlastním komentářem mluvnice rozpoznávání gram. jevů	INF ETV		cvičení zaměřené na porozumění mluveného textu – pravda/nepravda, doplňování slov, výběr z možností

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.</i>	ETV: Aktivní naslouchání; cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání			
KK2,3,5 KU5 KSP3 KD1,4-6	<i>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; zapojí se do krátkého rozhovoru o něm samotném, jeho rodině, jeho okolí, každodenních činnostech a jemu blízkých tématech, formuluje pozvání a reaguje na ně, domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde; na podobné výpovědi reaguje, v krátkém, jasně strukturovaném rozhovoru sdělí své preference a svá přání, vyjádří svůj souhlas/nesouhlas</i>	Mluvení zvuková podoba jazyka rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovního a větného přízvuku, intonace slovní zásoba rozvíjení slovní zásoby dle tematických okruhů a ve vztahu ke komunikačnímu záměru tematické okruhy (domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	BIO (názvy zvířat a rostlin) ZEM (základní zeměpisné pojmy) VKZ (části těla, zdravý životní styl, nemoci)	OSV (sociální rozvoj: komunikace v různých situacích, dialog, respektování, podpora a pomoc, rozvoj dovedností pro kooperaci)	nácvik výslovnosti jednotlivých slov i větných celků včetně přízvuku a intonace reprodukce a nácvik různých komunikačních situací: dialog učitel – žák, žák – žák, reakce na komunikační situaci; scénky, práce ve dvojicích, popř. ve skupinách
			INF		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>s ostatními, pocity, názory na známá témata, odpoví na jednoduché otázky, učiní návrh, rozhodnutí</i> ETV: Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci.	Základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu Přenos telefon – PC Střih, obraz a zvuk ETV: Otevřená komunikace úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách. Aktivní naslouchání; cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání.	ETV		
KU1-3 KK1 KD1,4-6	<i>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech podle předem připravené osnovy nebo např. podle obrázku</i>				nácvik a reprodukce monologu, samostatný projev na dané téma, popis obrázku
KU1-3 KK1 KD1,4,5,6	<i>vypráví příběh či událost s využitím osvojené slovní zásoby; popíše sebe samého, další osoby, místa jemu známá a věci ze svého každodenního života, běžné činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět, vypráví jednoduchý příběh jako sled</i>				převyprávění příběhu či události, popis osob, míst, každodenního života vyprávění příběhu dle osnovy či obrázku

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	událostí za použití spojovacích výrazů odpovídající dané jazykové úrovni, popíše událost nebo své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojovacími výrazy dané jazykové úrovně				
KU1,2 KRP2 KK3 KD1,4	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech: najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v jednoduchých, tematicky jemu blízkých textech, použije zjištěné informace různého charakteru	Čtení s porozuměním grafická podoba jazyka rozvíjení ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba rozvíjení slovní zásoby dle tematických okruhů a ve vztahu ke komunikačním situacím Zápis prostého textu na PC (Poznámkový blok, Notepad) Anglická klávesnice tematické okruhy (domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média,	DĚJ (vybrané historické události) INF	VEG (Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice Velké Británie) VEG (Objevujeme Evropu a svět: život a životní styl ve Velké Británii)	čtení textů z učebnice, časopisu; cvičení zaměřená na vyhledávání informací v textu čtení zjednodušené četby
KU2,3 KK3 KD1,4	rozumí krátkým a jednoduchým textům týkajícím se běžných témat, vyhledá v nich požadované				cvičení zaměřené na porozumění psaného textu – pravda/nepravda,

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>informace, rozumí krátkým a jednoduše psaným textům včetně nápisů, sloganů, rozumí osobním dopisům, přečte krátký příběh a určí hlavní myšlenku textu, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu včetně obrázků</i>	cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice rozpoznávání gramatických jevů Vytvoření jednoduché tabulky, grafu (vložení obrázku, symbolu) Tisk tabulky s grafem			doplňování slov, výběr z možností čtení textu s odpovídajícím množstvím neznámých výrazů, odvození či vyhledání významu neznámých slov
KK3, KD1,3,4	<i>vyplní základní údaje o sobě, svých zájmech, o své rodině a kamarádech ve formuláři, doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty</i>	Psaní grafická podoba jazyka Základy použití textu (př. Microsoft Word) pro vypracování DÚ Písmo: Times, stupeň 12, jednoduché řádkování rozvíjení ovládnutí Členění textu (horizontální a vertikální; specifika sazby) Krátké, běžné slohové domácí / školní práce pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba rozvíjení slovní zásoby dle tematických okruhů a ve vztahu ke komunikačnímu záměru	INF		vyplnění formuláře či dotazníku zaměřeného na dané téma
KU1 KK1, 4 KD1,3,4	<i>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat: napíše jednoduchý osobní dopis, popis své rodiny, života, svých plánů, osob, míst, denních činností, událostí atd.,</i>		INF CJL (odlišnosti ve slovosledu) CJL (práce se slovníky, různé typy slovníků; odlišnost	OSV (osobnostní rozvoj: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	tvorba jednoduchého textu: popis, vyprávění či příběh, osobní dopis; práce ve dvojicích/skupinách na tvorbě textů různého rozsahu projekt na vybrané téma (např. životní

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>napíše jednoduchý příběh odpovídající požadované úrovni jeho znalostí</i>		slovních spojení a idiomů v ANJ a CJL)		styl, rodina, volný čas, Česká republika)
KU1, 5 KK1,3-5 KKO2 KD1,3,4	<i>odpoví písemně na sdělení či otázku, které se týkají jeho samotného, jeho okolí a dalších blízkých témat, odepíše na dopis/email kamarádovi</i>	Cvičný popis (místa, osoby), (neformální) dopis tematické okruhy (domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí Kompletní práce mluvnice rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	INF INF		písemná odpověď na otázku, osobní email, dopis

5.3 Vzdělávací obor: Další cizí jazyk - Německý jazyk (NEJ), Francouzský jazyk (FRJ), Ruský jazyk (RUJ)

Výchovné a vzdělávací strategie – viz oddíl Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika NEJ / FRJ / RUJ:

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, projektová a skupinová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu, např. kontakty s rodilými mluvčími, mezinárodní výměnné pobyty, pobyty se společnými projekty, organizování jazykových poznávacích exkurzí. Při výuce je kladen důraz především na následující životní kompetence: komunikace, tvořivost, řešení problémů a učení rozvojem základních jazykových dovedností: mluvení, psaní, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním. Integruje také části učiva Doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (ETV). Směřuje k dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové vymezení NEJ / FRJ / RUJ:

Vzdělávací obsah je dělen na 4 tematické okruhy (Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, Psaní) prostupující všemi ročníky. Podrobnosti určuje plán předmětové skupiny a/nebo tematický plán vyučující/ho.

Časové vymezení NEJ / FRJ / RUJ:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně od primy do kvarty.

Vzdělávací oblast: <i>Jazyk a jazyková komunikace</i>					
Vzdělávací obor: <i>Další cizí jazyk - Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk</i>					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
Poslech s porozuměním					

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1-3 KD1, 2	<i>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a reaguje na ně</i>	Jednoduchá sdělení Oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, přání, blahopřání, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas/nesouhlas, setkání, společenský program Základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu	DEJ, ZEM, EVH, FYZ, CJL, PŘI INF	OSV (dovednosti pro sdělování verbální a neverbální; řeč těla, řeč zvuků řeč lidských skutků; komunikace v různých situacích) MKV (poznávání vlastního kulturního zakotvení a respektování zvláštností různých etnik) MEV (různé typy sdělování, jejich rozlišování a funkce) VEG (život dětí v jiných zemích)	
KD1,2 KU1-5 KK2,3	<i>-rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	Jednoduchá sdělení Základní vztahy Existenciální, prostorové, časové, kvalitativní, kvantitativní	CJL	MKV (jedinečnost každého člověka) MEV (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>ETV: Je vnímavý k sociálním problémům, přispívá k jejich řešení. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.</i>	Slovní zásoba a tvoření slov ETV: Aktivní naslouchání; cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání.	ETV	kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikativně vhodných sdělení)	
KD1,2,4 KK3,5	<i>-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech</i>	Slovní zásoba a tvoření slov Základní vztahy Existenciální (Kdo?....), prostorové (Kde? Kam?....), časové (Kdy?....), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?....)	CJL (germanizmy v češtině), (francouzská slova v češtině), (rusizmy v češtině) ANJ	MKV (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, ale i jako součást etnika) MEV (uplatnění výrazových prostředků pro vyjádření a zastření názoru a postoje, identifikování základních orientačních prvků v textu)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Mluvení					
KU2,3 KK1-5 KSP1,3 KD1-4,6	-zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Základní vztahy Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, formulář, dotazník, sport, péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, počasí, člověk a společnost, cestování, sociokulturní prostředí německy / francouzsky / rusky mluvících zemí a České republiky Slovní zásoba a tvoření slov Základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu	EVH, EVV, DEJ, TEV, FYZ, PŘI INF	OSV (specifické komunikační dovednosti - monolog, dialog) VEG (rodinné příběhy a zážitky z Evropy a světa) MKV (kultura jako prostředek vzájemného obohacování) MEV (výběr a kombinace slov)	Rozhovor, vyprávění, diskuze
KU4 KRP3-5 KD1,2,4,6	-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat ETV: Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním	Slovní zásoba a tvoření slov Gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov ETV: Otevřená komunikace úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách	ETV	OSV (dialog)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Aktivní naslouchání; cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání			
KD1,2,4,6 KK1-5 KSP1,3 KO4 KP3	-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ETV: Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním	Základní vztahy Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, formulář, dotazník, sport, péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, počasí, člověk a společnost, cestování, sociokulturní prostředí německy / francouzsky / ruský mluvících zemí a České republiky Slovní zásoba a tvoření slov ETV: Otevřená komunikace úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách Aktivní naslouchání; cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání	EVV, EVH, DEJ, TEV, FYZ, PŘI, INF ETV	OSV (dovednosti pro sdělování verbální a neverbální) VEG (místa, události, artefakty blízkého okolního prostředí) MKV (základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě) MEV (hodnotící prvky ve sdělení)	
Čtení s porozuměním					
KD1,2,4,6 KU3 KRP1-5 KK1-5 KSP1,3 KO3 KP3	-rozumí jednoduchým nápisům a pokynům. -rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. -rozumí krátkému jednoduchému textu pokud má k dispozici	Klávesnice RUJ, FRJ nebo NEJ Jednoduchá sdělení Slovní zásoba a tvoření slov	INF ZEM	OSV (cvičení pozorování a empatického aktivního naslouchání)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</i>				
Psaní					
KU3 KK1-5 KSP2,3 KRP1-5 KO3-5 KP3 KD1,2,4-6	<i>-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</i> <i>-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat.</i> <i>-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</i>	Zpracování textu na PC Zápis prostého textu Jednoduchá sdělení Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, formulář, dotazník, sport, péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, počasí, člověk a společnost, cestování, sociokulturní prostředí německy / francouzsky / rusky mluvících zemí a České republiky Pravidla pro tvorbu prezentací, dodržování autorských práv, vytvoření prezentace na zvolené téma, předvedení prezentace s vlastním komentářem	INF DEJ, ZEM INF	OSV (komunikace v různých situacích - vysvětlování, žádosti, děkování, odmítání, informování, přesvědčování, řešení konfliktů a vyjednávání)	

5.4 Vzdělávací obor: Vlastní tvorba (volitelný předmět)

Charakteristika VLT:

Vlastní tvorba (VLT) vychází z Průřezového tématu Mediální výchova. Volitelný předmět VLT přispívá zejména k prohloubení kompetencí komunikačních. Nabízí prohloubení základních poznatků a dovedností týkajících se mediální komunikace, práce s médii a texty, přispívá k schopnosti zpracovávat, vyhodnocovat a využívat spektrum mediálních podnětů. Podstatou je identifikovat autorský záměr, charakter sdělení, a využívat jich ve vlastní individuální i týmové práci s texty. Vede k schopnosti rozlišit informaci, posoudit věcnou správnost, strukturu uměleckého díla i jiného textu, hodnotu textu. Konkretizovaný plán školy, předmětové skupiny a vyučujících aktualizují další možnosti využití interdisciplinárního charakteru předmětu.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Obsahové vymezení VLT:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy Tvorba mediálního sdělení a Tvorba uměleckého charakteru

Časové vymezení VLT:

Studium je časově rozvrženo do kvarty s časovou dotací 2 hodiny / 2 týdny, tedy cca 15 dvouhodinových lekcí.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace					
Vzdělávací obor: Vlastní tvorba (volitelný předmět)					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
1. Tvorba mediálního sdělení					
KU1,2 KK1-4 KP2,3 KRP2,5 KD1,3,4	<i>-umí se výstižně a adekvátně vyjádřit v projevech mluvených i psaných</i>	-uplatnění a výběr rozmanitých výrazových prostředků, jejich vhodná kombinace	EVV EVH CJL PRI INF	MEV (Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu)	Krátká písemná a mluvní cvičení Podíl na tvorbě s využitím internetových aplikací, videa, využití telefonů Příspěvky do regionálních periodik Kalendář Týmová práce - zpracování výsledků ankety (písemná forma + audio-videonahrávka)
	<i>-při mluvním i písemném vyjádření uplatňuje vlastní myšlení i fantazii</i>	- vlastní tvorba individuální i v realizačním týmu -styly textu -okamžitý vzhled (malé práce, letáčky...) -odstavce, odsazení, zarovnání odstavce			
	<i>-zvládá základní publicistické útvary - odlišuje projev soukromý od veřejnému - uplatňuje různé jazykové vrstvy</i>	- stanovení a dodržování časového harmonogramu - obohacování projevu verbálního prostředky neverbálními			
2. Tvorba uměleckého charakteru					

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU4 KK1,3,5 KP2,3 KO2 KD1,3,4	- umí pracovat s výchozím uměleckým textem	- využití rozmanitých prostředků jazykové vrstvy v díle, vhodné kombinace	CJL EVV INF ZEM EVH	MEV (Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu)	Anotace dobrodružné knihy Pokus o esej Krátká vyprávění inspirovaná frazémy Literární variace na jedno téma (experimenty) Žákovské projevy k různým příležitostem (nástěnné panely, školní rozhlas...) Reportáže ze školních exkurzí, zpracování osobních zážitků z vlastních výprav tuzemských i zahraničních (pokus o vydání časopisu, webové stránky)
	- při tvorbě uplatňuje svou fantazii	- téma a kompozice - součást struktury díla uměleckého charakteru			
	- dovede vnímat formu díla a využívat ji (parafrázovat, parodovat)	- vlastní tvorba individuální a týmová			
	- umí odlišit prostředky vyššího a nižšího stylu	- využití inspirací z výprav (exkurzí) školních i vlastních)			
	- dovede pozorovat a popisovat				
	- umí se vyjadřovat i pomocí uměleckého jazyka				

5.5 Vzdělávací obor: Lidé a média (volitelný předmět)

Charakteristika LIM:

Lidé a média (LIM) vychází z *Průřezového tématu Mediální výchova*. Je připravován společně předmětovou skupinou pro CJL (PK ČJL) a předmětovou skupinou pro výchovné předměty (PK VP). Volitelný předmět LIM přispívá k prohloubení kompetencí komunikačních. V oblasti vědomostí, dovedností a schopností přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace, analyzovat mediální obsah, osvojit si základní principy vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských), vytvářet představu o roli médií v každodenním životě, rozvíjet komunikační schopnosti při veřejném vystupování zachyceném záznamovou technikou. V oblasti postojů a hodnot rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti, napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování. Konkretizovaný plán školy, předmětové skupiny a vyučujících aktualizují další možnosti při využití interdisciplinárních možností.

Obsahové vymezení LIM:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy Kritické vnímání mediálních sdělení, Realita vs. mediální sdělení a jejich stavba, Vnímání autora mediálních sdělení a Fungování a vliv médií ve společnosti.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Časové vymezení LIM:

Studium je časově rozvrženo do kvarty s časovou dotací 2 hodiny / 2 týdny, tedy cca 15 dvouhodinových lekcí.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost					
Vzdělávací obor: Lidé a média (volitelný předmět)					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
1. Kritické vnímání mediálních sdělení					
KU1,2 KK1-4 KP2,3 KRP2,5 KD3,5,6	-objasní pojem masová média a jejich funkci v našem životě - rozliší informační jádro sdělení - je schopen identifikovat prvky mediálního textu, zvuku, obrazu - odlišuje informační, zábavní a reklamní sdělení	Masová média -Co je médium -Média v našich životech -Vliv médií -spojení textu, zvuku, obrazu	EVV EVH CJL PRI INF	MEV (Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení)	-sledování mediálních sdělení totožného obsahu / odlišné formy
2. Realita vs. mediální sdělení a jejich stavba					
KU4 KK1,3,5 KP2,3 KO2 KD2,6	- rozlišuje zpravodajské žánry - chápe vztah titulku k obsahu zprávy - je schopen odhalit stereotypy v médiích - vysvětlí body novinářské etiky - identifikuje zjednodušení mediovaných sdělení, opakující se prostředky v médiích - rozlišuje různé typy sdělení a jejich funkce - odlišuje sdělení potvrzující předsudky a představy od sdělení	Zpravodajství -Informace vs. vlastní názor -Struktura zprávy, titul a obsah -Stereotypizace v médiích -prezentace ve zvoleném softwaru	CJL EVV INF ZEM INF	MEV (Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení)	- exkurze v místních médiích - konstrukce mediálního sdělení zpravodajského charakteru (vlastní produkce - tisk, rozhlas, TV, web)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujat. postoje - identifikuje základní společenské hodnoty v mediálním sdělení - je schopen vysledovat pravidelnost v uspořádání mediálních sdělení a chápe principy sestavování zpravodajství, jejich stavbu a uspořádání				
3. Vnímání autora mediálních sdělení					
KU4 KK1,3,5 KP2,3 KO2	- identifikuje postoje a názory autora v mediálním sdělení - dovede rozpoznat výrazové prostředky pro vyjádření a zastření názoru a postoje - odhalí výrazové prostředky uplatněné se záměrem manipulace s názorem a postojem - identifikuje vyjádření založená na hodnocení	Regulace a autoregulace médií -Novinářská etika -Etika v reklamním sdělení	CJL EVV INF ZEM	MEV (Vnímání autora mediálních sdělení)	- manipulativní komunikace - nácvik
4. Fungování a vliv médií ve společnosti					
KU4 KK1,3,5 KP2,3 KO2 KD5,6	- charakterizuje organizaci a postavení médií ve společnosti - rozpozná faktory ovlivňující média a jejich způsob interpretace - popíše způsoby financování médií - objasní vliv médií na každodenní život jedince i společnosti,	Média a oblasti společenského života -Média a zábava -Média a politika -Média a reklama	CJL EVV INF ZEM INF	MEV (Fungování a vliv médií ve společnosti)	- vydavatelské domy, vlastnictví médií, reklama v politice (předvolební kampaň) - druhy reklamy

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy</i> <i>- objasní roli médií v politickém životě</i> <i>- charakterizuje vztah médií a kultury</i>	<i>-práce s tištěnými médii a internetem</i>			

5.6 Vzdělávací obor: Ruský jazyk (VRJ) (volitelný předmět)

Charakteristika VRJ:

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst jednoduché texty s porozuměním, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, seznámení se s kulturou zemí příslušné jazykové oblasti, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, projektová a skupinová práce. Při výuce je kladen důraz především na následující životní kompetence: komunikace, tvořivost, řešení problémů a učení rozvojem základních jazykových dovedností: mluvení, psaní, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním.

Obsahové vymezení VRJ:

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů:

Azbuka

Slovní zásoba

Práce se slovníkem

Komunikace

Praktická ruština

Časové vymezení VRJ:

Studium je časově rozvrženo do kvarty s časovou dotací 2 hodiny / 2 týdny, tedy cca 15 dvouhodinových lekcí.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Ruský jazyk (volitelný předmět)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1,2 KK1-5 KD2	<i>-vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty</i>	Azbuka základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu slov Klávesnice RUJ	ZEM, DEJ INF	MEV (Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu)	Výuka azbuky dle vhodné učebnice
KSP1-4 KD4	<i>-rozumí zcela základním frázím a jednoduchým větám</i>	Slovní zásoba , tvoření slov	CJL, cizí J, INF	OSV (Komunikace; Poznávání lidí; Kooperace a kompetice)	Krátká písemná a mluvnická cvičení
KRP2-4 KD1,4	<i>-používá slovník</i>	Práce se slovníkem Vyhledávání slov v různých typech slovníků, internet	INF	MEV (Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu)	Průběžně při výuce
	<i>-sdělí základní informace o své osobě</i>	Komunikace Jednoduchá sdělení, základní pravidla komunikace v běžných hovorových situacích	CJL, cizí J	MKV (Kulturní diference; Multikulturalita)	Krátká vyprávění, sdělení, rozhovory, poslechová cvičení,
KO1, 2 KD1,2,4,5	<i>-poskytne požadované informace</i>	Praktická ruština Základní tematické okruhy Stahování dat z internetu Základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu	CJL, cizí J INF	VEG (Evropa a svět nás zajímá)	Nástěnka předmětu ruský jazyk

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika Tisk a odevzdání práce, její hodnocení			

5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace (MAA)

Obsahuje vzdělávací obory:

Matematika, volitelný předmět - **Užitá matematika (UZM)**

5.2.1 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika (MAT)

Charakteristika MAT:

Vyučovací předmět matematika je předmět, který chápeme jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje studentům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci by měli získat početní dovednosti v číselných oborech, aby si uměli poradit s praktickými úlohami z běžného života, umět aplikovat metody na podobné i nové situace, naučit se zacházet s rýsovacími pomůckami a osobním kalkulátorem, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace a ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění a zažití základních myšlenkových postupů a pojmů matematiky a jejich vzájemným propojením. Žáci si postupně osvojují základní terminologii předmětu, algoritmy řešení, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace					
Vzdělávací obor: Matematika					
Ročník: prima					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	učivo:	mezipředmětové vztahy:	průřezová témata:	návrh realizace:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1,2 KRP2-4 KK1-3 KSP144 KO1,2 KD1-6	-umí zobrazit přirozená a desetinná čísla na číselné ose -provádí početní operace s přirozenými a desetinnými čísly, využívá pro kontrolu odhad, účelně a efektivně využívá kalkulátor - používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	<u>Číslo a proměnná – přirozená a desetinná čísla</u> <u>úvodní opakování</u> • číslo a číslice • přirozená čísla • desetinná čísla	INF -práce s kalkulačkou, algoritmy početních operací ve vhodném prostředí - seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla)		
KRP2-4 KK1-3 KO1,2 KD1-6	-vyjmenuje pořadí početních operací -provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru -využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru	<u>Číslo a proměnná – výrazy</u> <u>úvodní opakování</u> • číselné výrazy			
KU3,4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-užívá a zapisuje vztah rovnosti -řeší jednoduché rovnice -provádí zkoušku řešení -řeší slovní úlohy pomocí rovnic, úvahou a ověří výsledek řešení	<u>Číslo a proměnná – rovnice</u> <u>úvodní opakování</u> • rovnice • slovní úlohy			
KU2,3 KRP2-4 KK1,2 KSP1-4 KO1,2	-popíše a identifikuje přímku, polopřímku a úsečku, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník, kružnici, kruh	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>rovinné útvary, metrické vlastnosti, konstrukční úlohy</u> <u>úvodní opakování</u>			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KP1	--pojmenuje a zapíše polohu dvou přímk v rovině -sestrojí bod a rovnoběžku v dané vzdálenosti od přímky -používá úhloměr při měření a sestrování úhlů ve stupňové míře -rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), -rozpozná a popíše vlastnosti úhlů vedlejších, vrcholových, souhlasných a střídavých -využívá při výpočtech vnitřních úhlů v trojúhelníku -provede jednoduché konstrukce (např. osa úsečky, čtverec se zadanou stranou, trojúhelník se zadanými stranami, úhel dané velikosti, rovnoběžka a kolmice daným bodem) -objasní rozdíl mezi kružnicí a kruhem -popíše trojúhelník a čtyřúhelník, rozliší typy trojúhelníků a čtyřúhelníků -odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě, vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníka, obvod trojúhelníka	• bod, přímka, polopřímka, • úsečka • dvojice přímk • úhel • dvojice úhlů • kružnice, kruh • trojúhelník, čtyřúhelník			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2,3 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-analyzuje vzájemnou polohu přímek a rovin v prostoru -načrtne od ruky obraz kvádrů, krychle, válce, jehlanu, kuželu -vybere tvary těles z běžného života	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>prostorové útvary</u> <u>úvodní opakování</u> • přímky a roviny v prostoru • tělesa			
KU3 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KD1-6	-určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě -umí zobrazit desetinná a celá čísla na číselné ose a v kartézské soustavě souřadnic -provádí početní operace s desetinnými a celými čísly, dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a desetinných čísel, využívá vlastnosti operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů -určí absolutní hodnotu celého čísla -řeší úlohy v oboru celých čísel -převádí jednotky času, hmotnosti, délky, obsahu a objemu -využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku	<u>Číslo a proměnná – desetinná a celá čísla</u> <u>kladná a záporná čísla</u> • desetinná čísla – sčítání, odčítání, násobení, dělení • celá čísla – sčítání, odčítání, násobení, dělení • číselná osa a soustava souřadnic • převádění jednotek	FYZ – převody jednotek		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU3 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4	-vypočítá aritmetický průměr, určí odchylku od průměru, řeší praktické úlohy	<u>Číslo a proměnná – výrazy kladná a záporná čísla</u> • číselné výrazy • aritmetický průměr			
KU1-3 KRP2-4 KK1,2 KSP1-4	-vymezí pojem násobek a dělitel -uvede znaky dělitelnosti a umí je používat -rozloží složené číslo na součin prvočísel -určuje a užívá při řešení úloh společný i nejmenší společný násobek, dělitel -rozliší čísla soudělná a nesoudělná	<u>Číslo a proměnná – dělitelnost přirozených čísel dělitelnost</u> • násobek, dělitel • znaky dělitelnosti • prvočísla a čísla složená • společný dělitel a násobek • čísla soudělná a nesoudělná			
KU2,3 KRP2-4 KK1,2 KSP1-4 KO1,2 KP1	-popíše vlastnosti shodných geometrických útvarů -pozná útvary osově a středově souměrné -určí osy souměrnosti rovinného útvaru, střed souměrnosti -stanoví postup konstrukce bodu v osově a středově souměrnosti -načrtne a sestrojí obraz úsečky, přímky, polopřímky, úhlu, kružnice a mnohoúhelníku v osově a středově souměrnosti	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>rovinné útvary, konstrukční úlohy</u> <u>osová a středová souměrnost</u> · shodnost v rovině · osově a středově souměrné útvary · osová a středová souměrnost · obrazy útvarů v osově a středově souměrnosti			
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vzdělávací obor: Matematika Ročník: sekunda					

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	učivo:	mezipředmětové vztahy:	průřezová témata:	návrh realizace:
KU1,2 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KD1-6	-označí a zapisuje zlomkem část celku -rozšiřuje a krátí zlomek -převádí zlomky na základní tvar, na desetinná čísla -porovnává zlomky -provádí základní početní operace se zlomky, dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru racionálních čísel, využívá vlastnosti operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů -vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné	<u>Číslo a proměnná – desetinná čísla, zlomky</u> <u>racionální čísla, procenta</u> • zlomek - rozšiřování, krácení • smíšené číslo • sčítání, odčítání, násobení, dělení zlomků • složené zlomky • racionální čísla	INF -využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)		
KU1-4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KD1-6	-určí jedno procento z daného celku -určí počet procent, je-li dána procentová část a základ -určí procentovou část, je-li dán základ a počet procent -určí základ, je-li dána procentová část a počet procent -užívá základní pojmy procentového počtu -aplikuje své znalosti při řešení slovních úloh z praxe, při výpočtu úroků při řešení úloh z finanční matematiky	<u>Číslo a proměnná – procenta</u> <u>racionální čísla, procenta</u> • procenta • procentová část • základ • počet procent • úrok • promile	ZEM, EVV VKO – tematický okruh Hosp. život	VEG (Evropa a svět, Objevujeme Evropu a svět)	Projekt ZEM, EVV, MAT – rozlohy států, měnové jednotky, objemové a délkové jednotky, lidnatost

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem -využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku -používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku				
KU2-4 KRP2-5 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-popíše trojúhelník -roztřídí trojúhelníky podle velikostí vnitřních úhlů -vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice shodných trojúhelníků -věty o shodnosti trojúhelníků aplikuje při řešení úloh -popíše vlastnosti důležitých úseček a kružnic v trojúhelníku	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>rovinné útvary</u> <u>trojúhelníky a čtyřúhelníky</u> • trojúhelník • shodnost trojúhelníků • střední příčky, těžnice, výšky trojúhelníku • kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku			
KU3,4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-roztřídí trojúhelníky podle délek stran -užívá trojúhelníkovou nerovnost při konstrukci trojúhelníků -načrtne rovinný útvar podle slovního zadání -umí sestavit trojúhelník z daných prvků -ověří, zda sestavený útvar odpovídá zadání	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>konstrukční úlohy</u> <u>trojúhelníky a čtyřúhelníky</u> • osově souměrné trojúhelníky • konstrukce trojúhelníku			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1-4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KD1-6	-vyjádří vlastními slovy co je čtyřúhelník, lichoběžník, rovnoběžník -aplikuje znalosti výpočtu obvodu a obsahu trojúhelníku a čtyřúhelníku (čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku) v úlohách z praxe -modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru	<u>Geometrie v rovině a v prostoru rovinné útvary trojúhelníky a čtyřúhelníky</u> • čtyřúhelník • lichoběžník • rovnoběžník • obsahy trojúhelníků a čtyřúhelníků	FYZ – obsahy rovinných útvarů INF -nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)		
KU2-4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-uvede příklady hranolů z praxe -používá pojmy síť tělesa, plášť, podstava -rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol) -načrtne a narýsuje síť hranolu -používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka -načrtne krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání	<u>Geometrie v rovině a v prostoru prostorové útvary hranoly</u> • hranol, kvádr, krychle • zobrazení a síť hranolu	FYZ – objemy těles, převody jednotek EVV – zobrazování těles		
KU1-4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-aplikuje získané znalosti při řešení úloh z praxe – nakreslí náčrt, navrhne řešení, vyřeší úlohu -odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle, kvádrů, ověří výsledek	<u>Geometrie v rovině a v prostoru prostorové útvary hranoly</u> • povrch a objem hranolu			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2-4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-určí druhou a třetí mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí kalkulačky -zná zpaměti druhé mocniny celých čísel od 1 do 15 a využívá je při výpočtech (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin)	Číslo a proměnná – mocniny a odmocniny výrazy(1) druhá mocnina a odmocnina třetí mocnina a odmocnina vyšší mocniny			
KU1-4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-vysvětlí princip Pythagorovy věty a věty k ní obrácené -využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku -aplikuje získané znalosti při řešení úloh z praxe	Geometrie v rovině a v prostoru metrické vlastnosti výrazy(1) mocniny v geometrii Pythagorova věta	DEJ – Pythagoras ze Samu		
KU1-4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-vysvětlí postup úpravy číselného výrazu -uvede příklady číselných výrazů a výrazů s proměnnými -charakterizuje a zapisuje členy mnohočlenů -určí podíl mnohočlenů a jednočlenu	Číslo a proměnná – výrazy výrazy(1) číselné výrazy výrazy s proměnnými mnohočleny - sčítání, odčítání, násobení dělení mnohočlenů jednočleny			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace					
Vzdělávací obor: Matematika					
Ročník: tercie					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	učivo:	mezipředmětové vztahy:	průřezová témata:	návrh realizace:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1,2 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-vyřeší užitím ekvivalentních úprav lineární rovnici se závorkami, se zlomky -určí počet řešení rovnice -analyzuje text slovní úlohy, navrhne rovnici a nalezne řešení úlohy, ověří výsledek -graficky znázorní interval daný zápisem vlastností i pomocí matem. symbolů -vyřeší nerovnici (se závorkami, se zlomky) užitím ekvivalentních úprav	<u>Číslo a proměnná – rovnice, lineární rovnice rovnice a nerovnice</u> • ekvivalentní úpravy rovnic • rovnice se závorkami, se zlomky • počet řešení lineární rovnice • slovní úlohy (z praxe, na pohyb) • intervaly • rozdíly mezi rovnicí a nerovnicí • ekvivalentní úpravy nerovnice			
KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-vyjádří vlastními slovy, co je kružnice, kruh, kruhová výseč, kruhová úseč, mezikružím, kruž. oblouk -charakterizuje vzájemnou polohu kružnice a přímky, dvou kružnic	<u>Geometrie v rovině a v prostoru rovinné útvary kruhy a válce</u> • kružnice a přímka • vzájemná poloha dvou kružnic • části kružnice a kruhu			
KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-použije Thaletovu kružnici ke konstrukci tečna z bodu ke kružnici, vysvětlí postup	<u>Geometrie v rovině a v prostoru konstrukční úlohy kruhy a válce</u> • Thaletova kružnice • tečna z bodu ke kružnici	DEJ – Thales z Milétu		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-analyzuje slovní úlohy z praxe, nakreslí náčrt a aplikuje znalosti výpočtu obsahu a obvodu kruhu a jeho částí, ověří výsledek	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>metrické vlastnosti v rovině</u> <u>kruhy a válce</u> • délka kružnice, oblouku kružnice • obsah kruhu, kruhové úseče, výseče, mezikruží			
KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1 KD1-6	-používá pojmy síť tělesa, podstava - rozpozná síť válců -načrtne a narýsuje síť válce -využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>prostorové útvary</u> <u>kruhy a válce</u> • válce – zobrazení, síť			
KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	- odhaduje a vypočítá povrch a objem válce, ověří výsledek -analyzuje úlohy z praxe, nakreslí náčrt, navrhne řešení, vyřeší úlohu - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>prostorové útvary</u> <u>kruhy a válce</u> • povrch válce • objem válce	FYZ – objemy těles INF -nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících		
KU3 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-řeší praktické úlohy vyjádřené poměrem, nakreslí schéma znázorňující řešenou situaci -stanoví poměr za zadaných údajů -vyřeší úlohy na postupný poměr -vyřeší úlohy s mapou, umí číst v technickém výkresu s daným měřítkem	<u>Číslo a proměnná</u> <u>poměr</u> <u>úměrnosti</u> • poměr a jeho hodnota • úměra • měřítko	ZEM – měřítko mapy CHE – směsi EVV – míchání barev, zvětšování v poměru INF		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	- využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku		-využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)		
KU3 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-analyzuje závislosti a roztřídí je na přímou a nepřímou závislost -vytvoří tabulku pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy -s porozuměním čte diagramy vyjadřující statistická šetření a vyhodnocuje je (např. nejmenší a největší hodnota, růst, pokles) -přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak -vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednoduchou reálnou situaci -pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> <u>závislosti a data</u> <u>úměrnosti</u> závislosti veličin diagramy <u>funkce</u> přímá úměrnost a její graf nepřímá úměrnost a její graf trojčlenka	VKO – Peníze, ekonomické sektory SVP (Člověk a svět práce) zaměstnání		
KU2 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	- pojmenuje základní množiny bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice)	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>konstrukční úlohy</u> <u>geometrické konstrukce</u>			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KP1	-nalezne množinu bodů daných vlastností, zdůvodní své řešení -rozdělí polohovou a nepolohovou úlohu, určí počet řešení -analyzuje konstrukční úlohu, nakreslí schéma řešení, vytvoří hypotézu – rozbor úlohy -vyřeší konstrukční úlohy na sestavení trojúhelníku, čtyřúhelníku, lichoběžníku, rovnoběžníku	• množiny bodů daných vlastností • konstrukční úlohy – zápis postupu řešení • konstrukce geometrických útvarů			
KU1 KRP3 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných -vybere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci -vypočítá podíl mnohočlenu a jednočlenu -vypočítá podíl mnohočlenu a mnohočlenu -aplikuje znalost umocnění mnohočlenů při výpočtu mocniny jednočlenu, dvojčlenu (vzorec $(A+B)^2$) -aplikuje vzorec pro mocninu dvojčlenu při výpočtu mocnin trojčlenu a čtyřčlenu -při rozkladu mnohočlenu na součin používá vytýkání, postupné vytýkání, vzorec pro druhou mocninu dvojčlenu, vzorec A^2-B^2	<u>Číslo a proměnná výrazy</u> <u>výrazy (2)</u> • dělení mnohočlenů • umocňování mnohočlenů • rozklad mnohočlenu na součin • lomené výrazy			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor: Matematika
Ročník: kvarta

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	návrh realizace:
KU1,2 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-určí koeficienty kvadratické rovnice -vyřeší úpravou kvadratickou rovnicí bez absolutního členu -vyřeší úpravou kvadratickou rovnicí bez lineárního členu -vyřeší kvadratickou rovnicí rozkladem na součin -vyřeší kvadratickou rovnicí užitím diskriminantu -roztřídí počet řešení kvadratické rovnice v závislosti na diskriminantu -analyzuje slovní úlohu o společné práci a směsích, vytvoří hypotézu, navrhne rovnici, vyřeší slovní úlohu a obhájí své řešení	<u>Číslo a proměnná – rovnice, lineární rovnice rovnice a jejich soustavy</u> • kvadratické rovnice • soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • další soustavy rovnic			
KU3-5 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP3 KD1-6	-nalezne definiční obor funkce -z grafu určí funkci rostoucí, klesající (vlastními slovy vysloví definici rostoucí a klesající funkce) -určí rovnici a vlastnosti lineární funkce z grafu -nakreslí graf lineární funkce dané rovnicí užitím tabulky -načrtne graf lineární funkce bez tabulky (užije vlastnosti lin. funkce související s rovnicí funkce) -podle tabulky, načrtne ho bez tabulky	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty funkce</u> • lineární funkce • funkce absolutní hodnota • kvadratická funkce • nepřímá úměrnost • analýza a grafické znázornění dat <u>UŽIVATELSKY:</u> Práce s tabulkou: Spouštění, pojmenování, uložení	ZEM, EVV- projekt		Projekt – zpracování grafů závislostí vycházejících z údajů získaných o ČR, středních Čechách a Poděbradsku a následné

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-nakreslí graf kvadratické funkce $y=ax^2+b$ podle tabulky, načrtne ho bez tabulky -nakreslí graf nepřímé úměrnosti podle tabulky, načrtne ho bez tabulky -používá grafy funkcí při grafickém řešení lineárních rovnic, soustav lineárních rovnic a kvadratických rovnic -používá grafy funkcí při řešení slovních úloh -používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí -využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu	List a buňka Vkládání (čísel, vzorců, textů, minigrafů..) Vytvoření jednoduché tabulky	FYZ – pohybové úlohy řešené graficky INF		výtvarné zpracování
KU3-5 KRP2-5 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP3 KD1-6	-vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu, grafu -vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu, grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) -pracuje s časovou osou -převádí údaje z textu do tabulky, diagramu, grafu a naopak -porovná kvantitativní vztahy, které jsou v tabulce a diagramu -určí modus a medián stat. souboru -používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> <u>závislosti a data</u> <u>funkce</u> • diagramy, grafy, tabulky • četnost znaku, aritmetický průměr • modus, medián • <i>vlastnosti souboru dat</i> <u>UŽIVATELSKY:</u> Práce s tabulkou: Vytvoření grafu Vložení obrázku, symbolu, vzorce Tisk tabulky s grafem	VKO (Poděbrady – volby do zastupitelstva) -spolupráce mezi státy – situace v ekonomice INF využití digitálních technologií pro		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku -používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií		rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)		
KU4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP1	-porovná geometrické útvary, vybere podobné geom. útvary a obhájí své stanovisko -věty o podobnosti trojúhelníků aplikuje při řešení úlohy -užitím matematických symbolů zapíše důkaz podobnosti trojúhelníků -graficky dělí, zvětšuje a zmenšuje úsečku	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>rovinné útvary</u> <u>podobnost a funkce úhlu</u> • podobnost útvarů • věty o podobnosti trojúhelníků • užití podobnosti			
KU4 KRP3 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	-definuje goniometrické funkce pomocí pravoúhlého trojúhelníku -hodnoty goniometrických funkcí určí na kalkulačce -aplikuje znalosti o goniometrických funkcích při řešení úloh o pravoúhlém trojúhelníku z praxe	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> <u>funkce</u> <u>podobnost a funkce úhlu</u> • goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens pro ostré úhly			
KU 2,5 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KP3	-analyzuje úlohu na vzájemnou polohu přímek a rovin v prostoru na základě náčrtu, zdůvodní své řešení -provede náčrt, navrhne postup a vypočte vzdálenost dvou bodů, bodu	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> <u>prostorové útvary</u> <u>jehlany a kužely</u>	EVV– zobrazování těles INF -nástroje a využití		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KD1-6	<i>od přímky, rovnoběžných přímek a rovin zadaných pomocí těles</i> <i>-provede náčrt, navrhne postup a vypočte odchylku přímek, přímky od roviny a dvou rovin zadaných pomocí těles</i> <i>-rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule)</i> <i>-rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno</i> <i>-analyzuje úlohu, provede náčrt, navrhne postup řešení, při výpočtu aplikuje vzorce pro výpočty povrchu a objemu jehlanu, kuželu, komolého jehlanu, komolého kuželu a koule při řešení úloh z praxe</i> <i>-vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů</i>	• vzájemná poloha přímek a rovin v prostoru • metrické úlohy v prostoru • jehlan • kužel • komolý kužel • komolý jehlan • koule	(dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)		

5.2.2 Vzdělávací obor: volitelný předmět - Užitá matematika (UZM)

Charakteristika UZM:

Užitá matematika vychází z potřeby řešit v reálném životě situace. Není chápána jako nadstavba základního učiva. Nabízí příklady užití základních matematických poznatků a dovedností v běžném životě, dokázat vybrat nejvhodnější řešení v nastalé situaci. UZM vhodným a přijatelným způsobem čerpá z možností daných RVP ZV této vzdělávací oblasti. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak prohlubovat matematickou gramotnost získanou v předmětu MAT. Žáci by si měli poradit s praktickými úlohami z běžného života, aplikovat metody na podobné i nové situace.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz oddíl Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Obsahové vymezení UZM:

Předmět je dělen na tematické okruhy:

1. práce s počítačem
2. technické kreslení
3. „spotřební koš“
4. finančnictví
5. prostorová orientace

Časové vymezení UZM:

Předmět je vyučován jako volitelný v kvartě s časovou dotací 2h/2 týdny.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace					
Vzdělávací obor: Volitelný předmět - Užitá matematika					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	učivo:	mezipředmětové vztahy:	průřezová témata:	návrh realizace:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1,2 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KD1-6	- analyzuje sebraná data - aplikuje znalosti z geometrie - vytváří algoritmus postupu řešení geometrické úlohy - zapojuje do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnává využití tradičních a digitálních prostředků, diskutuje o nich - využívá digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy - navrhuje vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzuje získaná data, výsledky prezentuje, zobecňuje a diskutuje o metodách a výsledcích - používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií - modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru	<u>práce s počítačem</u> - program Cabri - zpracování dat (Excel) <u>UŽIVATELSKY:</u> Spouštění, pojmenování, uložení List a buňka Vkládání (čísel, vzorců, textů, minigrafů..) Vytvoření jednoduché tabulky Vytvoření grafu Vložení obrázku, symbolu, vzorce Tisk tabulky s grafem - internet - vlastnosti souboru dat - nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru k řešení úloh	FYZ, INF, EVV INF INF	OSV (kreativita, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti)	Týmová práce – zpracování a vyhodnocení sebraných materiálů (letáky, prospekty, anketa), vyhledávání na internetu, práce v terénu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP2-4 KP1-3 KO1,2	- provede náčrt, zakótuje změřené rozměry - nakreslí technický výkres ve správně zvoleném měřítku	technické kreslení - měření v terénu (tvorba map) - technický výkres těles	ZEM, FYZ	OSV (kooperace a kompetice)
KU3,4 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KD1	- nalezne potřebné údaje na internetu, porovná ceny, - navrhne optimální nákup, diskutuje a obhajuje svůj návrh	„spotřební koš“ - optimalizace nákupu (internetový obchod, markety)	INF, VKO	OSV (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice)
KU1,2 KRP2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2 KD1,6	- shromáždí potřebné údaje - vytvoří hypotézu, diskutuje o optimálním návrhu - analyzuje a hodnotí výsledky finančních transakcí	finančnictví - akcie, měnové kurzy - optimalizace hypoték, leasingů, vedení účtů Práce s tabulkou: Výpočet v tabulce, vybrané vzorce	INF, VKO, ZEM	OSV (komunikace, kooperace) VEG (objevujeme Evropu a svět)
KU2-4 KK1-3 KSP1-4 KO1,2	- aplikuje znalosti geometrických zobrazení, vytváří modely	prostorová orientace - origami - tetris	EVV	OSV (rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

5.3 Vzdělávací oblast: Informatika (INF)

5.3.1 Vzdělávací obor: Informatika (INF)

Charakteristika INF:

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhnou a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu INF:

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1-1-1-1.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Výuka probíhá v počítačové učebně s dataprojektorem a interaktivní tabulí. Na výuku se třídy dělí na skupiny tak, aby mohl každý žák pracovat na svém počítači. Dále mají žáci k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, kameru, zálohovací zařízení stavebnice, desky, procesory a učebnice uvedené v Návrhu realizace. Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Prima					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KRP5 KK1,2,4 KSP4 KP3 KD1,5	-Ujasňuje si vědomosti a znalosti ze studia na ZŠ -Dokáže sumarizovat dosud nabyté zkušenosti -Je schopen/a analyzovat své silné a slabé stránky ohledně digitálních technologií -Je veden/a k vytváření plánu vedoucího k doplnění učiva.	Co už vím a umím Analýza schopností žáků získaných na základních školách. Individuální jednocení úrovně.		MEV	
KRP1-5 KK1-3 KP1-3 KU1-5 KO1-3 KSP1-4 KD2,3,5	- Dodržuje základní pravidla bezpečnosti a hygieny při práci s digitální technikou - Používá základní operace se složkami a dokumenty a schránku - Ovládá základní funkce digitální techniky - Rozpozná zakódované informace - Zakóduje a dekáduje znaky - Zašifruje a dešifruje text - Zakóduje obrázek - Zakóduje v obrázku barvy Zjednoduší zápis textu	Data, informace a modelování Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat; přenos informací; znakové sady Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity;	ANJ – odborná terminologie i v angličtině, výslovnost, klávesové zkratky	MEV	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Výuka probíhá v počítačové učebně s dataprojektorem a interaktivní tabulí. Na výuku se třídy dělí na skupiny tak, aby mohl každý žák pracovat na svém počítači. Dále mají žáci k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, kameru, zálohovací zařízení stavebnice, desky, procesory a učebnice uvedené v Návrhu realizace. Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Prima					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
	-Ke kódování využívá i binární čísla	vektorová grafika; komprese a kontrola; binární čísla Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	VKO, ZEM		
KU1-5 KO3-5 KSP1-3 KRP1-5 KK2,3,5 KP1-3 KD2	- Formuluje otázky a vyhledá odpovědi - Ověřuje věrohodnost informací - Při uveřejňování informací o sobě a o druhých kriticky zváží účel a rizika - Odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje - Najde a opraví chyby u dat - Odpoví na otázky na základě dat v tabulce - Popíše pravidla uspořádání v tabulce- - Doplní do tabulky prvky a záznamy podle pravidel - Navrhne tabulku - Propojí data z více tabulek a grafů	Informační systémy - Hodnota informací - Věrohodnost informací a informačních zdrojů - Metody a nástroje ověřování Informační systémy: informační systém ve škole (bakaláři, Teams); uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel;	Dle potřeby žáku - CJL, DEJ, ANJ, FYZ - využití různých zdrojů a posouzení jejich spolehlivosti	MKV (Lidská společnost, Etnický původ) (CaP-ZEM, IKT)	Projekt vyhledání věrohodných zdrojů, využití výukových programu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Výuka probíhá v počítačové učebně s dataprojektorem a interaktivní tabulí. Na výuku se třídy dělí na skupiny tak, aby mohl každý žák pracovat na svém počítači. Dále mají žáci k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, kameru, zálohovací zařízení stavebnice, desky, procesory a učebnice uvedené v Návrhu realizace. Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Prima					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
	- Popíše informační systémy, s nimiž ve škole pracuje - Pojmenuje role uživatelů a jejich práva	úprava požadavků, řešení problémů; uživatelé a práva Hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; filtrování, řazení a třídění dat; odhad závislostí; evidence dat, grafů, tabulek			
KSP1-3 KU1-5 KRP1-3 KK2,3,5 KP1-3 KO3-5 KD2-5	-V programovacím jazyce sestaví program -Po přečtení programu vysvětlí jeho funkci -Ověří správnost programu (chyby) -Používá cyklus s pevným, počtem opakování -Vytváří vlastní bloky a využívá je v dalších programech	Algoritmizace a programování Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy,	ZEM	MKV	Zpracování informací v dokumentu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Výuka probíhá v počítačové učebně s dataprojektorem a interaktivní tabulí. Na výuku se třídy dělí na skupiny tak, aby mohl každý žák pracovat na svém počítači. Dále mají žáci k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, kameru, zálohovací zařízení stavebnice, desky, procesory a učebnice uvedené v Návrhu realizace. Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Prima					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
		hry, simulace, roboti), podprogramy; potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora			

Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Sekunda					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KRP1-5 KK3,4 KP3 KD1-3	<i>-v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému</i> <i>-po přečtení programu vysvětlí, co vykoná</i>	Algoritmizace a programování - myš a klávesnice - program Scratch - bloky a scénář - vytváření bloků pro opakování (ukončení opakování) činností, hledání chyb a jejich odstranění, použití k dalšímu řešení - kreslení, obrazce (úplné a neúplné tvary)	ANJ – odborná terminologie i v angličtině, výslovnost, klávesové zkratky		Samostatná práce, ve dvojici, , objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Sekunda					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
	-ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby -používá podmínky pro ukončení opakování -rozezná, kdy je podmínka splněna -spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav -vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech -vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní -hotový program upraví pro řešení příbuzného problému -používá souřadnice pro programování postav -vytvoří proměnnou	- využití bloků v dalších programech (jejich výběr) -grafický výstup, souřadnice -proměnné			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Sekunda					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KRP1-5 KK3,4 KP3 KD1-3	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností -v mapě a schématech najde odpověď -prostřednictvím grafů řeší problémy	Data, informace a modelování - schémata a modely - grafy (ohodnocené, orientované) - modely - paralelní grafy	Dle potřeby žáku – LIS	MKV	
KRP1-5 KK3,4 KP3 KD1-3	-(od)instalace aplikace - uloží soubory -pracuje s modelem sítě -porovná zabezpečení účtů -znázorní cestu e-mailové zprávy -umí správně propojit části PC	Digitální technologie Datové a programové soubory a jejich asociace v OS Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní PC síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva, digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení, dialogová okna)	CJL, jazyky - samostatné práce s dodržením typografických pravidel		, praktické činnosti, ukázky
V druhém pololetí zařazen intenzivní kurz práce s textovým editorem v rozsahu 8-12 vyučovacích hodin.					

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Tercie					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KU1,3,4 KRP2-4 KK2,3 KSP1,3 KP2,3 KD1,3,4	-podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota -upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol -vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost -přečte program pro robota a najde v něm případné chyby -ovládá výstupní zařízení a senzory robota -vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Algoritmizace a programování: Programování robotické stavebnice Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	Dle potřeby žáku - FYZ		-využití robotické stavebnice LEGO Mindstorms EV3, nebo Fischertechnik (ev. Další) -učebnice Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO Mindstorms - Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment
KU1,2,4 KRP1-4 KK3,4 KP2,3 KD1,3,4	-sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej -přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji -používá opakování, rozhodování, proměnné -ovládá výstupní zařízení desky	Algoritmizace a programování: Programování hardwarové desky Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba	FYZ		-programovatelná deska Micro:bit (nebo její simulátor na https://makecode.microbit.org/) nebo jiné dle dispozice -učebnice Robotika pro základní školy: programujeme micro:bit pomocí Makecode

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu -připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá -vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu			Praktické činnosti, samostatná práce, experiment

Vzdělávací oblast: Informatika Vzdělávací obor: Informatika Ročník: Kvarta					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KU2,3 KRP2-4 KK1,3,4 KSP3 KP2,3 KD1-4	-při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky -používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) -řeší problémy výpočtem s daty -připíše do tabulky dat nový záznam -seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)	Informační systémy: Hromadné zpracování dat Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Zpracování a výpočty v ZEM (geografické údaje), VKO, CHE... FYZ, MAT	VEG	-tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí -učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy -učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty Samostatná práce, problémová výuka, projekt

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy -ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat				
KU4,5 KRP3,4 KK1-4 KSP1,3 KO3 KP2,3 KD1,4	-řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce -sestaví přehledný program k vyřešení problému -po přečtení programu vysvětlí, co vykoná -ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby -diskutuje různé programy pro řešení problému -vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní -řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků -hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Algoritmizace a programování: Programovací projekty Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou	MAT, FYZ, (ZEM, CHE podle potřeby)	VEG	- učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy -projekty – např.: Souřadnice, Kulička, Nákupní seznam, Klavír, Světadíly, Ohňostroj, Ostrov pokladů, Bludiště... Samostatná práce, praktické činnosti, diskuze, projektová výuka

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy			
KU3-5 KRP3-5 KK1-5 KSP1-5 KO1,3 KP2,3 KD1-6	-pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí -vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich -na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat -popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní -na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti -vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu -diskutuje o cílech a metodách hackerů -vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	Digitální technologie: Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web	VKO ČJL, Cizí J... Např. EVV		- učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 - Diskuze, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	VKO		
KU5 KRP3-5		Závěrečné projekty	Dle výběru	Dle výběru	Projektová výuka, samostatná/skupinová práce

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK1-5 KSP1-5 KO1-5 KP1-3 KD1-6					

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost (CaS)

Obsahuje vzdělávací obory:

Dějepis, Výchova k občanství, volitelný předmět – **Lidé a média** (uveden v rámci vzdělávací oblasti JaJK); volitelný předmět – **Lidská společnost**, volitelný předmět – **Evropa a svět**

5.4.1 Vzdělávací obor: Dějepis (DEJ)

Charakteristika DEJ:

DEJ je zařazen jako vyučovací předmět v primě až kvartě s dotací 8 hodin. Seznamuje žáky s historickým rozměrem současnosti, učí je rozpoznávat dějinné kořeny reality, v níž žijí. Zásadně se podílí na žákově osobnostním a sociálním začlenění do společnosti, tj. na jeho akulturaci. Prostřednictvím historického vědomí ukazuje žákům nejen kořeny, ale též důsledky událostí, jevů, procesů a vytváří tak vědomí časové (diachronní a synchronní) souvislosti. Vychovává k odmítání postojů, které ohrožují lidskou důstojnost nebo odporují principům demokracie, naopak vede k vytváření vlastních názorů a postojů, stejně jako k obhajobě demokratických principů soužití ve společnosti. Učí zároveň dovednostem vyhledávání, analýzy a interpretace verbálních, neverbálních i kombinovaných zdrojů informací. Souvisí tak s dalšími společenskými vědami, s nimiž je vyučován v úzké kooperaci (VKO).

Obsahové vymezení DEJ:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy na základě chronologie. **Pro primu** jsou určeny okruhy:

Člověk v dějinách - úvod do studia; Počátky lidské společnosti; Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury; Křesťanství a středověká Evropa

V sekundě se vyučují okruhy:

Člověk v dějinách; Křesťanství a středověká Evropa; Objevy a dobývání. Počátky nové doby

Tercii jsou určeny okruhy:

Člověk v dějinách; Objevy a dobývání. Počátky nové doby; Modernizace společnosti

V kvartě se vyučují okruhy:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Člověk v dějinách; Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět

Vždy je možné a vhodné využití pravidel pro tvorbu prezentací; dodržování autorských práv; vytvoření prezentace na zvolené téma (určený software).

Časové vymezení DEJ:

Studium je časově rozvrženo do čtyř ročníků s časovou dotací 2-2-2-2 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Dějepis Tematický okruh: Člověk v dějinách - úvod do studia.					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU2,3 KRP2 KD2	<i>Vybere příklady důležitých historických událostí a posoudí potřebnost historických poznatků</i>	Úvod do studia Konkrétní vybrané události, zvláště z národních dějin	Návaznost na vlastivědu	OSV (člověk ve spol., mezilidské vztahy) VDO (občan jako odpovědný člen společnosti; práva a povinnosti jednotlivce)	
KK3,4 KD2	<i>Orientuje se ve zdrojích historických informací a institucích shromažďujících historické informace</i>	Historické informace Muzeum, galerie, archiv, knihovna Druhy historických pramenů, péče o ně. Některé pomocné vědy historické: numizmatika, heraldika, genealogie. Archeologie.	EVV, CJL	MKV (Lidská společnost - poznávání vlastního kult. zakotvení a respektování zvláštností různých etnik)	Návštěva Polabského muzea

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Historie psaného písma.		MEV (kritické čtení, poslouchání a pozorování mediál. sdělení)	
KU1 KRP2	-Vyznačí na časové ose některé události. -Orientuje se v historické mapě. -Seřadí události v chronologickém sledu.	Čas v dějinách Historický čas n. l. i před n. l. Historický prostor Evropa a svět.	ZEM, MAT	VEG (Evropa a svět - rodinné příběhy, naše vlast a Evropa, kořeny a zdroje evr. civilizace, klíčové mezníky evr. historie)	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost					
Vzdělávací obor: Dějepis					
Tematický okruh: Počátky lidské společnosti					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU3 KRP2 KK3 KD2	-Popíše proces hominizace a uvede vývojové typy člověka -Uvede lokality s nejstarším pravěkým osídlením ve světě i u nás	Člověk a lidská společnost v pravěku Hominizace	PRI (člověk) ZEM (Lokální zeměpis) DEJ (regionu)	ENV (ekosystémy - les, vodní zdroje, ŽP, lidské aktivity a ŽP; pole a způsoby hosp. na nich)	Práce s obrazovým materiálem a modely Sestavení tabulky a vytvoření časové osy Práce s historickým atlasem

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK1 KU4 KSP1 KD4	-Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů -Vysvětlí důsledky této změny pro lidskou společnost -Identifikuje modely nástrojů a porovná je z hlediska užívání a výroby	Obživa Vývoj pracovních nástrojů a způsobů obživy	ZEM, PRI CHE VKO EVV	MKV (Lidské vztahy - spolupráce, základní morální normy)	Práce v knihovně Diskuze nad materiálem z literatury a internetu Práce s atlasem Návštěva muzea s interaktivní náplní či archeolog. skanzenu - napodobení činnosti pravěkých lidí (Mladá Boleslav, Všestary)
KSP1,2 KO4 KP1 KD3	-Zdůvodní, co bylo námětem a cílem uměl. tvorby, dokumentuje na příkladech nálezů v Evropě - vyjádří názor na vznik náboženství	Kultura Nejstarší umělecká tvorba Vznik a vývoj náboženství	CJL a literatura EVV (Dramatická výchova) ZEM CJL a literatura	VEG (Evropa a svět - kořeny a zdroje evr. civilizace; místa, události a artefakty okolního prostředí; zvyky a tradice národů Evropy)	Příprava prvního monoprotjektu s využitím skupinové práce: Vytvoření průvodce pravěkem s obrazovým leporelem
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Dějepis Tematický okruh: Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK1 KU2 KSP1 KD2,3	<i>-popíše základní znaky státu</i> <i>-uvede souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací</i> <i>-popíše sociální rozvrstvení obyvatelstva</i> <i>-objasní funkci kultury a vyjmenuje její projevy a odkaz do současnosti</i>	Staroorientální státy -charakteristika státu, -přírodní podmínky, zemědělství, obchod -společnost -Sumerové, městské státy -Asýrie, Babylónie, Egypt -Indie, Čína -kulturní přínos nejstarších civilizací	ZEM CJL EVV	MKV (vztahy mezi kulturami; etnický původ - různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) ENV (ekosystémy - lidské sídlo - město; kulturní krajina)	-práce s historickým atlasem, učebnicí - obraz všedního života rodiny v různých státech (skupinová práce) Miniprojekt: Kultura starověkých civilizací (plakát)
KK3 KU3 KSP1 KD2,3	<i>-vysvětlí souvislost přírodních podmínek a způsobu obživy</i> <i>-porovná způsob vlády v Aténách a ve Spartě s důrazem na vývoj otrokářské demokracie</i> <i>-chronologicky seřadí významné události řecko-perských válek a vysvětlí jejich důsledky pro další vývoj Řecka</i> <i>-popíše vznik a rozpad říše Alexandra Velikého</i> <i>-charakterizuje jednotlivé oblasti řecké kultury a demonstruje na příkladech její vliv v současnosti</i>	Starověké Řecko -přírodní podmínky egejské oblasti a pevninského Řecka, zemědělství, obchod -politické uspořádání a jeho změny (Sparta, Atény), vznik antické demokracie -řecko-perské války a jejich důsledky Alexandr Veliký a jeho říše -řecká kultura	ZEM CJL VKO EVV INF	VDO (práva a povinnosti jednotlivce, úloha občana v dem. spol.; základní principy a hodnoty dem. polit. systému) MKV (Lidské vztahy - tolerantní vztahy a spolupráce; etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin)	-práce s historickým atlasem, učebnicí, řecké báje a pověsti - tvorba mapky s významnými lokalitami řeckých dějin -práce s obrazovým materiálem, video
KK1 KU2, 3 KSP1	<i>-objasní souvislost přírodních podmínek se způsobem obživy</i>	Starověký Řím -přírodní podmínky, zemědělství, obchod	ZEM CJL VKO	VDO (formy participace)	-práce s historickým atlasem, učebnicí

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KD2,4	-charakterizuje rozdělení společnosti a boj za politické zrovnoprávnění římského obyvatelstva -popíše územní růst Říma, krizové jevy a uvede je do souvislosti se změnou státního uspořádání -popíše zrod křesťanství objasní jeho sociální a politické aspekty -porovná vztah řecké a římské kultury, zhodnotí její odkaz dnešku	-vznik Říma, struktura společnosti, formy státního uspořádání -územní expanze, vznik impéria -vznik křesťanství a jeho postavení v římské říši -rozpad římské říše -kultura antického Říma	EVV INF	občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)	-práce s obrazovým materiálem, literárními ukázkami, video
KK1 KU2,3 KP1 KSP1 KD2,3,4	-s pomocí mapy demonstruje expanzi Keltů -objasní přínos Keltů v oblasti zpracování kovů, zemědělství a řemesel -popíše typy a podobu keltských sídel -posoudí možný odkaz keltské kultury v současnosti	Keltové -osídlení našeho území keltským etnikem -keltská expanze -hospodářství a sídelní útvary -struktura společnosti, náboženství	ZEM		-práce s historickým atlasem, učebnicí
KK1 KU2 KD2	-popíše změny v osídlení střední Evropy a uvede souvislost se změnou úrovně hospodářství --rozebere příčiny rozpadu římského impéria	Doba římská, stěhování národů -příchod germánských kmenů do stř. Evropy, společnost, hospodářství -stěhování národů, zánik říše západořímské, šíření křesťanství a antické kultury	ZEM EVV	VEG (Jsme Evropané - klíčové mezníky evr. historie, kořeny a zdroje evr. civilizace)	-práce s historickým atlasem, učebnicí, obrazovým materiálem

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Dějepis Tematický okruh: Křesťanství a středověká Evropa					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU3 KRP2 KD2	- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Politický vývoj států do 12. století -nový etnický obraz Evropy, barbarské říše -vznik raně středověkých států	ZEM VKO	VEG (Jsme Evropané - klíčové mezníky evr. historie, kořeny a zdroje evr. civilizace)	- práce s historickým atlasem
KU4 KD3,4	- vysvětlí souvislost mezi vznikem islámu a expanzí arabské říše	Kulturní oblasti - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu -vznik islámu, arabská říše	EVV EVH	VEG (Evropa a svět, mezinárodní setkávání)	-práce s obrazovým materiálem výtvarné zpracování zákl. znaků kulturních oblastí, diskuze
KRP4 KD3	-objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Politický vývoj na našem území do 12.století - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	ZEM CJL	ENV (kulturní krajina u nás) VEG (naši sousedé)	- vytvoření mapy včetně zakreslení jednotlivých území a nalezišť
KRP3	-vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Duchovní profil středověké Evropy - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	VKO	MKV (lidské vztahy, vztahy mezi kulturami, tolerance, empatie)	-diskuze nad problematikou náboženství ve středověku
KK1 KD2	- ilustruje postavení jednotlivých vrstev	Vývoj států v období vrcholného středověku	EVV CJL	VDO	- práce v knihovně s obraz. materiálem

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>středověké společnosti, postavení církve, uvede příklady románské a gotické kultury</i>	- struktura středověké společnosti Český stát v období vrcholného středověku - vláda posledních Přemyslovců a Lucemburků	EVH	(demokracie jako protiváha diktatury a anarchie)	- skupinová práce, typizace jednotlivých soc. skupin - četba a rozbor důležitých dobových textů

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost					
Vzdělávací obor: Dějepis					
Tematický okruh: Objevy a dobývání. Počátky nové doby					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KK1 KU3 KSP2 KD2,3,4	-vysvětlí <i>znovuobjevení antiky a objasní dopady nového myšlení na změnu životního stylu, na vztah k víře a církvi</i> -demonstruje změny v kultuře jako důsledky návratu k antickým ideálům -uvede kritiky církve a jejich zásadní výhrady	Znovuobjevení antiky renezance humanizmus reformace	CJL, VKO, EVV, EVH	ENV (ochrana kulturních památek) MKV (podpora multikulturality; kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky)	-porovnávání památek antiky a renezance -práce ve skupinách s obrazovým, textovým či zvukovým materiálem, prezen-tace závěrů před třídou -práce s texty, ve kterých je kritizována církvev
KK1 KU1	-vyloží <i>vlastními slovy význam husitského hnutí pro českou politickou situaci, život v zemi a kulturu</i>	Česká reformace -husitství v českých zemích	CJL, EVH	VDO (občan jako odpovědný člen společnosti)	- četba a rozbor důležitých dobových textů -diskuze na téma význam J. Husa -poslech boj. písní

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

					-diskuze o politice Jiřího z Poděbrad
KK2 KSP3 KU3 KD2	<i>-uvede příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů -formuluje své závěry k otázce vykročení Evropy do světa s důsledky pro Evropu i následně kolonizovaný svět</i>	Objevné cesty mimo Evropu -zámořské objevy -kolonizace zámoří	VKO, ZEM, CJL	MKV (kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik; etnický původ – odlišné myšlení a vnímání světa) VEG (Evropa a svět, mezinárodní setkávání)	-práce s historickým atlasem - tematické referáty - diskuze o osudech původního obyvatelstva objevených zemí
KU3	<i>-popíše začlenění českého státu do habsburského soustátí s důsledky pro českou politickou i náboženskou situaci</i>	Děni v českém státě -český stát za Jagellonců -nástup Habsburků na český trůn a jejich politika	CJL, EVV	VDO (demokracie jako protiváha diktatury)	-tematické referáty -čtení a rozbor důležitých dobových textů
KK1 KD4	<i>-vysvětlí politické i náboženské příčiny vypuknutí třicetileté války -zhodnotí její politické, náboženské a hospodářské důsledky</i>	Třicetiletá válka	CJL, ZEM	MKV (konflikty vyplývající z rozdílnosti kultur, předsudky a vžitě stereotypy) VEG (naše vlast a Evropa)	- práce ve skupinách a následná prezentace cílů jednotlivých zemí -práce s historickým atlasem -práce s materiály, které dokumentují důsledky 30leté války
KK1 KU2	<i>-porovná vývoj evropských velmocí po třicetileté válce</i>	Novověké uspořádání uspořádání velmocí v období novověku	VKO	VDO	-čtení zásadních statí dobových myslitelů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		-pokusy o revoluční změnu poměrů v Anglii		(základní principy demokratického polit. systému)	
KK2 KSP3 KD2,4	<i>-objasní příčiny a projevy přechodu od renesance a humanismu k baroku -porovná renezanční a barokní prvky v architektuře, výtvarném umění, literatuře, hudbě a módě -prokáže vztah mezi barokem a rekatolizací</i>	Kultura baroka -kultura a duchovní život v období baroka	EVV, EVH, CJL		-práce ve skupinách s obrazovým, text. či zvuk. materiálem, prezentace závěrů před třídou -tematické referáty
KU3 KD4	<i>-vysvětlí pojmy osvícenství a klasicismus a uvede konkrétní příklady památek</i>	Klasicismus a osvícenství	EVV, EVH, CJL, VKO		-čtenba a rozbor textů významných osvícenců -práce s obraz., zvuk. materiálem
Vzdělávací oblast: Moderní doba Vzdělávací obor: Dějepis Tematický okruh: Modernizace společnosti					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KK2,3 KU3 KO2 KRP2,3 KD3,4	<i>-objasní vznik politických stran, jejich základní typy -na příkladech demonstuje pokrok v uplatňování občanských práv a rozvoj ústavnosti</i>	Politické proudy 19. století -změna v sociální struktuře společnosti a životním stylu -nové politické proudy (konzervatismus, liberalismus,	INF VKO	VDO (občan, občanská společnost a stát) VEG (kořeny a zdroje evropské civilizace) ENV	-práce s politologickým slovníkem, Internetem -skupinová práce: obraz typických představitelů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		socialismus...), jejich podstata a cílové skupiny -vznik politických stran, boj za politická, hosp. a soc. práva, emancipace žen		(lidské aktivity a problémy ŽP - průmysl a ŽP)	jednotlivých sociálních vrstev (práce, bydlení, volný čas, politická orientace...) Listina práv a svobod – porovnání dnešního stavu s 2. polovinou 19. století v českých zemích (dvojice)
KK1 KU2 KRP2,3 KD2	- orientuje se v základních politických událostech vybraných evropských států a USA -popíše fáze a způsoby sjednocení Itálie a Německa -formuluje hlavní mezníky boje českého národa za politickou a národnostní emancipaci	Politický vývoj států v 2. pol. 19. století -základní politická a hospodářská charakteristika Velké Británie, Francie, USA -sjednocení Itálie a Německa -české země v habsburské monarchii	ZEM VKO	VDO (Evropa a svět nás zajímá; naši sousedé v Evropě) MKV (podpora multikulturality)	-práce s historickým atlasem, učebnicí, dobovými dokumenty
KK3 KU2 KSP1 KRP2 KO4 KD2,4	-porovná odlišnosti barokní a klasicistní architektury -prokáže souvislost politického a společenského vývoje se vznikem romantizmu	Kultura klasicizmu a romantizmu - znaky klasicistní architektury -klasicismus v malířství, hudbě a literatuře -romantismus v architektuře, hudbě, literatuře -životní styl měšťanských vrstev (biedermeier)	CJL EVV, EVH, IKT		-práce s tabulemi historických slohů, dějinami umění -literární ukázky (životní styl měšťanstva) -video, Internet

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK3 KU2 KSP1 KRP2 KO4 KD3,4	<i>-uvede do souvislosti sociální změny s rozmanitostí uměleckých proudů a žánrů, identifikuje základní znaky architektonických slohů a výtvarných směrů a jejich představitele</i>	Kultura 2. poloviny 19. století - změny životních podmínek společnosti a jejich odraz v umění	CJL EVV, EVH, INF	OSV (kreativita, rozvoj schopností poznávání)	-práce s tabulemi historických slohů, dějinami umění, Internetem Skupinová práce: virtuální návštěva divadla či galerie tohoto období, architektonická prohlídka vybraného evropského města
KK2 KU1,2 KRP3 KO5 KD2,4	<i>-na mapě světa ukáže kolonie velmocí a identifikuje oblasti střetů jejich zájmů -na příkladech ilustruje rozdílné postavení kolonií a vztahy k domorodému obyvatelstvu -diskutuje o dopadech hospodářského využívání kolonií v současnosti -orientuje se v základních politických událostech vybraných států -objasní souvislost mezi technickovědeckým pokrokem a bojem za nové dělení světa</i>	Imperialismus a kolonialismus -britská koloniální říše a kolonie dalších významných velmocí -postavení kolonií a jejich obyvatelstva -Rusko za posledních Romanovců -japonský imperialismus -vědecký a technický pokrok v 2. pol. 19. století a jeho důsledky -vznik nepřátelských bloků, lokální konflikty mezi státy -české země před 1. světovou válkou (hospodář., politický vývoj)	ZEM PRI CHE FYZ	VEG (Evropa a svět; život dětí v jiných zemích) ENV (Ekosystémy - moře a tropický deštný les; kulturní krajina; ŽP - globální problémy) VDO (občan, občanská společnost a stát)	-práce s historickým atlasem, učebnicí, dobovými dokumenty, Internetem -skupinová práce: odraz vědeckého a technického pokroku ve všedním životě (komunikace, doprava, trávení volného času...)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Dějepis Tematický okruh: Moderní doba					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU3 KD4	<i>-zdůvodní při hodnocení průběhu 1. svět. války, jak technika posílila, či oslabila bojující státy, popíše na příkladech podíl vědních oborů na zdokonalení techniky válčení</i> <i>-vysvětlí uceleně pojem „moderní válka“ a uvede její důsledky</i>	První světová válka a její polit., sociál. a kultur. důsledky	ZEM ZEM (histor.) FYZ, CHEM	VEG (klíčové mezníky evropské historie; rodinné příběhy)	Panelová diskuze o pozici účastníků války a o podílu našich zemí na ní Podklady k diskusi: a) Sestavení přehledu kriz. momentů na všech frontách a přehledu použití nových zbraní - zhodnocení b) Sestavení mapy s vyznačením účasti čes. vojáků a čes. zbrojních produktů Diskuze: „Byla 1. sv. v. i 1. moderní válkou?“

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-zhodnotí Versailleský systém a perspektivu jeho trvání -popíše postavení ČSR v „nové Evropě“ (ostrov demokracie ve střední Evropě, mezinárodní postavení ČSR)	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	VKO	VEG (Jsme Evropané, naše vlast a Evropa, státní a evr. systémy) VDO (občan, obč. spol. v dem.; formy participace občanů v polit. životě)	Návrh Společnosti národů - analýza Opakování - právo národa na sebeurčení, Palackého austroslavismus, dualismus, TGM a modernizace R-U
KK1 KU2-4 KSP3	<i>Zaujme stanovisko k charakteru tzv. 1. čs. republiky z hlediska politického, národnostního a kulturního</i>	Vznik Československa – jeho vývoj a problémy Vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí tzv. první republiky		VDO (principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie) MKV (kulturní diference, základní problémy sociokulturních rozdílů v Československu, lidské vztahy)	Chtěl bych být občanem tzv. 1. republiky? Jaký vidím rozdíl mezi přívlastkem československý a český?
KU3,4 KRP2 KD2	<i>Roztřídí státy střední a západní Evropy podle jejich vnitropolitických systémů, porovná demokratický a totalitní systém</i>	Mezinárodněpolitická situace -20. a 30. léta, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus –	VKO, ZEM CJL a literatura	VDO (principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)	Skupinová práce - příprava schémat vnitropolit. systémů v Evropě včetně Československa

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		důsledky pro Československo a svět		VEG (objevujeme Evropu a svět, klíčové mezníky evropské historie)	Ze svědectví a dokumentů vyvodit pojmy: totalitarismus, fašiz, naciz, komuni- zmus, stalinismus Odborná úvaha: a) Kořeny fašizmu a nacizmu, příčiny jejich expanze ve 30. let. 20.st. b) Komunismus a stalinismus v SSSR, příčiny a souvislosti
KRP5 KK1,2 KO2,4 KD3,4	<i>Vysvětlí a zváží možnosti řešení konfliktů v Evropě a ve světě Ukáže, jak se Českosloven- sko bránilo, a zdůvodní jeho rozpad Vysvětlí pojem „mnichovan- ství“ a „appeasement“ - uvede jejich příklady i ve 2. polovině. 20. stol.</i>	Druhá svět. válka -holocaust, situace v našich zemích, rozpad Československa a protektorát, domácí a zahraniční odboj		VEG (naše vlast a Evropa, Evropa a svět)	Příprava ankety na GJP i v Poděbradech na téma: Bylo možné Mnichovem zachránit mír? - vyhodnocení výsledků jako vztahu k naší minulosti Esej: Bylo možno zabránit 2. sv. válce?
KK2 KO2,4 KD2,3	<i>-Vysvětlí holocaust jako vyvrcholení evropského rasizmu a antisemitizmu a porovná s konceptem lidských práv jako výchozí myšlenky poválečného světa a OSN – Charta lidských práv</i>	Holocaust Důsledky 2. svět. války – politické, mocenské a konomické	EVV, EVH, VKO ZEM CJL a literatura	MKV (kulturní diference; etnický původ – rozpoznání a důvody vzniku rasové nesnášenlivosti)	Sestavit soubor materiálů vyvracejících „osvětivskou lež“ Exkurze Muzeum holocaustu Terezín Sestavení přehledu osvobození území Československa

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-S mapou popíše průběh 2. sv. války a zhodnotí cíle Osy -Porovná proudy 2. čs. odboje a zhodnotí jejich přínos k obnovení Československa -Analyzuje nové rozložení sil a mezinárodní vztahy po válce včetně změny postavení Československa				: Kdo měl podíl na vítězství v 2. sv. válce? Diskuze na téma: Bylo Československo chybnou konstrukcí Versailleského míru, nebo výrazem tradiční české demokratičnosti?
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Dějepis Tematický okruh: Rozdělený a integrující se svět					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KK3 KU4 KD2,4	-vysvětlí příčiny a důsledky vzniku studené války a bipolárního světa -uvede příklady střetávání východního a západního bloku	Svět po druhé světové válce -rozdělení světa do vojen. bloků v čele s velmocemi -soupeření obou bloků na poli politickém, hospodářském, sociálním a ideologickém (studená válka); vnitřní situace v zemích východního bloku	VKO, CJL, ZEM	VDO (principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování) VEG (klíčové mezníky evropské historie)	-porovnávání charakteristik východních a západních zemí na základě poznávání dobových materiálů (audio, video, text) -tematické referáty -práce s historickým atlasem
KK1	-popíše a zhodnotí etapy vývoje Československa, objasní příčiny normalizace, pádu komunistického režimu a vznik ČR	Poválečné Československo -Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	VKO	VDO (demokracie jako protiváha dikt.) OSV (hodnoty, postoje, praktická etika –	Skupinová práce – klady a záporny totalitního režimu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				vytváření povědomí o kvalitách odpovědnosti, spravedlivosti)	
KU3 KK1 KD4	<i>-vysvětlí a na příkladech doloží důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</i>	Sovětský blok -upevnění sovětského bloku -hrozba třetí světové války -sjednocování západní Evropy -euroatlantická hosp. a vojenská spolupráce	VKO, ZEM	VEG (naše vlast a Evropa – naši sousedé v Evropě; klíčové mezníky evropské historie) VDO (formy participace občanů v polit. životě)	-práce s historickým atlasem -četba a rozbor písemných pramenů
KK2 KU3 KO1 KD3	<i>-objasní příčiny dekolonizace, popíše jednotlivé fáze, vyvodí charakteristické znaky a problémy bývalých kolonií</i>	Zánik kolonií -rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	ZEM, VKO	MKV (Lidské vztahy; Etnický původ; právo žít společně a podílet se na spolupr.; lidská solidarita) VDO (občan, občanská společnost a stát; demokracie jako protiváha dikt.)	Práce s mapou, skupinová práce a následná nad hospodářskými potížemi a problémy bývalých kolonií
KU3 KK3 KSP3 KD5	<i>-prokáže základní orientaci v problémech současného světa -uvede příklady převratných vědeckých vynálezů a objasní jejich přínos,</i>	Problémy současnosti (otázky ekologie, energetických zdrojů, globalizace, terorizmu, nerovnováhy mezi severní	VKO, FYZ, CHE	ENV (ŽP; globální problémy – lidské aktivity a problémy ŽP; vztah člověka a přírody) OSV (sociální rozvoj – mezilidské vztahy; Morální rozvoj - hodnoty, postoje, prakt. etika)	-tematické referáty -hraná konference o vybr. probl. současnosti

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>vymezí místo pro sport a zábavu v historii</i>	a jižní polokouli, hladu, chudoby, nemocí) -věda, technika a vzdělávání jako faktory vývoje, sport a zábava - základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu - kompletní práce		VDO (občan, občanská společnost a stát; LZPS; formy participace občanů v polit. životě) VEG (Jsme Evropané - co Evropu spojuje a co ji rozděluje)	- nad významem vědy a techniky v historii, tabulka -beseda

5.4.2 Vzdělávací obor: Výchova k občanství (VKO)

Charakteristika VKO:

VKO je zařazena jako vyučovací předmět v primě až kvartě. Seznamuje žáky se společenskou realitou, sociálními vazbami a vztahy. Zásadně se podílí na žákově enkulturaci, vlastní socializaci a poskytuje prostor pro osobní personalizaci v procesu sociálního začleňování. Prostřednictvím sociálních, kulturních, ale i dějinných témat rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, smysl pro osobní a občanskou zodpovědnost, respekt k odlišnostem v životě demokratické společnosti. Poskytuje nezbytný podklad společenským vědám vyučovaným ve vyšších ročnících školy. VKO je vyučována ve velmi úzké kooperaci se vzdělávacím oborem – vyučovacím předmětem – Dějepis (DEJ), s kterým tvoří vnitřně provázanou vzdělávací oblast. V primě jsou do předmětu funkčně integrovány některé části vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (VKZ), Svět práce (SVP), doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (ETV). *Integrální součástí VKO je PT VDO, které prochází celým vyučovacím předmětem (jeho prvky jsou ovšem zařazeny i do dalších vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů a napomáhají všestrannému působení na žáky) zmiňováno – viz PT Výchova demokratického občana.*

Obsahové vymezení VKO:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

Prima: část tematického okruhu **Člověk ve společnosti**; část integrované **Výchovy ke zdraví**;

Sekunda: část tematického okruhu **Člověk ve společnosti**; část tematického okruhu **Člověk, stát a hospodářství**; část tematického okruhu **Mezinárodní vztahy, globální svět**;

Tercie: **Člověk jako jedinec**; část tematického okruhu **Člověk, stát a hospodářství**; část tematického okruhu **Člověk, stát a právo**;

Kvarta: integrovaný tematický okruh **Svět práce**; část tematického okruhu **Mezinárodní vztahy, globální svět**.

Časové vymezení VKO:

VKO je vyučována s časovou dotací 2-1-2-2, resp. **2 (1+1) – 1 – 2 (1+1) – 2 (1+1)**, přičemž v primě je jedna hodina dotována integrovanou částí vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, v tercii a kvartě po jedné hodině z integrovaného vzdělávacího okruhu Svět práce.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Výchova k občanství Tematický okruh: Člověk ve společnosti

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo: PRIMA	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KK1 KD2	<i>Pojmenuje základní rozdíly, které nalézá v životě GJP oproti 1. st. ZŠ.</i>	Naše škola GJP Život v GJP, jaká mají žáci práva a povinnosti, jak se mohou podílet na životě školy; tvorba a úloha demokratických pravidel a norem upravujících život na GJP; úloha gymnaziálního vzdělání pro budoucí život	Uč (Život ve škole)		Pětilístek Řízená
KK5 KO2	<i>Objasní nutnost existence pravidel společného života v GJP.</i>		DEJ		Simulace, hraní rolí
KK1 KO2	<i>Uvede vztah mezi právy a povinnostmi žáka GJP.</i>				Pojmová mapa
KSP1 KD1	<i>Analyzuje existující pravidla (školní řád), (skupina).</i>				Skupinová analýza ŠŘ
KSP3 KRP1,3	<i>Navrhne racionální uspořádání společenských pravidel třídy.</i>		CJL, INF		Internet Kooperativní práce Zhodnocení kooperace dle kritérií skupinové práce
KK5 KU5 KRP5 KP3 KD5	<i>Zdůvodní nutnost celoživotního vzdělávání.</i>		CJL		Drobná úvaha
Integrovaná část vzdělávacího oboru: Výchova ke zdraví (přehled oboru viz obsah) Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK2,5 KSP1-4 KO1,2 KP2 KRP1,2 KD5,6	<i>Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery. Vytváří dobré mezilidské vztahy v rodině, v komunitě.</i>	Vztahy mezi lidmi a formy soužití, lidská setkání Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství)	Uč (Život v rodině a mimo ni – 1, 2, 6, 7)	OSV (chování podporující dobré vztahy, mezilidské vztahy - empatie, respektování, podpora, pomoc) (mezilidské vztahy - vztahy a naše třída, vzájemné poznávání ve třídě)	výklad modelové situace
	<i>Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku). Uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu. ETV: Rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích.</i>	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek) ETV: Prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve škol. prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství	Uč (Rodinný život) ETV		
KP1,2 KU4 KRP2,3,5 KK3,4 KSP3,4 KO3,5 KD6	<i>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt.</i>	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Manipulativní reklama (reklamní vliv, působení sekt) -Manipulace v multimédiích, emailové komunikaci a na sociálních sítích	CJL, ANJ, NEJ INF	OSV (poznávání lidí, vliv skupiny) MEV (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, vliv médií ve společnosti)	Úvaha; miniprojekt - vliv médií; internet Anketa (jak se bráním negativním vlivům, s čím jsem se (ne)setkal

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KO1,2,3 KSP1-5 KK1,2,5 KRP3-5	<i>Vytváří si optimální vztah k sobě samému, snaží se o vyrovnané sebepojetí. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi lidmi, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.</i> <i>ETV: Objevuje vlastní jedinečnost a identitu.</i>	Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, vlastní identita). ETV: Jedinečnost a identita člověka; rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace.	Uč (Rozvoj osobnosti) PRI ETV Uč (Péče o zdraví, režim dne; Zdravá výživa)	OSV (moje psychika a chování, sebepoznávání) VDO (dem. principy a hodnoty v životě) MKV (lidské vztahy – tolerance, předsudky, principy slušného chování)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>Zná a používá cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání. Vyhodnotí problémovou situaci a pokusí se o její řešení. Stanoví si osobní cíle a postupnými kroky se snaží o jejich dosažení. Osvojí si zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích schopností. Rozvine své dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích. ETV: Vytváří si zdravé sebevědomí.</i>	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování (sebereflexe, sebekontrola, stanovení osob. cílů, zvládání problémových situací; pomáhající a prosociální chování) ETV: Rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimizmus v životě.	TV Uč (Život v rodině a mimo ni – 3, 4, 5)	OSV (cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia; tvořivost v mezilidských vztazích, analýza vlastních a cizích postojů a hodnot)	Modelové situace, ve třídě
<i>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu. Zná způsoby překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Podle potřeby vyhledá pomoc při řešení problémů.</i>	Psychohygiena psychohygiena pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech		OSV (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích, uvolnění, relaxace)	Miniprojekt - denní režim

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>Respektuje sebe sama i své okolí, přijímá názory druhého. Aplikuje chování podporující dobré vztahy. Umí aktivně naslouchat a vést kultivovaný dialog. V jednání s druhými využívá efektivní a asertivní komunikace a kooperace.</i> <i>ETV: Popíše, v čem tkví velikost a důstojnost lidské osoby, charakterizuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí.</i>	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, podobnosti a odlišnosti lidí (empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích; dopad vlastního jednání a chování) ETV: Etické hodnoty; zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj.	ETV	OSV (péče o dobré vztahy, podpora, pomoc, asertivita)	Modelové situace - hraní rolí; řízený rozhovor

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Pokračování tematického okruhu <u>Člověk ve společnosti</u>					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU3 KD1,4	<i>Uvede seznam základních institucí, památek, objektů nacházejících se v místě bydliště (školy).</i>	Naše obec, Poděbrady, region Polabí, střední Čechy (kraj)	Uč (Domov je tam, kde...) ZEM (Lokální zeměpis) DEJ (regionu)		Státní správa a samospráva, instituce Knihovna
KK1 KD1	<i>Zdůvodní význam památek, tradic a jiných významných objektů pro současný život obce.</i>	MěÚ, místní instituce, historické a církevní památky, sídla, (busty, pomníky, pamětní desky), význační občané minulosti, organizace občanského života města, legendy a pověsti.	EVV, EVH, INF		Mapy, průvodce Média, , chat
KRP3 KD3	<i>Připraví itinerář.</i>		CJL		
KK1 KO4	<i>Vysvětlí, proč je třeba dbát na ochranu lokálního materiálního i duchovního vlastnictví.</i>	-webové stránky atd.			Média, třídní konference
KK2 KU3 KO1,4	<i>Vede konstruktivní diskuzi nad příčinami nevhodného chování vůči místním pamětihodnostem, posoudí, co je kladného na projevu vlastenectví vztaženého k místu bydliště, školy. ETV: Diskutuje o sociálních problémech, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení.</i>	ETV: Veřejná osobní angažovanost.	INF, CJL ETV		, medializovaný závěr ve školním časopise Tisk, úvahový útvar

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK3 KU2 KD1,3,5	<i>Vybere základní informace o ČR, osobnostech, událostech.</i>	Naše vlast - Česká republika – pro mě domov, pro druhé cizina Vlast – místo v srdci, místo v Evropě; vlastenectví jako základ tolerance; památky života předků (od pravěku po 20. století), slavná minulost – slavné osobnosti; symbolika národní a státní, svátky od podzimu do léta (křesťanské, jinonáboženské, státní) -web a další formy prezentace	Uč (Má vlast, Člověk v rytmu času, Kalendář, Z historie) DEJ, ZEM, INF, CJL		Práce s inf. zdroji Knihovna
KSP3	<i>Objasní pojem vlastenectví, rozliší projevy vlastenectví od projevů nacionalizmu.</i>		EVV, EVH, CJL		Média, ,
KU4 KRP4 KO4,5 KSP1 KD1	<i>Použije zjištěné informace k demonstraci změn v životě člověka žijícího na našem území od pravěku po 20. století (skupina).</i>		DEJ, PRI, ZEM INF		Kooperativní práce Zhodnocení dle kritérií skupinové práce
KRP2 KO4	<i>Analyzuje přínos významných osobností českých dějin světa.</i>		DEJ, ANJ, NEJ		Internet (jinojazyčné inf.) Média Referát + řízený rozhovor
KRP2 KO4 KD1	<i>Popíše s porozuměním národní a státní symboliku a způsoby jejího používání.</i>		VKZ		Referát + řízený rozhovor

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK4,5 KO4 KP1	<i>Posoudí, porovná a zhodnotí důležitost a podstatu dnů svátečních a významných. ETV: Využívá postojů a způsobilostí, které rozvíjejí mezilidské vztahy. Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení.</i>	ETV: Vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multik. společnosti, pozitivní vztah k diverzitám. Iniciativa ve ztížených podmínkách; pozitivní formulace problému, pomoc neznámému člověku	CJL ETV	MKV (Princip sociálního smíru a solidarity) (odpovědnost každého jedince za to, aby byla odstraněna diskriminace a předsudky vůči etnickým skupinám; dovednost žít nekonfliktně v multikult. spol.)	Třídní konference, medializovaný závěr ve školním časopise Tisk, reportážní útvar

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Výchova k občanství Tematický okruh: Člověk ve společnosti					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo: SEKUNDA	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU3 KP2 KK5 KO1	<i>Definuje pojem kultura včetně jeho projevů. Objasní příčiny variability kulturních projevů v současné společnosti.</i>	Kulturní život Člověk – bytost kulturní Co je pro člověka kultura, její místo v životě, kulturní projevy a jejich variabilita; tradice české kultury v porovnání s ostatními; kulturní instituce obce a kraje; masmédia – jednocestná komunikace, druhy masmédií, nivelizace masové kultury	Uč (Člověk a kultura; Přírodní a kulturní bohatství) EVV, EVH, CJL (lit.), DEJ, ZEM	MKV - Lidské vztahy	Samostatná badatelská Internet Panelová práce

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK3,4 KO1,4 KK3 KO1,4 KU4 KD1,2,4	<i>Prokáže znalost obecních a krajských kulturních institucí.</i> <i>Specifikuje společné a rozdílné znaky různých druhů masmédií a typů masové komunikace.</i> <i>Vyvodí obecné závěry týkající se masové kultury, jejích pozitiv a negativ.</i> <i>Kriticky argumentuje a posuzuje vliv masmédií na úroveň kultury současné společnosti.</i> <i>Rozlišuje fakta, názory, manipulaci, zhodnotí vliv propagandy a reklamy.</i>	-dodržování autorských práv	INF EVV, EVH, CJL (lit.) DEJ, ZEM	MEV - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení <i>/rozlišování zábavních (bulvárních) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných)</i> MEV - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení MKV - Lidské vztahy (viz výše) ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí /ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině/	Exkurze Masmédia Pojmová mapa Strukturovaná pojmová mapa Beseda - místní tisk Medializovaný závěr ve školním časopise
KK2 KD1	<i>Vyjmenuje podmínky vzniku manželství v ČR, objasní úlohu rodiny v socializaci jedince.</i>	Rodina - škola života Manželství a rodičovství, sociální role mužů a žen. Solidarita a pomoc v rodině i mimo ni	Uč (Osobní bezpečí)		Anketa – role muže a ženy v rodině včera a dnes. Řízená

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK4, KRP2 KD1	-Vysvětlí změny v podobě a fungování rodiny a uvede příklady náhradní rodinné péče	(náhradní výchova dětí, péče o seniory).	INF		Simulace, hraní rolí Vyhledávání informací
KK3,4 KO1	-Porovná vztah ke starší generaci v minulosti a nyní, posoudí možnosti zapojení seniorů do života rodiny, společnosti. ETV: Rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů.	ETV: Rodina; poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří.	EVH, CJL, DEJ ETV	MKV - Lidská společnost (viz výše)	- využití poznatků z literatury, filmu, anketa (prarodiče). Příprava programu pro seniory
KK2,3 KD1,4,5	Uvede příklady verbální a neverbální komunikace, vysvětlí zásady aktivního naslouchání. ETV: Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích.	Člověk mezi lidmi Typy komunikace, sdělovací a komunikační prostředky. Konflikt a možnosti jeho řešení. ETV: Aktivní naslouchání; cíle, výhody, zásady.	Uč (Život mezi lidmi) CJL ETV		Modelová situace - hraní rolí

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK4 KRP1 KD1	<i>Posoudí klady a zápory působení masmédií na náš život.</i>	Uplatnění komplexní prosociálnosti; bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa.	CJL, INF		Skupinová práce Vyhledávání informací Pětilístek
KK2 KSP1 KRP2	<i>Zhodnotí různé přístupy k řešení konfliktů, používá metody asertivního chování a umění odmítnout.</i> <i>ETV:</i> <i>Nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním.</i> <i>Respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, je přiměřeně tolerantní.</i> <i>Popíše projevy netolerance, rasizmu, xenofobie, extremismu a jiné nesnášenlivosti.</i>	ETV: Asertivní chování; přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu. Obrana před manipulací; asertivní techniky, manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik.	ETV		Simulace
KO2	<i>Zdůvodní význam pravidel pro fungování lidské společnosti a používá je v praxi.</i> <i>Rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost.</i>	Umíme se chovat? Zásady lidského soužití Pravidla společenského chování, vztah práva	Uč (Lidská práva)		Modelová situace - hraní rolí

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU3	<i>Rozliší právní a morální normy. Porovná mravní hodnoty různých historických období a vklad velkých světových náboženství.</i>	a morálky. Které morální hodnoty se mění a které zůstávají? Odpovědnost a lidská solidarita.	DEJ, INF	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika	Skupinová práce Vyhledávání informací
KO1 KRP2	<i>Uvede příklady porušování práv spotřebitele. Objasní různé významy pojmu odpovědnost a aplikuje je na praktických příkladech. Uvede možnosti spolupráce a lidské solidarity. Doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi. Vyjádří, jak může pomoci lidem v nouzi. Uvede, jak může pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.</i>	Právo v každodenním životě		OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika /vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích.../	Pětilístek Řízená diskuze
KK1,3	<i>Určí, pojmenuje a vysvětlí formy (atd.) vlastnictví. Uvede možnosti pojištění pro konkrétní rizikové situace.</i>	Majetek a vlastnictví Formy, druhy a typy vlastnictví a majetku; ochrana duševního vlastnictví; ekonomie jako hospodaření pojištění	Uč (Majetek v našem životě) CJL. DEJ, MAT - <i>sekunda</i> C2-6 (racionální čísla, procenta) - využití v celém tem. okruhu jako základ		
KO1,4 KD2	<i>Objasní nutnost právní ochrany duševního vlastnictví.</i>	-dodržování autorských práv -stahování z internetu	INF		Internet

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK1 KSP3 KP2 KO5	<i>Aplikuje zásady hospodárnosti do oblasti osobní praxe, včetně zásad týkajících se hospodárného využití zdrojů.</i>		PRI, ZEM		Formy aktivní ochrany ŽP (miniprojekt, kooperativní práce)
KRP3 KK3 KU4 KD2	<i>Určí základní oblasti svého života, jež jsou ovlivněny členstvím ČR v EU. Vysvětlí základní práva občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování.</i>	Evropa (EU), náš velký domov – Evropská integrace Život v EU – její výhody, zápory; občan, student a EU; z historie evropské integrace; vztah mezi ČR a EU	Uč (Svět kolem nás)		Pětilístek
	<i>Vyjádří vlastními slovy, jaké výhody (příp. zápory) EU vidí jako její občan. Uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU.</i>	-stahování z internetu	CJL INF		Řízená
KO4 KD2	<i>Shrne podstatné mezníky dějin evropské integrace.</i>		DEJ		Strukturovaná pojmová mapa
KK5 KU4 KD2	<i>Vybere a zhodnotí základní příklady práv českého (evropského) občana, jež může jako žák využít.</i>		CJL INF		Práce s médii, internetem Esej
KK5	<i>Vysvětlí nutnost mezinárodní/státní kooperace na příkladech z praxe.</i>	Spolupráce mezi státy Možnosti a nutnosti mezinárodní/státní	Uč (Svět kolem nás) CJL INF		Média

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU4 KD1,4	<i>Objasní situaci v ekonomice, politice, bezpečnosti ve 20. století v Evropě – na příkladech.</i>	kooperace; 20. století v ekonomice, politice a bezpečnosti ve světě a v Evropě – odraz v životě české společnosti; nevládní organizace	DEJ MAT - kvarta F1-2 (funkce - diagramy, grafy, tabulky)	VEG - Lidské aktivity a problémy ŽP /ochrana přírody a kulturních památek - právní řešení u nás, v EU a ve světě/	Samostatná badatelská práce Internet
KRP4	<i>Aplikuje dějepisné a občanskovědní znalosti a na jejich základě interpretuje vývoj české společnosti.</i>		DEJ		Panelová
KK5 KD2	<i>Na příkladech zdůvodní nutnost existence nevládních organizací.</i>		CJL, ANJ, NEJ...	VEG - Lidské aktivity a problémy ŽP /akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti/	Práce s úvahovými prvky

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Výchova k občanství

Tematický okruh: Člověk jako jedinec – vnitřní svět člověka

Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo: TERCIE	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KK2	<i>Rozliší významy pojmu osobnost, seřadí a charakterizuje vývojové etapy osobnosti.</i>	Poznej sám sebe Co je to osobnost? Co je za mnou, kde jsem, kam jdu? K čemu mám předpoklady? Co jsem?	Uč (Osobnost; Psychické procesy a stavy; Člověk v sociálních vztazích)		Brainstorming Práce s textem

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK2	<i>Porovná prožívání a chování lidí v závislosti na typu temperamentu. Navrhne, jak může usměrnit své chování jednání. Uvede příklady charakterových vlastností. Vysvětlí, kdy je třeba mít pevnou vůli.</i>	Žiju zdravě?		OSV - Seberegulace a sebeorganizace	Výkonnostní strom Řízená diskuze
KU2 KRP2 KD1	<i>Vyjmenuje faktory ovlivňující zdravý životní styl, navrhne změny ve svém osobním plánu. Formuluje své nejbližší plány. ETV: Rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivním i prosociálními vzory.</i>	ETV: Já – potenciální vzor pro druhé; smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita	VKZ Uč (Člověk ve zdraví a nemoci; Zdravá výživa) ETV	OSV - Seberegulace a sebeorganizace MEV - Práce v realizačním týmu /stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti/	Sběr informací Osobní plán zdravého života (miniprojekt)
KU2 KRP2 KD4	<i>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti. Objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebyt. rozpočtem. Vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji.</i>	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; daně; zhodnocení investic -procento, promile, stupeň	Uč (Hospodaření) MAT, INF INF ETV	OSV - Seberegulace a sebeorganizace	Příklady finanční gramotnosti

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>Rozliší zbytné a nezbytné výdaje domácnosti. Získané znalosti a dovednosti aplikuje na vlastní odpovědný přístup k penězům. ETV: Analyzuje etické aspekty různých životních situací.</i>	ETV: Rozumné nakládání s penězi, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických činností; šetrnost, podnikavost			
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Výchova k občanství Tematický okruh: Člověk, stát a právo					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KO2 KRP2 KK1 KD2	<i>Správně seřadí jednotlivé typy, formy a druhy států. Vysvětlí jejich znaky.</i>	Právní základy státu Typy, formy a druhy státu; znaky státu; státní občanství ČR;	Uč (Právní minimum) DEJ		Pětilístek Kooperativní práce ve skupině Řízená
KO2 KU2 KD2	<i>Objasní význam občanství ČR. Chápe státoprávní uspořádání ČR</i>	Ústava ČR; státní moc – instituce státní moci Státní správa a samospráva		MKV - Princip sociálního smíru a solidarity odpovědnost, předsudky, jak žít nekonfliktně/	Úvahový text
KO2 KU2 KD2,4	<i>Provede rozbor Ústavy ČR.</i>				Strukturovaná pojmová mapa
KO2 KU3 KD2,4	<i>Kvalifikovaně se orientuje v orgánech státní moci, vysvětlí jejich úlohu.</i>		INF		Exkurze

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KO2 KD2,4	<i>Uvede základní prvky fungování demokratické společnosti Vysvětlí specifika jednotlivých orgánů státní správy a samosprávy na příkladu obce.</i>	Principy demokracie Poděbrady v systému demokratické výstavby ČR Orgány státní správy a samosprávy; MěÚ Poděbrady X Město Poděbrady;	CJL		Exkurze Spolupráce s orgány města Interview
KO2 KK5	<i>Na příkladech z každodenního života provede rozbor demokratického způsobu řízení státu.</i>	Demokratické řízení, politický pluralismus; volby do zastupitelstva	CJL MAT - kvarta F1-2 (funkce - diagramy, grafy, tabulky)		Hra Spolupráce s orgány města Interview
KO2	<i>Zdůvodní význam komunálních voleb pro každodenní život občana ČR.</i>				Simulace
Část integrovaného tematického okruhu: Svět práce (komplexní přehled oboru viz obsah) Vzdělávací obor: Člověk a svět práce Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo: KVARTA	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KK3 KO5	<i>Orientuje se v různých pracovních činnostech. Vysvětlí nutnost celoživotního vzdělávání. Umí sestavit motivační dopis, strukturovaný životopis...</i>	Trh práce – práce v živo- tě jedince, povolání, druhy pracovišť, prac. prostředků, objektů, charakter a druhy prac. činností, kvalifikace, zdravotní a osobnostní předpoklady, trh práce -cvičný strukt. životopis	Uč (V prac. poměru) PRI (Vývoj člověka) INF ČJL (strukturovaný životopis, motivační dopis)	ENV (projekty na ochranu ZP a památek ve městě) MKV (respektování zvláštností, lidská solidarita, lidská práva)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP4,5 KD4	<i>Posoudí své možnosti při volbě povolání. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr povolání. Vysvětlí vliv školy na pracovní zařazení. Porovná své kompetence s požadavky na zaměstnání. Prokáže orientaci v profesním poradenství.</i>	Volba povolání sebezpoznávání, osobní schopnosti, vlohy, osobní cíle, zájmy, zdravotní stav, vlivy na volbu povolání, profesní informace, poradenství		OSV (sebezpoznání, sebezpojetí, kreativita, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti) MEV (interpretace vztahu mediálního sdělení a reality)	PPP- návštěva s besedou Média-profesní informace
KK1	<i>Vysvětlí funkce peněz ve společnosti včetně historického vývoje.</i>	Peníze Funkce peněz, platební styk a jeho formy; rozpočet osobní, rodinný, ekonomického subjektu, státu; daně	CJL, DEJ		
KK3 KD4	<i>Vlastními slovy vyjádří jednotlivé úlohy bank.</i>	osobní, rodinný, ekonomického subjektu, státu; daně -tabulka s grafem osobního rozpočtu, tisk	CJL INF		Demonstrace Exkurze Beseda
KRP2,3 KK3 KU2 KD2	<i>Vysvětlí rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou. Rozlišuje státní zdroje a výdaje. Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. ETV: Analyzuje etické aspekty různých životních situací.</i>	Banky a jejich služby; rozpočet státu	Uč (Hospodaření) INF MAT - <i>tercie</i> F1-5 ETV		Simulace Tvorba dlouhodobého rozpočtu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KO2 KD2	<i>Prokáže elementární znalost (pochopení) státního rozpočtu, rozpočtových pravidel, daní.</i>	ETV: Ekonomické hodnoty; zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou.	INF		Pojmová mapa Finanční úřad
KK1	<i>Seřadí ekonomické sektory.</i>	Ekonomické sektory Výroba – typy a funkce, společnosti, primární a sekundární sektor; obchod – formy obchodování, účel obchodování; služby – terciár. sektor - 4. sekt.	ZEM		Média
KRP1	<i>Objasní úlohu jednotlivých sektorů hospodářství.</i>				
KU2 KP4	<i>Na příkladech z praxe prokáže nutnost součinnosti ekonomických sektorů.</i>		MAT - <i>tercie</i> F1-5		Miniprojekt - firma
KO2 KU4	<i>Vysvětlí jednotlivé ekonomické systémy, uvede jejich klady a zápory.</i>	Ekonomické systémy Ekonomické systémy – jejich pozitiva a negativa; Tržní hospodářství zákony tržního hospodářství; podstata trhu; právní formy podnikání ETV: Podnikavost.	DEJ		Demonstrace
KU4 KD3,4	<i>Objasní podstatu tržního hospodářství na příkladech. Objasní princip nabídky a poptávky, stanovení ceny, inflace. ETV: Vlastními slovy popíše své schopnosti a silné stránky.</i>		ETV		Hraní rolí
KK3,4 KO2 KP3,4	<i>Porovná nejčastější právní formy podnikání.</i>		INF		Simulace Internet, média

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP3 KP1 KD2	<i>Použije získané informace pro výběr vhodného vzdělávání, orientuje se ve vzdělávací soustavě ČR</i>	Možnosti vzdělávání a získání kvalifikace náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	Uč (Životní perspektivy)	MEV (tvorba mediálního sdělení)	Vzdělávací zařízení v regionu – exkurze Burza škol Média
KK1,5	<i>Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</i>	Zaměstnání pracovní příležitosti v regionu, hledání zaměstnání, životopis, pohovor u zaměstnav., nezaměstnanost, úřady práce, práva a povin. zaměstnanců a zaměstnavatelů	CJL MAT (F1-5) 3V (úměrnosti - závislosti veličin, diagramy; funkce)	VDO (spolupráce s institucemi v obci, principy soužití) MEV (stavba mediálních sdělení)	Úřad práce – návštěva, beseda Média,
KP2,4 KD2	<i>Orientuje se v různých pracovních činnostech</i>	Podnikání druhy a struktura organizací, formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		MEV (fungování médií a jejich vliv na společnost)	
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor: Výchova k občanství Tematický okruh: Člověk, stát a právo					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KK1 KD2,4	<i>Definuje pojem právní řád včetně jeho funkcí.</i>	Právní řád ČR Co je právní řád, jeho fce ve společnosti; právní ochrana občana; soudní moc a její struktura;	Uč (Občan; Občan a právo; Právní ochrana; Rodina a zákony)		Samostatná badatelská práce

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK2,3	<i>Objasní nutnost orgánů zajišťujících právní ochranu občana.</i>	Právní normy	INF, CJL		Internet Řízený rozhovor
KU3 KD1	<i>Prokáže znalost struktury soudní moci v ČR.</i>				
KO1,2 KRP5 KU1,2	<i>Obhájí svá práva za vědomí svých povinností. Vyjmenuje základní práva a povinnosti občana. ETV: Neagresivním způsobem obhajuje svá práva. Rozliší přestupek a trestný čin, uvede příklady; diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.</i>	Průběžně: práce s výpočty a vzorci – kompletace ankety nebo dotazníkového šetření ETV: Lidská práva Úcta k lidské osobě; práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost Protiprávní jednání	INF ETV		Využití v dlouhodobém projektu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost					
Vzdělávací obor: Výchova k občanství					
Tematický okruh: Mezinárodní vztahy, globální svět					
KO1,2 KD1	<i>Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady a navrhne možná řešení.</i>	Globalizace – Projevy, významné globální problémy	Uč (Globální svět)		Internet

5.4.3 Vzdělávací obor: Lidská společnost (volitelný předmět) (LIS)

Charakteristika LIS:

Lidská společnost (LIS) vychází z *Průřezového tématu Multikulturní výchova*. Umožňuje žákům prožitek kontaktu s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami, ale i uvědomění si své vlastní kultury, tradic a hodnot. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociální a kulturní rozmanitosti, Napomáhá budování kvalitních mezilidských vztahů ve škole a mimo ni, vede k respektu a k odstraňování předsudků. Volitelný předmět LIS rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti, pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám. Konkretizované plány školy, předmětových skupin a vyučujících jednotlivých předmětů aktualizují další možnosti při využití interdisciplinárních projektů.

Obsahové vymezení LIS:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy Obyvatelstvo České republiky, Jednota a spolupráce v rozdílnosti, Etnický původ je jen základ, Různorodý svět dneška, Život v multikulturní společnosti.

Časové vymezení LIS:

Studium je časově rozvrženo do sekundy/tercie s časovou dotací 2 hodiny / 2 týdny, jedno pololetí.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost					
Vzdělávací obor: Lidská společnost (volitelný předmět)					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
Obyvatelstvo České republiky					
KU2,4 KRP1,2, 5 KK1,2,4 KSP4 KO4 KP3 KD	<i>-prokáže základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti</i> <i>-přijímá odpovědnost za své jednání</i>	Kulturní diference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást národa, etnika; vlastní kulturní zakotvení a respektování zvláštností různých etnik; základní sociokulturní rozdíly v ČR	EVV EVH CJL DEJ INF	MKV (kulturní diference)	- etnika v Evropě - statistická data (internet) - Larousse 7-11 (výzkumy)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-reflektuje vlastní sociokulturní zázemí -odsuzuje projevy rasové, nábož. i jiné intolerance -uvědoměle používá základní metody kvalit. a kvantit. výzkumu	(a v Evropě); úvod do výzkumných metod společenských věd -vytvoření jednoduché tabulky			
Jednota a spolupráce v rozdílnosti					
KU2,3 KRP2, 4,5 KK1 KSP1 KO1,2 KP1,3 KD	-přijímá druhého jako jedince jako sobě rovného -respektuje odlišné sociokulturní skupiny a uznává je -chápe funkci společenských pravidel a tradic -odliší hlavní světová náboženství na základě znalosti jejich systémů	Spolupráce a tolerance - tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráci mezi kulturními, sociálními, náboženskými, zájmovými nebo generačními skupinami - judaismus, křesťanství, islám, hinduizmus, buddhismus, mytologie; základy kulturní a sociální antropologie; vztahy mezi kulturami v širším slova smyslu (včetně konfliktů, předsudků, stereotypů, diskriminace);	VKO	MKV (lidské vztahy)	- beseda s hosty odlišné sociokulturní skupiny - světová náboženství (muzejní expozice) - Larousse 35-39 (antrop.) - Larousse 105-158 (náb.)
Etnický původ je jen základ					
KU4 KRP1 KK1,4 KO1 KP3 KD	- je schopen rozpoznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin -rozpozná projevy rasové (a jiné) nesnášenlivosti a zná způsoby, jimiž lze předcházet vzniku xenofobie	Rovnocennost etnického původu - odlišné skupiny a kultury X jejich vzájemná rovnost; národnostní menšiny; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku -vytvoření jednoduché tabulky	DEJ VKO CJL	MKV (etnický původ)	-kvantitativní výzkum médií

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Různorodý svět dneška					
KU2-4 KRP1 KK1 KSP4 KO1 KP3 KD	-orientuje se v pluralitní společnosti -rozpozná projevy rasové (a jiné) nesnášenlivosti a zná způsoby, jimiž lze předcházet vzniku xenofobie -koriguje vlastní jednání, upravuje svůj hodnotový systém -na příkladech vysvětlí odraz stratifikace společnosti v jazyce	Multikulturalita - současný svět a předpoklady jeho vývoje; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy různých jazyků, sociolingvistika; vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	DEJ VKO ANJ, NEJ	MKV (multikulturalita)	-přehlídka tradic a gastronomie - Larousse (47-48) (lingv.)
Život v multikulturální společnosti					
KU2,3 KRP3-5 KK2,5 KO1,2 KP1,3 KD	-objasní základní pojmy: kultura, kulturní okruh, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, intolerance aj. -učí se respektovat práva druhých a prosazovat (vhodně) svá práva -aktivně vystupuje proti projevům intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu	Odpovědnost jedince za celek -diskriminace a předsudky vůči etnickým skupinám; vize nekonfliktního života multikulturální společnosti; minoritní skupiny; lidská práva, mezinárodní právo - webové stránky, prezentační programy, multimédia - vytvoření prezentace na zvolené téma - předvedení prezentace s vlastním komentářem	VKO DEJ	MKV (princip sociálního smíru a solidarity)	- způsoby zvládání konfliktu (trénink) - vyhledávání dokumentů o lidských právech, jejich komparace -Larousse (257-264) (mez. právo)

5.4.4 Vzdělávací obor: Evropa a svět (Volitelný předmět) (EVS)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Charakteristika: Evropa a svět (EVS) vychází z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Zdůrazňuje národní, evropskou, ale i světovou dimenzi vzdělávání s cílem položit základy globálního myšlení a mezinárodního porozumění u současných evropských občanů. Podstatou je prohloubit vědomosti potřebné k pochopení souvislosti evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje, vést k poznání a pochopení života i díla významných Evropanů a iniciovat tak zájem žáků o osobnostní vzory; dále rozvíjet schopnost racionálního uvažování v situacích srovnávání a hledání společných evropských perspektiv, což napomůže i překonávání stereotypů a předsudků v dimenzi (středo)evropské, ale i celosvětové.

Obsahové vymezení EVS:

Vzdělávací obor je dělen na tematické okruhy Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie) a Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět, život a dílo velkých Evropanů). Tematické okruhy se záměrně prolínají.

Časové vymezení EVS:

Studium je časově rozvrženo do sekundy/tercie s časovou dotací 2 hodiny / 2 týdny, jedno pololetí.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost					
Vzdělávací obor: Evropa a svět (volitelný předmět)					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Témata průřezového tématu:	Návrh realizace:
1. Jsme Evropané + 2. Objevujeme Evropu a svět					
KK2 KSP3 KD2,4	- <i>uvědomí si propojenost Evropy a světa</i> - <i>respektuje, že evropanství by mělo být založeno na otevřenosti vůči okolnímu světu</i>	Evropská identita; mikroregiony	ZEM, DEJ, VKO	VEG (kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie)	Motivační diskuze:1) Co znamená být v dnešním globalizovaném světě Evropanem? 2) Co bychom chtěli, aby to znamenalo. 3) Co znamenalo v minulosti být Evropanem?

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK3 KU2 KD1	<i>-chápe, že některé základní rysy Evropy stojí na vlivech z okolního světa.</i>	Kořeny evropské civilizace; Slované Evropa a setkávání se světem: antika stěhování národů, velké zámořské objevy, kolonizace, renezanace a humanismus, světové hospodářství, světové válečné konflikty. Západní Slované. Karel IV., Jiří z Poděbrad	ZEM, DEJ, VKO, CJL	VEG (naše vlast a Evropa, Evropa a svět, život a dílo velkých Evropanů)	Práce s úvahovými prvky: např. Zhodnocení negativních i pozitivních dopadů kolonizace apod.
KK3 KSP3 KO2 KU2 KD2,3	<i>-dokáže vysvětlit prolínání různých náboženských a kulturních tradic v evrop. dějinách a myšlení. -orientuje se v problematice hodnot, které jsou společné všem Evropanům</i>	Judaizmus, křesťanství (christianizace Evropy), vznik islámu. Sv. Vojtěch Osvícenství a ideje velké francouzské revoluce (svoboda, rovnost, bratrství); J. Vavák	CJL, DEJ, VKO, ZEM		Příprava miniprojektu (práce ve skupinách): porovnání shodných prvků judaizmu, křesťanství a islámu (nalézání shodných hodnot) Četba
KK3 KSP3 KO1 KK3 KSP3 KO1 KD2	<i>-dokáže respektovat při poznávání lidí s jiným kulturním zázemím jejich odlišnosti.</i>		DEJ, VKO, CJL		Dramatizace modelových situací (nabourávání předsudků a stereotypů)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK2 KSP3 KD1-3	<i>-ujasní si, co musí udělat (naučit se), aby mohl využít příležitostí, které se mu v Evropě a ve světě nabízejí.</i>	Významné evropské a světové osobnosti. Naše osobnosti s evropským a světovým významem.	CJL, DEJ, VKO		Motivační diskuze: Co mě v Evropě a ve světě nejvíce zajímá? Esej: Jaká je moje možná budoucnost a příležitost v Evropě a ve světě? Referáty: významné osobnosti a jejich práce
KK4 KSP4 KU2 KD1-5	<i>-orientuje se v nabídce příležitostí pro realizaci projektů určených evropské mládeži.</i>	Žádost o grant. Práce s internetem (administrativní postupy) - webové stránky, prezentační programy, multimédia - prezentační program: ukázka, použití - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika	CJL, INF, VKO, ZEM,		Pokus o realizaci projektu v rámci grantů Evropské unie

5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda (CaP)

Obsahuje vzdělávací obory: Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, volitelný předmět - Praktický zeměpis, volitelný předmět - Biologie kolem nás

5.5.1 Vzdělávací předmět: Fyzika (FYZ)

Charakteristika předmětu:

Fyzika je samostatný předmět, který se vhodně doplňuje a kombinuje s ostatními přírodovědnými předměty, zvláště pak matematikou a chemií. Výuka probíhá v učebně a laboratoři fyziky i v kmenových učebnách, přičemž v laboratorních pracích se žáci dělí na skupiny. Organizačními formami výuky fyziky jsou vyučovací hodina ve třídě, laboratorní práce a odborná exkurze. Předmět přináší žákům ucelený systém poznatků o zákonitostech přírodních procesů od klasické mechaniky, molekulové fyziky a termodynamiky přes teorii elektřiny a magnetismu až po optiku a fyziku moderní. Při studiu přírody se využívá různých empirických metod (pozorování, měření,

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

experiment atd.), které ve spojení s racionálním uvažováním vedou žáky k pochopení podstaty přírodních jevů, umožní jim hledat a nalézat souvislosti a vztahy a předvídat chování systémů. Soubor fyzikálních poznatků by studenti měli uvědoměle aplikovat na problematiku ochrany životního prostředí, využívání různých energetických zdrojů, problematiku alternativních a obnovitelných zdrojů a konečně problematiku racionálního využívání energie. Uspokojivé zvládnutí tohoto předmětu by žákům mělo vytvořit dobré předpoklady pro úspěšné pokračování ve studiu na vyšším gymnáziu. *V rámci vzdělávacího oboru fyzika je realizována i část vzd. oboru **Práce s laboratorní technikou** ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce; další část LAT je integrována ve vzdělávacím oboru CHE - výuka probíhá v učebně fyziky a účastní se jí jedna polovina studentů.*

Obsahové vymezení FYZ:

Prima: Stavba látek. Měření fyzikálních veličin. Pohyb tělesa. Síla. Skládání sil. Posuvné účinky síly. Pohybové zákony.

Sekunda: Tlak. Otáčivé účinky síly. Mechanické vlastnosti kapalin. Mechanické vlastnosti plynů.

Tercie: Práce. Výkon. Pohybová a polohová energie. Stavba látek. Teplota a teplo. Vnitřní energie. Změny skupenství látek. Teplotní délková a objemová roztažnost těles. Zvukové jevy. Světelné jevy.

Kvarta: Elektrické vlastnosti látek. Elektrický proud v kovech. Elektrický proud v polovodičích. Magnetické pole. Střídavý proud. Jaderná energie. Země. Vesmír.

Časové vymezení FYZ:

Fyzika je samostatný předmět, který se vyučuje od primy po kvartu s časovou dotací 1,5 – 1 – 2 – 2 hodin

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda					
Vzdělávací obor: Fyzika					
Ročník: Prima					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KRP1-5 KK1-3 KP1-3 KU1-5 KO1-3 KSP1-4 KD1-6	- <i>posoudí, zda se jedná o látku či těleso</i> - <i>vyjmenuje a porovná vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných</i> - <i>uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice</i>	Stavba látek tělesa a látky vlastnosti látek studium videozáznamu fyzikálního experimentu zakládání žakovského portfolia	CHE tělesa a látky, vlastnosti látek objem, měření objemu – chemie	OSV cvičení smyslového vnímání	práce ve skupinách pokus

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i> - měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu - experimentálně vyvodí pojem hustoty látky porovnáním těles o stejném objemu a s různou hmotností, přitom - použije digitální měřicí přístroje a měřidla, - k přípravě a zpracování experimentů použije počítačový software - sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase; - k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie - porovná hustoty různých látek na základě dat z otevřených zdrojů - použije s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení jednoduché praktické úlohy, data potřebná k vyřešení úlohy	Základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu Fyzikální veličiny a jejich měření měření délky, objemu, hmotnosti a teploty tělesa digitálními měřidly sledování změn teploty pomocí počítačového softwaru, citlivost a rozsah digitálního měřidla práce s různými digitálními zdroji dat Práce s laboratorní technikou: určení hustoty pravidelného tělesa (kapaliny)	hmotnost, měření hmotnosti hustota (tercie) INF PRI hustota nerostů (kvarta) MAT výpočet hustoty, převody jednotek		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>i k ověření výsledku vyhledá v otevřených zdrojích</i> - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat - uloží do svého digitálního portfolia postup měření digitálními měřidly a měřicími přístroji, určení citlivosti a rozsahu digitálního měřidla a měřicího přístroje, postup zpracování a výsledky měření a odkazy na použité digitální zdroje dat - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů				
KU1-5 KO3-5 KSP1-3 KRP1-5 KK2,3,5 KP1-3 KD1-6	<i>-rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu, jeho videozáznamu, grafického znázornění pohybu</i> - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - rozhodne na základě pozorování záznamu pohybu nebo simulace pohybu pomocí	Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný sledování pohybu těles s použitím digitální techniky a počítačového softwaru měření a výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu s použitím digitálních měřicích přístrojů a počítačového softwaru řízení vlastního experimentu podle digitalizovaného návodu	MAT využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu převádí jednotky rychlosti – matematika		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>vhodného počítač. programu o jaký druh pohybu jde</i> <i>- využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení problémů a úloh se vztahem k běžnému životu, např. využije digitální plánovač tras k naplánování delší cesty autem do zahraničí vč. průměrných rychlostí,</i> <i>- určí průměrnou rychlost při cestování dle jízdního řádu sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti</i> <i>- sestrojí graf závislosti dráhy na čase při nerovnoměrném pohybu tělesa;</i> <i>- vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti</i>	využití tabulkových procesorů při zpracování výsledků měření, práce s grafy znázorněnými počítačem práce s počítačovou simulací v digitálních vzdělávacích zdrojích výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, graf závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu digitální plánovače tras, plánování cesty práce s grafy znázorněnými počítačem, práce s počítačovou simulací řešení skládání sil v počítačovém softwaru GeoGebra/Cabri Geometry prezentace videa demonstrujícího zvolený jev vyhledávání a třídění dat ke zvolenému tématu, práce s počítačovou simulací (tlaková síla, tlak, jednotky tlaku a jejich převody, vliv síly na pohyb tělesa, otáčivé účinky sil, bezpečnost v dopravě, brzdná dráha) výběr dat k doplnění žákovského portfolia	vytvoří grafy závislosti dráhy na čase a je schopen je analyzovat		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	- situaci a její řešení znázorní kresbou nebo pomocí počítačového softwaru - používá počítačový software a počítačové simulace pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích z praxe, svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo videozáznamem experimentu či děje (setrvačnost těles při pohybu vozidla, zpětný ráz střelných zbraní, případně další, které našel v otevřených zdrojích) - uloží do svého digitálního portfolia				
KSP1-3 KU1-5 KRP1-5 KK1-5 KP1-3 KO1-5 KD1-6	- nakreslí vektor síly - vysvětlí princip měření síly siloměrem - určí (úvahou i měřením), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Síla, posuvné účinky síly vzájemné působení těles, síla znázornění síly, jednotky síly · gravitační síla a gravitační pole · přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa gravitační síla a její měření, síla, jakou působí Země na těleso dané hmotnosti	MAT vektor síly výpočet gravitační síly		, pokus, demonstrace

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor: Fyzika Ročník: Sekunda					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KU1-5 KO3-5 KSP1-3 KRP1-5 KK2,3,5 KP1-3 KD1-6	<i>-chápe vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí, smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi</i> - popíše účinky třecí síly - zapíše postup experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat	Tlaková síla, tlak, tření vyhledávání a třídění dat ke zvolenému tématu, práce s počítačovou simulací (tlaková síla, tlak, jednotky tlaku a jejich převody, vliv síly na pohyb tělesa, otáčivé účinky sil, bezpečnost v dopravě, brzdná dráha) Přenos telefon - PC výběr dat k doplnění žákovského portfolia	MAT <i>výpočet tlakové síly a tlaku</i> INF		, <i>pokus, demonstrace</i>
KRP1-5 KK1-3 KSP1-4 KU1-5 KP1-4 KO1,3-5 KD1-6	<i>-nalezne veličiny, na nichž závisí otáčivé účinky síly</i> -reprodukuje definici momentu síly -předpoví otáčivé účinky síly na těleso (páka, dveře apod.), -své závěry doloží experimentem a počítačovou simulací, případně výpočtem s využitím počítačového softwaru (tabulkový procesor)	Otáčivé účinky síly <i>otáčivé účinky síly, moment síly</i> Přenos telefon - PC	INF		
KU1-5 KK1-5 KP1-4	<i>-popíše vlastnosti kapalin a plynů</i>	Mechanické vlastnosti kapalin mechanické vlastnosti kapalin a plynů, hustota kapalin a plynů,	MAT <i>vyřeší jednoduché příklady na tlak,</i>		<i>experiment</i>

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP1-5 KO1,3-5 KSP1-4 KD1-6	-využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů -vysvětlí na základě experimentu nebo jeho videozáznamu poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách -využije zákonitosti tlaku v klidných tekutinách při řešení problémů a úloh se vztahem k praxi, data potřebná k jejich vyřešení vyhledá v otevřených zdrojích -objasní kvalitativně vznik vztakové síly v klidné tekutině a určí její velikost a směr v konkrétních situacích, situace -objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat -uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat	hustoměr, hydrostatický tlak, atmosférický tlak, tlak vyvolaný silou v kapalině, Pascalův zákon, hydraulická zařízení, tlak vzduchu v různých nadmořských výškách, vztaková síla, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách, využití plování a vznášení těles v praxi, práce s počítačovou simulací, vyhledání požadovaných informací z otevřených zdrojů, Přenos telefon - PC výběr dat k doplnění žákovského portfolia souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny vztaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	<i>tlakovou sílu a hydraulický lis</i> PRI <i>tlak krve – biologie</i> MAT <i>vyřeší úlohy na vztakovou sílu</i> INF ZEM <i>atmosféra Země změny atmosférického tlaku a jeho vliv na počasí měření atmosférického tlaku</i>	ENV <i>základní podmínky života – ovzduší</i>	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor: Fyzika Ročník: Tercie					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KRP1-5 KK1-3 KSP1,2-4 KU1-5 KP1-4 KO1,3-5 KD1-6	<i>-úvahou vysvětlí vztah mezi výkonem, prací a časem; uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat</i> <i>-využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem při řešení úloh se vztahem k běžnému životu; -k doplnění zadání a kontrole výsledků použije data z otevřených zdrojů</i> <i>-využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</i> <i>- vysvětlí na úloze se vztahem k běžnému životu vztah mezi vykonanou prací a energií</i> <i>-uvede příklady různých forem energie, fyzikálních jevů a technických zařízení, ve kterých dochází k přeměnám energie;</i>	Práce, výkon, energie <i>práce</i> <i>výkon</i> <i>výpočet práce z výkonu a času</i> vztah mezi výkonem, prací a časem; vztah mezi vykonanou prací a energií; vyhledání, třídění dle zvolených kritérií a kritické posouzení dat z otevřených zdrojů; sestavení přehledové tabulky vybraných dat; výběr dat k doplnění žákovského portfolia Pohybová a polohová energie <i>kinetická energie</i> <i>potenciální energie</i> <i>vzájemná přeměna</i> <i>elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením</i>	MAT <i>výpočet práce z výkonu a času</i> <i>vyřeší jednoduché příklady na účinnost</i> <i>výpočet potenciální energie</i>		experiment

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-vysvětlí, jak se v uvedených příkladech uplatňuje zákon zachování energie; -k vyhledání příkladů a argumentaci využije otevřené zdroje dat -uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat -zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na živ. prostř.				
KU1-5 KRP1-5 KK1-5 KP1-4 KO1,3,5 KD1-6	-vysvětlí pomocí digitálních modelů vnitřního pohybu částic látky jejich makroskopické projevy, vysvětlí a diskutuje vliv teploty na průběh jevů -bádá pomocí počítačové simulace stavby látek, vnitřního pohybu částic v tělese, změn skupenství výběr dat k doplnění žákovského digitálního portfolia -doloží změnu objemu nebo délky tělesa experimentem nebo jeho videozáznamem, uvede vlastní příklady	Stavba látek částicová stavba látek Teplota a teplo. Vnitřní energie teplota, jednotka teploty, měření teploty vnitřní energie změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou teplo, měrná tepelná kapacita látky přenos tepla využití energie slunečního záření teplotní změna délky či objemu tělesa	CHE částicová stavba látek (tercie) ZEM zhodnocení potenciálu různých zemí k využívání energie slunečního záření (tercie)	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	videopořad, experiment

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	uplatnění změn délky a objemu těles při změně teploty v praxi, -své příklady doloží a doplní videozáznamy a informacemi, které najde v otevřených zdrojích				
KU1-5 KRP1-5 KK1-5 KP1-4 KO1,3,5 KD1-6 KSP1-5	-popíše na základě vlastního pozorování, případně (videozáznamů, analýzy počítačových animací) podstatu a vlastnosti zvuku; -při zkoumání zvuků použije zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity, dle možností digitální; -k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu -určí ve svém okolí zdroje zvuku a jejich vlastnosti, pozoruje relativnost zvuk. vjemů; -k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu -analyzuje kvalitativně příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, -při zkoumání zvuků použije dle možností digitální zdroj	Zvukové jevy zdroje zvuku, šíření zvuku, vlastnosti zvuku, lidské vnímání zvuku, intenzita zvuku (kvalitativně), frekvence zvuku, rychlost zvuku, uplatnění v praxi, práce s digitálním zdrojem zvuku, práce s počítačovou simulací, hluková mapa, limity hlučnosti, předpisy na ochranu před škodlivým hlukem, vyhledání a třídění dat, tvorba tabulky požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia, příprava a realizace tematicky zaměřené videokonference včetně jejího vyhodnocení Základní použití telefonu a tabletu k zvukovému záznamu	PRI · ucho (tercie) · ochrana před nadměrným hlukem, člověk a zdraví · vyjmenuje organizmy využívajících ultrazvuk a infrazvuk (sekunda) EVH zvuk a jeho vlastnosti hudební nástroje MAT výpočty s rychlostí zvuku INF		pozorování experiment měření

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	zvuků proměnné frekvence a intenzity; -posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí; svá řešení dokládá vlastním experimentem, přitom použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; -sestaví hlukovou mapu okolí školy pomocí vhodné aplikace ve smartphonu, k posouzení výsledku použije data z otevřených zdrojů, svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím videokonference -uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat				
KU1-5 KRP1-5 KK1-5 KP1-4 KO1-5 KD1-6 KSP1-4	-využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh z praxe; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí,	Světelné jevy světlo, zdroje světla, stín, odraz světla na rovinném rozhraní, zrcadla, vznik obrazu v zrcadle, grafické znázornění vzniku obrazu (náčrtem, použitím modelu zrcadla nebo použitím počítačového softwaru), rovinné a kulové zrcadlo (jen kvalitativně), využití zrcadel	ZEM Měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce (prima) PRI oko (tercie) mikroskop (prima)		videopořad internet výukový software

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>popřípadě modelováním pomocí počítačového softwaru -v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel</i> <i>-rozhodne na základě znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelem pomocí počítačového softwaru</i> <i>-v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček</i> <i>-pomocí experimentu rozliší spojku od rozptylky, pokusně najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost, k popisu podstaty jevů nebo použité metody a kontrole výsledků použije modely a animace z otevřených zdrojů dat</i>	v praxi, práce s počítačovou simulací, vyhledání potřebných dat v otevřených zdrojích, vznik lomu světla na rovinném rozhraní, lom ke kolmici a od kolmice (jen kvalitativně), rychlost světla ve vakuu a v látkovém prostředí, grafické znázornění vzniku lomu světla (náčrtem, použitím modelu optického rozhraní nebo použitím počítačového softwaru), čočky (jen kvalitativně), využití čoček v praxi, práce s počítačovou simulací, práce s videozáznamem experimentu, vyhledání potřebných dat v otevřených zdrojích výběr dat k doplnění žákovského portfolia Základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu	užití čoček v praxi (krátkozrakost, dalekozrakost) (tercie) MAT geometrická konstrukce obrazu INF		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat -rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jen odráží; k popisu podstaty jevů a jejich využití použije modely, animace a data z otevřených zdrojů -připraví a postup laboratorní práce podle digitálně zpracovaného postupu práce -zpracuje výsledků měření s počítačovým softwarem				
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor: Fyzika Ročník: Kvarta					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
KU1-5 KRP1-5 KK1-3 KP1-4 KO1-5 KD1-6 KSP1-4	-ukáže pomocí experimentu základní vlastnosti elektrického náboje a jeho účinky, -k popisu podstaty jevů použije i modely a animace z otevřených zdrojů dat -sestaví správně jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu,	Elektrický proud v kovech základní elektrické vlastnosti látek, elektrický náboj, vlastnosti elektricky nabitých těles, základní elektrický obvod, zdroj, spotřebič, komponenty jednoduchého elektrického obvodu, práce s počítačovou simulací složitější elektrické obvody, pravidla bezpečné práce s elektrickými spotřebiči, práce s počítačovou	CHE zdroje elektrického napětí (galvanické články) - tercie MAT voltampérová charakteristika,	OSV cvičení smyslového vnímání seberegulace a sebeorganizace; poznávání lidí;	práce ve skupinách pokus

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>-k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat</i>	simulací, stejnosměrný proud, střídavý proud, symboly stejnosměrného a střídavého proudu, znázornění průběhu elektrického proudu digitálním měřicím zařízením (např. osciloskop, počítačový software), měření napětí a proudu digitálním univerzálním měřicím přístrojem, práce s počítačovou simulací, vodiče, polovodiče, izolanty a jejich vlastnosti, využití v praxi, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich kritické posouzení zdůvodní pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, k doložení pravidel použije data z otevřených zdrojů	výpočet odporu, proudu a napětí výpočet práce a výkonu	mezilidské vztahy)	
	<i>-charakterizuje polovodiče, vysvětlí vedení elektrického proudu v polovodičích a porovná ji s vedením elektrického proudu v kovech -popíše polovodičovou diodu, nakreslí její zapojení v propustném a závěrném směru -navrhne použití polovodičové diody</i>	Elektrický proud v polovodičích vedení elektrického proudu v polovodičích polovodiče typu P a N dioda	CHE kovalentní vazba mezi atomy křemíku (tercie)		
KU1-5 KRP1-5 KK1-3 KP1-4	<i>-popíše a pomocí experimentu předvede základní vlastnosti magnetů,</i>	Magnetické pole magnetické vlastnosti látek, feromagnetické látky, základní vlastnosti magnetů, princip kompasu,	MAT výpočty s transformátorem	ENV vztah člověka k prostředí – možnosti	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KO1,2,3-5 KD1-6 KSP1-4	<i>-k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat</i> <i>-ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí kompasu,</i> <i>-uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat</i> <i>-popíše a vysvětlí funkci hlavních částí soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebná data</i> <i>-zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí, v otevřených zdrojích k tomu najde potřebná data;</i> <i>-svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím videokonference</i>	měření magnetického pole appletem ve smartphonu, kompas ve smartphonu, magnetické siločáry, práce s počítačovou simulací, výběr dat k doplnění žákovského portfolia využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, v otevřených zdrojích dat vyhledá animace jevů a jejich praktické aplikace Střídavý proud vznik střídavého proudu, měření střídavého proudu transformátor elektrárna, rozvodná elektrická síť popíše a vysvětlí hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebné údaje uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat pravidla bezpečného používání elektrických spotřebičů a jejich zdůvodnění, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich hodnocení, magnetické pole v okolí vodiče s proudem (kvalitativně),	PRI první pomoc při úrazu elektrickým proudem (tercie)	a způsoby ochrany zdraví základní podmínky života – energie, přírodní zdroje lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, odpady a hospodaření s odpady)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		vzájemné působení magnetu a vodiče s proudem a jeho využití v praxi, elektromagnetická indukce a její využití v praxi, výroba a přenos elektrické energie, elektromotory (zjednodušený model), popis fyzikálních jevů a jejich aplikací pomocí počítačové simulace, výběr dat k doplnění žákovského portfolia pravidla bezpečného používání elektrických spotřebičů a jejich zdůvodnění, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich hodnocení, magnetické pole v okolí vodiče s proudem (kvalitativně), vzájemné působení magnetu a vodiče s proudem a jeho využití v praxi, elektromagnetická indukce a její využití v praxi, výroba a přenos elektrické energie, elektromotory (zjednodušený model), popis fyzikálních jevů a jejich aplikací pomocí počítačové simulace, výběr dat k doplnění žákovského portfolia			
KU1-5 KRP1-5 KK1-3 KP1-4 KO1,3-5 KD1-6 KSP1-4	<i>-vyjmenuje částice, z nichž se skládá atom, a popíše atomové jádro</i> <i>-s pomocí tabulek určí protonové a nukleonové číslo, rozlišuje chemický prvek a sloučeninu</i>	Jaderná energie stavba atomu, atomové jádro jaderné síly, jaderná energie radioaktivita jaderné reakce uvolňování jaderné energie jaderný reaktor, jaderná elektrárna ·ochrana před radioaktivním zářením	CHE stavba jádra DEJ uvolňování jaderné energie (jaderné zbraně – kvarta ZEM, DEJ	ENV vztah člověka k prostředí – možnosti a způsoby ochrany zdraví	videopořad, Internet

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	zdůvodní stabilitu jádra (jaderné síly) -roztrídí do skupin radioaktivní záření, popíše projevy -vysvětlí účinky radioaktivního záření na živé organizmy -popíše štěpnou jader. reakci a porovná ji s termojader. -zváží ne/výhody jader. energie -porovná klasickou uhelnou elektrárnu s jadernou, zaujme stanovisko k směřování energetiky -uvede použití radionuklidů		sluneční soustava (prima) geo-, heliocentrismus – prima PRI sluneční soustava – kvarta	základní podmínky života – energie, přírodní zdroje lidské aktivity a problémy životního prostředí	
KU1-5 KRP1-5 KK1-5 KP1-4 KO1-5 KD1-6 KSP1-4	-zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací, otevřených zdrojů -prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organizmů, k tomu využije dat a animací z otevř. zdrojů -vysvětlí (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců	Země, vesmír Sluneční soustava, pohyby planet a měsíců, působení pohybu Měsíce na život na Zemi, hvězdy, souhvězdí, pohyb hvězd a planet na obloze Země, rozdíl mezi hvězdou a planetou, práce s počítačovou simulací, sběr, třídění a analýza dat z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>planet, svůj výklad podloží animací pohybu planet a měsíců ve Sluneční soustavě vybranou z otevřených zdrojů, -výklad případně doplní výběrem dat o pohybu planet získaných z otevř. zdrojů -uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat</i>				

5.5.2 Vzdělávací obor Chemie (CHE)

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět CHE je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který umožňuje žákovi poznávání přírody jako systému, chápání příčin přírodních jevů a vztahů mezi nimi. Prostřednictvím experimentování, vytváření a ověřování hypotéz, vyvozování závěrů učí žáka definovat příčiny chemických dějů, předvídat je, popř. ovlivňovat. *V tercii je chemie vyučována včetně integrovaného vzdělávacího oboru **Práce s laboratorní technikou (LAT)***, kde prostřednictvím pozorování, experimentů, měření a ověřování hypotéz žáci získávají praktické dovednosti a pracovní kompetence; další část LAT je integrována ve FYZ.

Obsahové vymezení CHE:

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky tercií a kvartů. Vyučovací předmět chemie může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách. Součástí předmětu chemie je předmět Práce s laboratorní technikou, který je vyučován pouze ve školní chemické laboratoři. Ve vyučovacím předmětu Chemie je realizována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem často zasahuje i do dalších vzdělávacích oborů Fyzika, Zeměpis, Přírodopis, Člověk a svět práce a do povinně vyučovaného tématu Ochrana člověka za mimořádných situací.

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Pozorování, pokus a bezpečnost práce - **tercie**

Směsi - **tercie**

Částicové složení látek a chemické prvky - **tercie**

Chemické reakce - **tercie**

Anorganické sloučeniny - **tercie, kvarta**

Organické sloučeniny - **kvarta**

Chemie a společnost - **kvarta**

Časové vymezení CHE:

Chemie je samostatný předmět vyučovaný v tercii s 2,5 (0,5hod. je integrovanou částí LAT) a v kvartě s 2 hodinovou týdenní dotací v obou ročnících. Z hlediska zajištění bezpečnosti práce v chemické laboratoři je třída dělena na poloviční počet žáků.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda					
Vzdělávací obor: Chemie					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU3,4 KK1 KSP3 KP1 KD1,2	- <i>uvede příklady některých látek a těles složených z uvedených látek</i> - <i>pozorováním a pokusem určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i> - <i>rozpozná přeměny skupenství látek</i>	V tercii i kvartě podle potřeby: vytvoření prezentace, předvedení prezentace s vlastním komentářem (PowerPoint) Vlastnosti látek pozorování, pokus vlastnosti látek – teplota tání a varu, hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, zahřívání látek, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	INF FYZ, MAT, SVP		pozorování, pokus, měření, výklad, práce ve skupinách

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU3 KK1 KO5 KP1, 2 KD1,2	-vyjmenuje základní vybavení školní laboratoře -pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami	Zásady bezpečné práce vybavení školní chemické laboratoře bezpečnost práce ve školní laboratoři i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky nebezpečné látky a jejich označení – jedy, žíraviny, hořlaviny, výbušniny H- a P-věty piktogramy a jejich význam	PRI, Člověk a svět práce, VKZ BIO, VKZ	ENV (vztah člověka k prostředí) ENV (vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí)	pozorování, výklad, ukázky obalů přípravků používaných v domácnosti, diskuze -výklad, ukázky označení chemikálií
KU3, 4 KK1 KSP1 KP1 KD1,2 KD3,4	-rozlišuje směsi a chemické látky	Směsi směsi – různorodé (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha, aerosol) a stejnorodé (roztoky plynné, kapalné, pevné)	PRI, SVP		pozorování, pokus, výklad, práce ve skupinách
KU3, 4 KK1 KSP1 KP1 KD4	-vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	MAT, FYZ, SVP		výklad, pokus, výpočty – procv., práce ve skupinách
KU3, 4 KK1 KSP3 KP1 KD3 KD4 KD5	-navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	FYZ, PRI, SVP		diskuze, pokus, výklad, práce ve skupinách, využití internetu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2 KK1 KSP1 KD1 KD2 KD3	-rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Voda -destilovaná, pitná, odpadní -výroba pitné vody -čistota vody	ZEM, PRI	ENV (základní podmínky života)	pokus, výklad, skupinová práce, sbírka etiket minerál. vod
KO5 KU2, 3 KK1, 2 KD1,2, KD3	-uvede příklady znečišťování vzduchu ve svém nejbližším okolí	Vzduch složení, čistota vzduchu, ozónová vrstva	ZEM, PRI, FYZ	ENV (základní podmínky života)	diskuze, výklad, využití internetu, ex. do čističky odp. vod, referát
KU3 KK1 KD1,2	- používá pojmy atom a molekula v souvislostech -popíše stavbu atomu a definuje jednotlivé částice atomu -uvede dřívější názory na složení atomu	Částicové složení látek molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	FYZ		výklad, práce ve skupinách, modely molekul – práce se stavebnicí
KU2, 3 KSP1 KD1,2, 3	-orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Prvky prvky – protonové číslo, názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků			výklad, práce ve skupinách, referát

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2, 3 KK1 KD2,3, 4 KU3,4 KK1 KP1 KD3 KD4	<i>-vytvoří názvy nebo vzorce jednoduchých anorganických a organických sloučenin</i> <i>-rozliší a zapíše rovnici a pojmenuje výchozí látky a produkty chemických reakcí</i> <i>- uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání</i>	Chemické sloučeniny chemická vazba názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin Chemické reakce zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice látkové množství, molární hmotnost procento	FYZ, PŘI FYZ INF		Výklad pokusy, výklad, diskuze
KU3, 4 KK1, 2 KP1 KD2 KD3 KD4	<i>-aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezp. průběhu</i>	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	FYZ		pokus, výklad, diskuze
KRP2 KU2 KSP3 KK1 KO5 KD3 KD4	<i>-porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i> <i>-orientuje se na stupnici pH,</i> <i>- změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým</i>	Anorganické sloučeniny Oxidy názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy kyselost a zásaditost roztoků vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky	MAT, VKZ	ENV (vztah člověka k prostředí)	výklad, demonstrace, pozorování

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>papírkem a uveďte příklady uplatňování neutralizace v praxi</i> <i>-poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</i> <i>- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i> <i>-porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i>	významných kyselin a hydroxidů Soli kyslíkaté a nekyslíkaté vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo názvosloví vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2 KD1,2, 3,4	<i>-rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i> <i>-zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</i>	Organické sloučeniny Uhlovodíky příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Paliva ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	VKZ	ENV (základní podmínky života)	výklad, modely molekul, diskuze
KU2 KP2 KO2 KD1,2, 3,4		Deriváty uhlovodíků příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	VKZ	ENV (základní podmínky života)	výklad, modely molekul, diskuze

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2, 4 KRP2 KSP3 KD1-4	- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Přírodní látky zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	PRI,		výklad, pozorování,
KU4 KRP1 KO3 KD1-3	-zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi potravě	Chemie a společnost Chemický průmysl v ČR výrobky rizika v souvislosti se životním prostředím recyklace surovin koroze	ZEM, VKZ PRI	ENV (lidské aktivity a problémy životního prostředí)	výklad, práce s internetem, diskuze
KU4 KRP2 KO3 KD	-aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Hořlaviny význam tříd nebezpečnosti	VKZ	ENV (lidské aktivity a problémy životního prostředí)	diskuze výklad, demonstrace, pozorování
KU3 KO2 KD1-4	-zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka -orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané látky cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy Léčiva a návykové látky		ENV (lidské aktivity a problémy životního prostředí)	výklad, pozorování, práce s internetem

5.5.3 Vzdělávací obor Přírodopis (PRI)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět *Přírodopis* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. *V PRI je integrována i část vzd. oboru Výchova ke zdraví (VKZ)*. Poskytuje nezbytný podklad pro studium ve vyšších ročnících této školy.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz oddíl Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení PRI:

Vyučovací předmět *Přírodopis* se vyučuje v odborné učebně přírodopisu i v kmenových třídách. Organizační formy výuky přírodopisu: vyučovací hodina ve třídě, přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce) i v terénu. Obsah výuky v jednotlivých ročnících je členěn na cytologii, botaniku, zoologii, ekologii, biologii člověka, genetiku, geologii. Zařazení do příslušného ročníku je uvedeno v návrhu realizace. Ve vyučovacím předmětu *Přírodopis* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Integruje také části učiva Doplňujícího vzdělávacího oboru *Etická výchova (ETV)*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (*Fyzika, Chemie, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.*) a do povinně vyučovaného tématu *Ochrana člověka za mimořádných situací*. Výuka některých témat je / může být proto realizována formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

Časové vymezení PRI:

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty. Vyučuje se s dotací 2-2-2-1, přičemž 1 hod. v tercii je integrovaná část VKZ. Rozdělení témat do jednotlivých ročníků je uvedeno v tabulce v sloupci *Návrh realizace*.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Písmo: patkové (Times), bezpatkové (Arial, Calibri) Stupeň písma: obvykle 12 Typy písma: vyznačení textu - <i>bold, bold, bold</i> Řádkování: jednoduché, ev. 120%		
KP1 KU3 KD1,2	<i>-je schopen porovnat možnosti a využití světelného a elektronového mikroskopu</i> <i>-nazve a označí jednotlivé části světelného mikroskopu</i> <i>vysvětlí funkci ovládacích prvků u světelného mikroskopu</i> <i>-zváží význam buňky pro organizmus</i> <i>-naučí se význam slov prokaryon a eukaryon</i> <i>-načrtne jednoduché schéma prokaryotické buňky a pojmenuje její struktury</i> <i>-vyjmenuje organizmy s prokaryotickou buňkou, uvede název rodu</i> <i>-nakreslí zjednodušené schéma biomembrány a nazve její části</i> <i>-vysvětlí teorii vzniku eukaryotické buňky, uvede příklady organizmů s eukaryotickou buňkou</i> <i>-uvede příklady základních organel a popíše jejich funkci</i>	Světelný a elektronový mikroskop Cytologie jako věda Buňka prokaryotická, eukaryotická - rostlinná, živočišná, buňka hub Biomembrána její stavba a funkce Organely - buněčná stěna, cytoplazmatická membrána, cytoplazma, jádro, chloroplast, mitochondrie, vakuola, endoplazmatické retikulum, Golgiho komplex, stavba a funkce	FYZ tercie CHE SVP	laboratorní práce, výklad, pozorování, práce s internetem, hlavně biologie prima bude odučeno i ve Člověk a práce

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-nakreslí schéma mitochondrie a chloroplastu				
KU3 KRP2	-vysvětlí význam třídění organismů -je schopen posoudit rozdíl mezi tříděním podle podobnosti a příbuznosti -přihradí základní kategorie k uvedeným příkladům organismů -posoudí význam molekulární biologie pro systematiku -analyzuje pojmenování určitého organismu v odborné literatuře	Třídění organismů K. Linné-rodová a druhová jména Ch. Darwin-třídění organismů podle příbuznosti Hierarchická klasifikace - základní, doplňkové a dodatečné kategorie - příklady Na příkladech růže šípková bělásek zelný význam molekulární biologie pro systematiku			práce s odbornou literaturou, klíčem, atlasem, herbářovými položkami, výklad, diskuze prima
KSP3 KU3 KRP3	-vysvětlí nezastupitelnost rozmnožování pro zachování života na Zemi - rozliší podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti -uvede příklady dědičnosti v praktickém životě -nalézá příklady nepohlavního a pohlavního rozmnožování v různých taxonomických jednotkách -vysvětlí pojmy hermafrodit a gonochorista a uvede příklady	Rozmnožování organismů Rozmnožování nepohlavní a pohlavní Chromozomy, pohlavní buňky Vznik pohlavních buněk schéma ($2n$ se mění na n) Vznik nového jedince pohlavním rozmnožováním Mutace, selekce, evoluce	MAT		prima, tercie

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-shrne důležitost pohlavního rozmnožování pro vývoj organismů a evoluci				
KU3 KRP2 KSP4	-vysvětlí podstatu dědičnosti - vybavuje si, které dědičné informace jsou předávány mezi generacemi -dává do souvislosti pojmy gen, znak, genotyp, fenotyp -zvažuje vliv prostředí na vzhled a postupné změny organismů Zdůvodňuje vznik a vymírání druhů organismů	Dědičnost a proměnlivost J. G. Mendel Geny pro barvu květu Křížení s úplnou a neúplnou dominancí Vlohy (geny), znak Genetika člověka Porovnávání jednovaječných dvojčat, dominantních znaků v rodině atd. Ryby a vodní savci-vliv prostředí na utváření organismů - konvergentní vývoj			výklad, diskuze, referát tercie
KU2 KRP1 KSP3 KK2 KD3	-je schopen popsat zjednodušenou stavbu viru -porovná stavbu viru se stavbou buňky -vysvětlí závislost viru na buňce -rozdělí viry do skupin podle hostitele -uvede příklady chorob rostlin a živočichů virového původu -zhodnotí význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka a uvede na příkladech běžného života - vyjádří vědomosti o přírodě a přírodních dějích -vysvětlí význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Viry - stavba viru, zjednodušeně vir-nebuněčný organizmus a buněčný parazit rostlinné, živočišné a bakteriální viry-příklady, viróza AIDS, BSE, ptačí chřipka, chřipka a další virová onemocnění a obrana proti nim, problém globalizace Bakterie - příklad prokaryotické buňky rychlá reprodukce, role bakterií v přírodě - rozkladači	VKO VKZ		výklad, pozorování, práce s internetem prima

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-vysvětlí nebezpečí choroby AIDS a vyjmenuje zásady chování, které toto nebezpečí minimalizuje -bude diskutovat o opatřeních EU resp. ČR, či jiných států, které mají zamezit výskytu některých virových onemocnění -posoudí význam očkování proti virovým onemocněním např. proti chřipce -porovná možnosti léčby virového a bakteriálního onemocnění -stručně popíše bakteriální buňku -vysvětlí význam bakterií pro koloběh látek v přírodě -uvede příklady symbiózy bakterií a jiných organizmů -vyjmenuje některá bakteriální onemocnění -zaujme stanovisko k užívání antibiotik -uvede příklady využití bakterií člověkem	symbióza bakterií s jinými organizmy onemocnění způsobené bakteriemi a jejich léčba využití bakterií v potravinářském průmyslu, při výrobě antibiotik, při ropných haváriích, při čištění odpadních vod			
KRP2 KU2,3 KK4 KD2	-vysvětlí význam hub jakožto rozkladačů organické hmoty -uvede příklady uplatnění hub v potravinářském a farmaceutickém průmyslu -pojmenuje některé příklady hub „bez plodnic“ a popíše jejich význam v ekosystému	Houby - samostatná říše organizmů stavba těla houby kvasinka pивní plíseň hlavičková, paličkovice nachová, štětičkovec, padlí, aflatoxiny-kancerogeny	CHE kvašení kvarta VKZ	ENV (půda – propojenost složek prostředí)	laboratorní práce, výklad, pozorování, práce s internetem, prima

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-vysvětlí nebezpečí konzumace potravin napadených plísní				
KU2 KO3 KD2,4	-porovná stavbu plodnic s výtrusy na lupenech a na rourkách -uvede příklady zástupců lupenitých a rourkatých hub a rozdělí je do skupin na jedlé, nejedlé, jedovaté, smrtelně jedovaté -posoudí nebezpečí konzumace některých hub -vyjmenuje nejběžnější smrtelně jedovaté houby -popíše rozdíly mezi muchomůrkou zelenou a žampionem -uvede zásady sběru hub -vysvětlí hlavní zásady první pomoci při otravě houbami	Kloboukaté houby - stavba plodnice, typ žampion, typ hřib, zásady sběru hub, rozdělení hub na jedlé, nejedlé, jedovaté, smrtelně jedovaté, zástupci, první pomoc při otravě houbami	VKZ	ENV (ekosystém les, mimoprodukční význam lesa)	výstavka, práce s odbornou literaturou, atlasem prima
KO5 KU3 KRP2	-uvede příklady několika druhů lišejníků -vysvětlí pojem bioindikátor a posoudí jeho využití	Lišejníky - výskyt, význam, zástupci		ENV (čistota ovzduší u nás)	výklad, práce s přírodninami prima
KRP2 KU2,3 KK1,3	-rozliší pojmy pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava -uvede příklady rostlinných pletiv a živočišných tkání -shrne rozdíly mezi stélkou a kormusem -nalézá jednotlivé orgány těla vyšších rostlin -uvede příklady opylení	Anatomie Rostlinná pletiva a živočišné tkáně Orgány, orgánové soustavy - jejich anatomie a fyziologie Části rostlinného těla - pletivo , typy pletiv, rostlinné orgány - kořen, stonek, list,			laboratorní práce-rostlinná pletiva, parenchym, kolenchym, trvalé preparáty tkání, výklad, pozorování

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-porovná způsoby rozšiřování semen	stavba, květ , stavba, význam, opylení, oplození, plod , stavba, význam, rozšiřování			centrálním mikroskopem prima
KU4 KK1 KD2	-popíše zjednodušeně průběh fotosyntézy a zváží význam tohoto děje pro existenci života -nazve jednotlivé fáze růstu u rostlin a popíše děje, ke kterým přitom dochází - objasní základní rostlinné fyziolog. procesy a jejich využití při pěstování rostlin -uvede příklady rozmnožování rostlin a uvede příklady, jak tohoto rozmnožování člověk využívá	Fyziologie rostlin - základní princip fotosyntézy , látky vstupující do reakce, látky vystupující z reakce, lokalizace, význam, dýchání rostlin, růst rostlin - dělivý, prodlužovací, diferenciacní, fáze zárodku, klíčení, kvetení, tvorba semen a plodů, odpočinek Rozmnožování -pohlavní, nepohlavní, vegetativní	CHE kvarta		výklad, práce s přírodninami, pozorování, pokus prima
KU2,3 KP1 KK1 KD2,3	-rozdělí rostliny do systematických skupin -je schopen porovnat tyto skupiny z hlediska stavby, rozmnožování -k jednotlivým skupinám rostlin přiřadí jejich zástupce -třídí základní systematické skupiny rostlin -aplikuje své znalosti při určování podle rostlin podle klíče -shrne vývoj rostlin na naší planetě -posoudí hospodářský význam rostlin a způsob jejich pěstování	Systém rostlin Řasy - stavba buňky, stélka, jednobuněčné, vláknité, kolonie, zelené, hnědé, červené, význam Přechod rostlin na souš Mechorosty - stavba, rozdělení na mechy a játrovky, rodozměna -zjednodušeně, zástupci, význam Kapradořosty - plavuně, přesličky, kapradiny, stavba, rozmnožování, zástupci, výskyt, význam,	CHE	ENV (mořské řasy a kyslík)	práce s atlasem, klíčem práce s přírodninami, herbář, pozorování, výklad, práce s internetem prima

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Nahosemenné rostliny - stavba, rozmnožování, zástupci, význam Krytosemenné rostliny - stavba, rozmnožování, stromy a keře, základní čeledi dvouděložných a jednoděložných rostlin a jejich zástupci, využití hospodářsky významných zástupců Vývojové vztahy mezi jednotlivými skupinami – zjednodušeně		(Ekosystém les) (pole)	
KO5 KK2 KRP2 KD2,3	-diskutuje o významu rostlin z různých hledisek, -posoudí vliv člověka a jeho činností na biodiverzitu rostlin -uvede příklady zvláště chráněných území v okolí Poděbrad a vyjmenuje typické zástupce -vysvětlí, co znamená soustava NATURA 2000 a uvede rostliny patřící do této soustavy rostoucí v okolí Poděbrad -uvede možné příklady ochrany biotopů	Význam rostlin -ekologický, hospodářský, estetický Ochrana -ochrana různých biotopů-předpoklad biodiverzity rostlin, Červený a černý seznam rostlin, rostliny soustavy NATURA 2000 v ČR, významné lokality rostlin v okolí Poděbrad	VKO ZEM	ENV (význam biodiverzity a její ochrana) (ochrana přírody)	, projekt, prezentace, práce s internetem prima
		Spouštění, pojmenování, uložení; list a buňka, vkládání	INF		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		(čísel, vzorců, textů, minigrafů..) Vytvoření jednoduché tabulky Záznam výsledků ankety Prezentační program, ukázka použití			
KU2 KK1	-shrne základní charakteristické znaky živočišné buňky -vysvětlí pojem tkáň -uvede příklady živočišných tkání a porovná jejich stavbu a funkci -vyjmenuje základní živočišné orgány a uvede jejich funkci	Horizontální a vertikální členění textu (odstavce, odsazení, nadpisy, vyznačení, mezera, čárky a značky) Formátování tabulky (sloučení, font, ohraničení) Výpočet v tabulce Vybrané vzorce Práce s výpočty – kompletace ankety nebo dotazníkového šetření Prezentace: - pravidla pro tvorbu prezentací - dodržování autorských práv - stahování dat z internetu - úprava obrázku (GIMP) - estetická a typografická pravidla Živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, jednobuněčné a mnohobuněčné organizmy, rozmnožování - obecná charakteristika	INF		Výklad Skupinová a individuální práce sekunda

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-uvede příklady rozmnožování živočichů				
KU2,3 KP1 KD3,4	-rozdělí živočichy do systematických skupin -je schopen porovnat tyto skupiny z hlediska stavby, rozmnožování,... -k jednotlivým skupinám živočichů přiřadí jejich zástupce -u vybraných živočichů je schopen uvést příklady závislosti a přizpůsobení na podmínkách prostředí -aplikuje své znalosti při určování živočichů podle klíče resp. atlasu -shrne vývoj živočichů na naší planetě	Vývoj, vývin a systém živočichů - prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci, strunatci, stavba těla, orgánové soustavy, ekologické nároky, zástupci, fylogeneze	VKZ FYZ echolokace	ENV (koráli oběh CO ₂)	práce s atlasem, klíčem práce s přírodninami, pozorování, výklad, laboratorní práce, práce s CM, internet, výukové programy, sekunda
KK1,3 KRP2 KSP1 KU2 KD2,3	-rozdělí povrch Země do zoogeografických oblastí a přiřadí k nim hlavní zástupce -posoudí hospodářský význam živočichů -uvede příklady epidemiologicky významných druhů a navrhne opatření obrany proti nim -popíše hlavní zásady péče o domácí zvíře -nalezne informace popisující domestikaci některých domácích zvířat	Rozšíření - zoogeografické oblasti Význam živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, Ochrana živočichů -zákon o ochraně přírody, kategorie zvláště chráněných živočichů a příklady	ZEM VKZ	ENV (ochrana přírody)	referát, internet, spolupráce s centrem Huslík pro handicapované živočichy, práce ve skupině na miniprojektu sekunda

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>-uvede příklady zvláště chráněných živočichů a doporučí jejich způsob ochrany</i>				
KO3 KU2,3	<i>-analyzuje chování živočichů a dodržuje zásady bezpečného chování ve styku s nimi</i>	Projevy chování živočichů vrozené, získané, ochranné, komfortní, sociální, rozmnožovací	VKZ		pozorování sekunda
KK1,3 KRP2 KD2	<i>-uvede přehled typů buněk a tkání lidského těla, jejich funkce a výskyt -objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav -určí polohu jednotlivých orgánů -posoudí vztahy mezi jednotlivými orgány a orgánovými soustavami</i>	Specifika sazby: Pomlčka a spojovník Procento, promile, stupeň Závorky, uvozovky, vložené symboly Vytvoření grafu Vložení obrázku, symbolu, vzorce Doplnění tabulky o grafy Prezi - vytvoření prezentace na zvolené téma - předvedení prezentace s vlastním komentářem - pořízení a základní úpravy fotografií – Irfan view Anatomie a fyziologie člověka buňka jako základní jednotka lidského organismu typy tkání	INF VKZ FYZ - teplota, tlak, oko, ucho-tercie	OSV (sebepoznání, moje tělo) MKV (kulturní diference – člověk jako nedílná	práce s modelem, výklad, práce s obrazovým materiálem, diskuze, videofilm,

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	vysvětlí principy vyšší nervové činnosti -vysvětlí příčiny a charakter onemocnění orgánů a orgánových soustav, navrhne vhodnou prevenci	stavba orgánů pohybové, dýchací, trávicí, vylučovací, pohlavní, nervové soustavy a soustavy žláz s vnitřní sekrecí funkce jednotlivých orgánů a orgánových soustav funkční vztahy orgánových soustav vyšší nervová činnost onemocnění orgánů a orgánových soustav, prevence onemocnění		jednota tělesné i duševní stránky)	centrální mikroskop tercie
KO2,3 KU3 KD2	-řídí se praktickými zásadami a postupy při léčení běžných nemocí	Nemoci, úrazy, prevence léčba běžných onemocnění	VKZ TEV	VDO (občan jako odpovědný člen společ., jeho povinnosti a je aktivně uplatňovat)	internet, spolupráce s organizací Semiramis tercie
KRP3-5 KK2,5 KSP3,4 KO4,5 KD4,5	Integrované téma VKZ -vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným duševním a sociálním zdravím -vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Hodnota a podpora zdraví Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie – Maslowova teorie)		OSV (sebezpoznání – moje tělo) VDO (občan jako odpovědný	vytváření programů na podporu zdraví, sportovních turnajů ap.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých -vyvozuje ze získaných zkušeností osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Podpora zdraví a její formy (prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnosti jedince za zdraví)		člen společ., jeho povinnosti a schopnost je aktivně uplatňovat)	tercie
	-dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce -usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Podpora zdraví v komunitě (programy podpory zdraví)		MKV (kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky)	
KRP4 KO2 KK5	-rozdělí a porovná jednotlivé vývojové stupně fylogeneze člověka -rozdělí a definuje jednotlivé stupně ontogenetického vývoje člověka -vysvětlí příčiny sexuálního chování, posoudí význam rodičovství v partnerských vztazích -uvede příklady odlišností člověka od ostatních savců -vytvoří hypotézu objasňující dědičnost znaků	Fylogeneze a ontogeneze člověka fylogeneze člověka růst a vývoj jedince (ontogeneze člověka) sexualita a rodičovství základy dědičnosti	VKZ VKO	OSV (sebepoznání – moje tělo, moje vztahy k druhým lidem)	výklad, diskuze tercie

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2-4 KRP3-5 KSP2,3,5 KO1 KK2,3 KD5,6	Integrované téma VKZ -objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří -uvědomuje si význam, zvláštnosti a rizika jednotlivých etap -ETV: reflektuje změny v dospívání -respektuje změny tělesné, psychické a duchovní. Podporuje osobnostní a sociální rozvoj	Změny v životě člověka a jejich reflexe Člověk – růst a vývoj jedince	ETV	OSV (sebezpoznání – moje tělo, moje vztahy k druhým lidem)	výklad, referát (vývoj jedince, fyziologické změny), (rizika dospívání), beseda s odborníkem (psychologem, lékařem)	
	-přirozeně reaguje na fyziologické změny v období dospívání -chápe význam tohoto důležitého období, uvědomuje si jeho rizika a ví, jak se proti nim chránit -vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duš. A sociálním zdravím	Dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny)				tercie
	-optimálně reaguje na fyziol. změny v období dospívání -dovede vysvětlit změny v období dospívání, toleruje podobné projevy u vrstevníků -chová se kultivovaně k opačnému pohlaví, respektuje ho -v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá zodpovědnost za bezpečné sexuální chování	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví (nemoci přenosné pohlavním stykem, bezpečné způsoby chování, předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity)				

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	a vybrané horniny rozpozná s použitím určovacích pomůcek -uvede praktický význam a využití vybraných hornin -vysvětlí, co je sopečná činnost a co je její příčinou -nakreslí a popíše složení sopky -uvede příklady pozůstatků sopečné činnosti na našem území -zdůrazní nebezpečí sopečné činnosti pro člověka -navrhne využití sopečné činnosti člověkem -uvede a popíše druhy zvětrávání -zdůrazní význam zvětrávání	zvětrávání – fyzikální, chemické a biologické, význam zvětrávání			
KK1,2 KO5 KRP2 KSP3 KD2	-rozlišuje vnější a vnitřní geologické procesy -uvede příčiny pohybu kontinentů a zdůrazní možné důsledky tohoto pohybu -popíše vznik a zánik zemské kůry a koloběh hornin na Zemi -nakreslí a popíše jednotlivé typy tektonických pochodů – zlomy, vrásky, poklesy -uvede nejčastější příčiny vzniku zemětřesení a jeho důsledky -diskutuje o významu zvětrávacích procesů -vysvětlí princip vodní, ledovcové a větrné eroze a uvede útvary vzniklé těmito procesy	Vnější a vnitřní geologické procesy pohyby kontinentů, vznik a zánik zemské kůry, oběh hornin zlomy, vrásky, poklesy zemětřesení, zvětrávání, vodní, ledovcová a větrná eroze oběh vody důsledky geologických procesů - geologický oběh hornin	ZEM FYZ CHE	ENV (základní podmínky života – voda, ovzduší, půda)	video, výklad, diskuze, exkurze kvarta

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-zváží vliv vnitřních a vnějších geologických procesů na vývoj a trvání života na Zemi - pozná důsledky geologického oběhu hornin a vody - uvědomuje si význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi				
KK1 KO5 KU4 KD2	-popíše půdní profil -zjistí typ půdy v okolí školy a místa bydliště -posoudí význam půdy pro živé organismy a pro člověka	Půdy složení, vlastnosti, typy a druhy půd význam půdy pro organismy	CHE ZEM	ENV (půda – propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace, situace v okolí)	výklad, diskuze, vycházka do okolí školy kvarta
KU2 KK1,2 KO5 KSP3 KD2	-vysvětlí vznik zkameněliny -popíše způsoby určování stáří hornin -charakterizuje jednotlivá geologická období z hlediska horotvorné činnosti, formování kontinentů a výskytu živých organismů	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi zkameněliny, stáří hornin geologické éry, geologické změny, vznik a vývoj života vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí	CHE ZEM	ENV (základní podmínky života – přírodní zdroje)	výklad, ukázky zkamenělin, práce s geologickou mapou, diskuze, muzeum – geologický

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-popíše faktory umožňující vznik a vývoj života na Zemi -shrne vývoj živých organismů na Zemi -vyjmenuje významné oblasti ČR s nálezy zkamenělin -vyjmenuje nejdůležitější suroviny těžené na území ČR a jejich význam -zváží ekologické důsledky těžby -diskutuje o geologické budoucnosti Země	geologická budoucnost Země geologické mapy, suroviny – těžba, význam, ekologické důsledky těžby			vývoj našeho regionu kvarta
<u>KK1,2</u> <u>KO5</u> <u>KSP3</u> <u>KD2,3</u>	-rozlišuje pojmy počasí a podnebí -uvede hlavní přirozené příčiny klimatických změn -zváží vliv člověka na změny podnebí na naší planetě -diskutuje o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu počasí, podnebí příčiny klimatické změny – přirozené, člověk	ZEM FYZ CHE	ENV (základní podmínky života, voda, vzduch, klimatické změny)	video, diskuze, výklad kvarta témata probrat hlavně v ZEM
KU1 KK1 KO5 KD2,3	-orientuje se v základních ekologických pojmech -uvede příklady neživých a živých složek životního prostředí -sleduje aktuální stav životního prostředí -vyjmenuje vzájemné vztahy mezi rostlinami a prostředím, živočichy a prostředím i mezi živými organismy navzájem	Ekologie – základní pojmy Organizmy a prostředí parazitismus, symbióza, predace, kompetice, komenzálismus	ZEM, FYZ	ENV (základní podmínky života – voda, vzduch, půda, propojenost světa)	výklad, diskuze, pozorování, práce s internetem sekunda

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-uvede příklady adaptací organismů na různé faktory prostředí				
KU3 KRP2 KK1 KD2	-na příkladu ekosystému rybník vymezí složky ekosystému -uvede příklady různých ekosystémů -určí anorganické a organické složky ekosystému	Ekosystémy složky ekosystému na příkladu rybník, přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha		ENV (ekosystémy)	výklad, diskuze, sekunda
KU2 KRP3 KK4 KO5 KD2	-uvede příklady potravních řetězců, vysvětlí jejich podstatu a význam -objasní vztahy mezi jednotlivými články řetězce nakreslí potravní pyramidu	Potravní řetězce producenti, konzumenti, reducenti potravní pyramida		ENV (ekosystémy, propojenost světa)	výklad, miniprojekt, diskuze sekunda
KSP4 KRP5 KO5 KD2,3	-zhodnotí vliv člověka na životní prostředí -uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě -navrhne, jak je možné snížit znečištění vody, ovzduší, půdy uvede příklady alternativních zdrojů energie -charakterizuje formy ochrany přírody v ČR uvede příklady zvláště chráněných území v okolí Poděbrad ETV: Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích.	Ochrana přírody globální problémy lidstva – čerpání přírodních zdrojů, výživa, populační exploze ekologické katastrofy obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Zvláště chráněná území národní parky, CHKO, NPR, PR, NPP, PP Natura 2000 ETV: Vztah člověka a prostředí (Etika a ochrana životního prostředí)	FYZ kvarta DEJ, ZEM kvarta VKO, CHE tercie ETV	ENV (ochrana biologických druhů, biodiverzita, ochrana přírody, právní řešení u nás)	internet, práce s mapou, výklad, exkurze sekunda

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	Ochrana přírody a životního prostředí; úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí			
KU2,4 KK1 KP1 KD3,4	-seznámí se s metodami zkoumání přírody -pojmenuje části mikroskopu a stereolupy naučí se pracovat s lupou, stereolupou a mikroskopem -zhotoví mikroskopický preparát -zapiše výsledky pozorování do pracovního protokolu -naučí se kreslit a popisovat pozorované objekty určí rostliny a živočichy, minerály a horniny podle určovacích klíčů a atlasů	Metody poznávání přírody pozorování přírody, pokus lupa, stereolupa, mikroskop potřeby k mikroskopování rostlinná a živočišná buňka, rostlinná pletiva, části rostlinného těla, nižší a vyšší rostliny, tkáně orgány, orgánové soustavy, živočichové minerály, horniny, zkameněliny určovací klíče a atlasy Kompletní práce	FYZ, CHE INF		probrat v předmětu Člověk a práce tercie, kvarta
KRP1 KP1,2	-seznámí se s pravidly bezpečnosti práce při výuce biologie -shrne, jak se má chovat v přírodě, ve zvláště chráněných územích	Řád a bezpečnost práce při výuce biologie	CHE		výklad tercie nebo kvarta

5.5.4 Vzdělávací obor Zeměpis (ZEM)

Charakteristika:

Zeměpis (geografie) je zařazen jako vyučovací předmět v primě až kvartě, má přírodovědný, společenskovední i technický charakter. Umožňuje žákovi poznávání přírody i společnosti jako systému, chápání udržování přírodní rovnováhy a vztahu společnosti k přírodě. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních jevů i souvislosti mezi nimi a dopady lidské činnosti na přírodu. Zeměpis obohacuje celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek života lidí v blízkém území místní krajiny, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Poskytuje nezbytný podklad zeměpisu vyučovanému ve vyšších ročnících školy.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie - Okruh se vyučuje **v primě**. Učí žáky získávat a hodnotit data a pracovat s mapami. Rozvíjí schopnost řešit problémy a využívat moderní technologie.
2. Přírodní obraz Země - Vyučuje se **v primě**. Okruh směřuje k poznání přírodních zákonitostí.
3. Regiony světa - Okruh je určen **pro primu a sekund**. Přibližuje žákům život lidí v různých oblastech světa.
4. Společenské a hospodářské prostředí - Okruh seznamuje žáky se sociální, hospodářskou a politickou situací ve světě. Vyučuje se **v tercii**.
5. Životní prostředí - Okruh se vyučuje **v tercii** a umožňuje žákovi porozumět vztahu člověk a příroda, pochopit hlavní rizika společenských vlivů na přírodu. Patří sem i globální problémy.
6. Česká republika - Vyučuje se **v kvartě**. Okruh směřuje k bližšímu poznání České republiky a jejího postavení v Evropě a ve světě.
7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - Tento okruh se vyučuje **ve všech ročnících nižšího gymnázia**, jde o aplikaci, praktické využití geografických poznatků v přírodě i společnosti.

Časové vymezení:

Zeměpis se vyučuje v primě a sekundě s časovou dotací 2 hodiny týdně, v tercii a kvartě 1 hodinu týdně.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor: Zeměpis Tematický okruh: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo: Podle potřeby využít prezentace v PowerPointu	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1-4 KRP2-5 KK1-4 KSP3 KO5 KP1-3 KD1,2,4,6	<i>-organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i> <i>-pracuje s kartogramy, kartodiagramy, grafy, statist. údaji a tabulkami</i> <i>-zvládá základní matematické úkony s geografickými údaji</i> <i>-osvojí si základní dovednosti ve vyhledávání geografických dat v odborných textech a na internetu</i>	Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	MAT INF		výklad, diskuze, skupinová práce, referát, zpracování statistických údajů

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1-4 KRP2-5 KK1-4 KSP3 KO5 KP1-3 KD1-6	<i>-používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i> <i>-umí vysvětlit, co je to globus a mapa</i> <i>-využije mapu v praktickém životě</i> <i>-rozliší mapy z hlediska prostoru (plány, mapy místní oblasti až mapy světa, mapy jiných těles než Země), z hlediska obsahu (obecné, tematické), z hlediska času (informace v mapě z hlediska času, mapy z různých období)</i> <i>-má základní dovednosti práce s mapou:</i> <i>-vyhledá pojmy z rejstříku, aktivně použije jazyk mapy (symboly, vysvětlivky, smluvené značky)</i> <i>-rozliší polohopis, výškopis, popis mapy</i> <i>-pracuje s měřítkem mapy</i> <i>-určí zeměpisnou polohu místa</i>	Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	MAT (poměr, úhel) FYZ (magnet. pole Země) INF		práce s atlasem, diskuze, skupinová práce, referát, praktické činnosti s mapou, praktická cvičení v krajině, výklad
Tematický okruh: Přírodní obraz Země					
KU1-4 KRP1-5 KK1-4 KSP3 KO5 KD1-4,6	<i>-prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organizmů</i> <i>-vyjmenuje objekty tvořící vesmír a sluneční soustavu a uvede jejich příklady</i>	Země jako vesmírné těleso – sluneční soustava, vesmír, tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	FYZ (zatmění – IV)		pozorování v krajině, diskuze, práce s textem, referát

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	- vyjádří na příkladech vliv pohybů Země a Měsíce na život lidí a organismů -zná důvody střídání dne a noci -vysvětlí pojem datová hranice, pásmový čas				
KU1-4 KRP1-5 KK1-4 KSP3 KO5 KD1,2,4,6	-rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost -definuje pojem krajinná sféra, přírodní sféra, společenská sféra, jednotlivé složky přírodní sféry -zařazuje prvky přírodní sféry do jednotlivých složek	Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry (litosféra, pedosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra) - litosféra – litosf. desky, jejich pohyb a důsledek, stavba Země, oceánské dno, typy pohoří, - hydrosféra – vodstvo na povrchu Země (sv. oceán, vlastnosti mořské vody, tekoucí, stojaté vody na pevnině), vodstvo pod povrchem, voda v atmosféře - atmosféra – podnebí, počasí, meteorologické prvky, podnebné pásy - pedosféra – neživá a živá složka půdy, vznik půdy, půdní typy a druhy, - biosféra – ekosystém, charakteristika přírodních krajín	PRI FYZ (voda - III, vzduch – II)		práce s textem v učebnici, referát, video, práce s atlasem, diskuze, praktická cvičení v krajině

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1-4 KRP1-5 KK1-4 KSP3 KO 5 KD1,2,4,6	- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - vymezí podnebné pásy - popíše hlavní vegetační pásy (biomy) a výškové stupně a jejich prostorový výskyt na Zemi - uvede na příkladech příčinné vztahy v krajině - pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - posuzuje situaci v místní krajině	Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti · vnitřní činitelé: pohyby litosférických desek, sopečná činnost, horotvorná činnost, zemětřesení · vnější činitelé: působení tekoucí vody, větru, ledovců, změny teplot vzduchu - tvary zemského povrchu jako výsledek vzájemného působení vnitřních a vnějších činitelů	PRI (IV)		práce s textem v učebnici, referát, diskuze, praktická cvičení v krajině, řešení modelových situací
Tematický okruh: Regiony světa					
KU1-3,5 KRP1-3,5 KK1-4 KSP3 KO1,4,5 KP3 KD1-4,6	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - rozumí pojmu region, - lokalizuje v oblastech (regionech) světa rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	VKO DEJ		výklad, rozhovor, diskuze, práce s mapami a textem, zeměpisné PC programy, konkrétní videoukázky oblastí světa

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1-3,5 KRP1-3,5 KK1-4 KSP3 KO1,4,5 KP3 KD1-4,6	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	· Afrika – geografická poloha, přírodní poměry, osvojování Afriky lidmi, obyvatelstvo, hospodářství, oblasti, významné státy a města · Austrálie a Oceánie - geografická poloha, přírodní poměry, osvojování lidmi, obyvatelstvo, hospodářství, Australský svaz, Tichomoří · Polární oblasti · Amerika - geografická poloha, přírodní poměry, osvojování Ameriky lidmi, obyvatelstvo, hospodářství, oblasti, významné státy a města · Asie - geografická poloha, přírodní poměry, osvojování Asie lidmi, obyvatelstvo, hospodářství, oblasti, významné státy a města · Evropa – geografická poloha, přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, oblasti Evropy, významné státy, hlavní a významná města, územní rozdíly, spolupráce a integrace, Evropská Unie	DEJ VKO PRI	MKV (etnický původ) VEG (Naši sousedé v Evropě, Naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, Evropské integrace)	výklad, rozhovor, diskuze, práce s mapami a textem, zeměpisné PC programy, konkrétní videoukázky oblastí světa

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU1-3,5 KRP1-3,5 KK1-4 KSP3 KO1,4,5 KP3 KD1-4,6	-ve vybraných regionech určí hlavní přírodní rizika - žák popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich -ve vybraných regionech určí hlavní politické, náboženské a hospodářské rizika - porovná vybrané modelové státy (regiony) světa	Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	DEJ VKO PRI		výklad, rozhovor, diskuze, práce s mapami a textem, zeměpisné PC programy, konkrétní videoukázky oblastí světa
Tematický okruh: Společenské a hospodářské prostředí					
KU1-4 KRP1-3 KK1-4 KSP3 KO1,4,5 KD1-4,6	-posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho částí na základě využití různých zdrojů -vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva -uvede pravděpodobný vývoj počtu a přírůstku obyvatel -vysvětlí pojmy: migrace, emigrace, imigrace -zdůvodní příčiny velkých světových migračních vln	Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky · počet obyvatel světa a jeho početní růst · rozmístění obyvatelstva na Zemi · územní pohyb obyvatelstva · lidské rasové skupiny, národy, jazyky, · náboženství ve světě	PŘI MAT	MKV (Etnika, rasy, multikulturalita)	Výklad Řízený rozhovor Práce s mapou Práce s textem Práce se statistickými údaji Práce s internetem

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-rozdělí obyvatelstvo podle základních kvalitativních a kulturních znaků: rasa, jazyk, náboženské vyznání, pohlaví, věk, ekonomická aktivita				
KU1-4 KRP1-3 KK1-4 KSP3 KO1,4,5 KD1-4,6	-posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel -porovná venkovská a městská sídla -nalezne největší světové aglomerace -vysvětlí pojmy: aglomerace, konurbace, megalopole -pozná strukturu měst a vysvětlí funkce částí měst	Aktuální sídelní poměry současného světa · sídla a územní struktura měst · sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace		MKV (různé způsoby života)	Výklad Řízený rozhovor Práce s mapou Práce s textem Práce se statistickými údaji Práce s internetem
KU1-4 KRP1-3 KK1-4 KSP3 KO1,4,5 KD1-4,6	- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodář. aktivit -rozliší hlavní sféry hospodářské činnosti člověka -vyhledá hlavní plodiny jednotlivých podnebných pásů -zařadí do přírodních krajin druhy hospodářských zvířat	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy aktuální společenské, politické a hospodářské poměry současného světa, sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně · světové hospodářství · jádrové, periferní a semiperiferní oblasti	VKO FYZ (sluneční energie – III)		Výklad Řízený rozhovor Práce s mapou Práce s textem Práce se statistickými údaji Práce s internetem

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-vymezí hlavní oblasti mořského rybolovu -uveďte funkce lesa v krajině -rozdělí průmyslovou výrobu do jednotlivých oborů - lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě -pochopí souvislosti mezi jednotlivými průmyslovými obory -zhodnotí klady a zápory druhů dopravy -zdůvodní význam služeb pro obyvatelstvo -najde hlavní oblasti cestovního ruchu -vysvětlí pojmy: export, import, obrat a bilance zahraničního obchodu -pozná hlavní hospodářské organizace Evropy a světa - uveďte na příkladech oblasti působení svět. org. a integrací	· zemědělství – rostlinná a živočišná výroba · rybolov a lesní hospodářství · průmysl těžký a spotřební · doprava · služby · cestovní ruch · mezinárodní obchod · hlavní hospodářské organizace světa			
KU1-4 KRP1-3 KK1-4 KSP3 KO1,4,5 KD1-4,6	- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení	VKO		Výklad Řízený rozhovor Práce s mapou Práce s textem Práce se statistickými údaji

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-rozdělí státy podle stupně hospodářského vývoje -uveče mezinárodní organizace a zhodnotí zařazení ČR do nich -uveče ohniska neklidu současného světa -objasní příčiny konfliktů	(integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska · poloha, rozloha států · státní hranice · státní zřízení · správní členění · způsob vlády · stupeň rozvoje států · mezinárodní politické organizace a seskupení · ohniska neklidu v současném světě			Práce s internetem
Tematický okruh: Životní prostředí					
KU2,4 KR1-3,5 KK1,3,5 KSP3 KO5 KD1,2,4,6	- porovává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) -pojmenuje krajinotvorné činitele a hlavní krajinotvorné procesy -porovná různé typy krajiny -zhodnotí převažující funkci a typ místní krajiny	Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajiny · krajinotvorní činitele a krajinotvorné procesy · prvky a složky krajiny, ekosystémy · přírodní a kulturní krajiny · životní prostředí lidské společnosti	PRI (geologie, ekologie – IV)	ENV (Ekosystémy)	výklad, zeměpisná vycházka, rozhovor, konkrétní videoukázky krajiny a vlivů člověka na krajinu
KU2,4 KRP1-3,5 KK1,3,5	-uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika	Vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany	PRI VKO	ENV	výklad, zeměpisná vycházka,

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KO5 KD1,2,4,6	<i>přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i> -posoudí, jak společenské vlivy působí na krajinu a životní prostředí - uvede na příkladech důsledky nežádoucích změn přírodního prostředí na lidské činnosti - vysvětlí na příkladech principy ochrany přírody a udržitelného života -vyjmenuje globální problémy lidstva a pokusí se navrhnout možné řešení -bude znát zásady ekologického chování a bude se snažit podle nich chovat	přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva · vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí, přírodní zdroje · působení životního prostředí na člověka, jeho vliv na lidské zdraví		(Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí)	rozhovor, konkrétní videoukázky krajin a vlivů člověka na krajinu
Tematický okruh: Česká republika					
KU1-4 KRP15 KK1-4 KSP1-5 KO2-5 KD1-4,6	<i>-hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</i> -naučí se lokalizovat základní geomorfologické celky -zhodnotí význam podnebných činitelů na podnebí v ČR -popíše základní říční síť -lokalizuje jezera v ČR a vysvětlí jejich vznik	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické	PRI VKO DEJ CHE (chem. prům. ČR – IV)	ENV (ochrana přírody ČR)	Výklad Řízený rozhovor Práce s mapou Práce s textem Práce se statistickými údaji Práce s internetem

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-zhodnotí význam umělých vodních nádrží -popíše rozmístění půdních typů a druhů -popíše vzhled výškových stupňů -vyhledá v mapě velkoplošná chráněná území -zjistí počet obyvatel v ČR -vysvětlí pojmy: natalita, mortalita, přirozený přírůstek a zhodnotí tyto statistické údaje v ČR -popíše národnostní složení obyvatelstva a vysvětlí národnostní složení obyvatelstva pohraničních regionů -vyhledá velkoměsta ČR -zdůvodní vývoj hospodářské úrovně území dnešní ČR v období 19. až 21.století -najde a porovná jádrové a periferní hospodářské oblasti a odvodí změny v těchto oblastech -zná největší průmyslové podniky ČR a pojmenuje jejich výrobky -vysvětlí rozdíly v zemědělské výrobě nížin, vrchovin a hornatin ČR -vyhledá hlavní trasy jednotlivých druhů dopravy	postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu Kompletní práce	INF		Exkurze místního regionu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	- vyhledá hlavní oblasti cestovního ruchu a rekreace a rozřídí je podle formy rekreace - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států				
KU1-4 KRP1-5 KK1-4 KSP1-5 KO2-5 KD1-4,6	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hosp. aktivit - popíše rozdíly fyzickogeografických charakteristik jednotlivých krajů - zdůvodní rozdíly hospodářské úrovně krajů - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	DEJ PRI VKO	ENV (naše obec)	Výklad Řízený rozhovor Práce s mapou Práce s textem Práce se statistickými údaji Práce s internetem Exkurze místního regionu
Tematický okruh: Terénní geografická výuka, praxe a aplikace					

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU2-4 KRP2-5 KK1,3,4 KSP1,3 KO3,5 KP1 KD1	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny -pracuje s turistickou mapou, zorientuje ji, pracuje s jejím měřítkem -určí světové strany pomocí buzoly - orientuje v terénu pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy) a map -vytvoří jednoduchý panoramatický náčrtek -vytvoří náčrt trasy pomocí azimutů -orientuje se podle přírodních ukazatelů	Přenos dat telefon – PC zejména v kvartě Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	INF, VYV		výklad, zeměpisná vycházka
KU2-4 KRP2-5 KK1,3,4 KSP1,3 KO3,5 KP1 KD1,2,6	- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - vysvětlí význam záchranného systému za mimořádných situací -zná důležitá telefonní čísla -uvede zdroje nebezpečí v místní oblasti -uvede předměty evakuačního zavazadla	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích · zásady chování ve volné přírodě · evakuační zavazadlo			výklad, zeměpisná vycházka

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.5.5 Vzdělávací obor: Biologie kolem nás (volitelný předmět) (BKN)

Charakteristika:

Volitelný předmět BKN nabízí prohloubení základních poznatků a dovedností týkajících se poznávání přírodnin, práce s mikroskopem, s určovací literaturou, přispívá k schopnosti vyhledávat, zpracovávat, vyhodnocovat a využívat biologické informace, data a rozvíjet tak klíčové kompetence na vyšší úrovni. Vede k získání pozitivního vztahu k přírodě a její ochraně.

Obsahové vymezení BKN:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy **Poznávání přírodnin a laboratorní práce** a **Biologické informace a data**.

Časové vymezení BKN:

Studium je časově rozvrženo do (sekundy) tercie s časovou dotací 2 hodiny / 2 týdny za jedno pololetí, tedy cca 8 dvouhodinových lekcí.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor: Biologie kolem nás					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1-4 KK1,3,4 KRP2-4 KP1-3 KSP1 KD1-3	-ovládá zásady správného mikroskopování -dodržuje zásady správného kreslení biologického objektu -bezpečně rozezná základní přírodniny vyskytující se v okolí školy -používá zdrojové informace k určování přírodnin	Poznávání přírodnin a laboratorní práce Laboratorní technika Přírodniny Příroda mého okolí	ZEM PRI CHE	ENV (lidské sídlo – město-umělý ekosystém) OSV (cvičení smysl. vnímání, cvičení dovedností a zapamatování)	Určování přírodnin pomocí klíče Dvouhodinové přírodovědné exkurze do okolí školy Využití mikroskopické techniky Laboratorní práce
KU1-3 KK1,3,4 KRP2-5	-zná zdroje informací a dat	Biologické inf. a data Informace a data na internetu a v literatuře	INF PRI	OSV (kreativita-pružnost)	Tvorba závěrečné práce na určité biologické téma-jednotlivci nebo skupiny

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KP2 KSP1 KD1-4	<i>-vyhledá potřebná data na internetu a z dalších dostupných zdrojů - tato data dokáže vyhodnotit, třídít a zpracovat</i>	Zpracování inf., dat z různých zdrojů Typografická pravidla: Pomlčka a spojovník Procento, promile, stupeň Závorky, uvozovky, vložené symboly Vytvoření grafu Vložení obrázku, symbolu, vzorce Doplnění tab. o grafy Prezi - vytvoření prezentace na zvolené téma - předvedení prezentace s vlastním komentářem - pořízení a základní úpravy fotografií – Irfan view	INF	nápadů a originalita) OSV (kooperace)	Její předvedení a obhajoba

5.5.6 Vzdělávací obor: Praktický zeměpis (volitelný předmět) (PZE)

Charakteristika:

Praktický zeměpis je zaměřen na aplikaci poznatků z předmětu zeměpis. Zároveň tento předmět rozšiřuje praktické znalosti studentů. Studenti získají větší rozhled o aktuálním dění ve světě. Procvičí si také práci s informačními technologiemi.

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy:

1. Statistické zpracování geografických dat a práce s mapou
2. Aktuální události ve světě, ČR a místním regionu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Časové vymezení:

Volitelný předmět je určen pro (sekundu a) tercii, s časovou dotací 2 hodiny / 2 týdny, jedno pololetí.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda					
Vzdělávací obor: Praktický zeměpis (volitelný předmět)					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
1. Statistické zpracování geografických dat a práce s mapou					
KU2-4 KRP2-5 KK1,3,4 KSP1,3 KO3,5 KP1 KD1-6	- <i>umí vyhledat a utřídit geografické informace</i> - <i>používá statistické metody</i> - <i>pracuje s mapami různých měřítek a s buzolou</i> - <i>používá kartometrické metody práce</i> - <i>sleduje počasí a porovná předpověď s pozorováním (statisticky vyhodnotí)</i>	- vyhledávání dat v publikacích a na internetu - základy statistiky - tvorba grafů a tabulek - vytvoření jednoduché tabulky - vytvoření grafu - měření na mapách - tvorba vlastních map a plánů - počasí – charakteristiky	Mat – statistika ZEM INF		Práce s počítačem Práce s mapou, buzolou
2. Aktuální události ve světě, ČR a místním regionu					
KU2-4 KRP2-5 KK1,3,4 KSP1,3 KO3,5 KP1 KD1-4,6	- <i>sleduje aktuální dění ve světě i v ČR ze sdělovacích prostředků</i> - <i>aktuální události dokáže reprodukovat a pokouší se je analyzovat a navrhuje možná řešení</i> - <i>vytvoří návrh exkurze po zajímavých místech místní krajiny</i> - <i>rozpozná negativní zásahy člověka do krajiny</i>	- geografické aktuality ze světa i ČR - zajímavosti regionu - základní použití telefonu (foto), přenos telefon - PC - zásahy člověka do krajiny s aplikací na míst. regionu - zpracování letáku - zpracování textu v textovém editoru	ZEM	ENV (Vztah člověka k prostředí)	Internet Zeměpisná vycházka

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.6 Umění a kultura (UaK)

5.6.1 Vzdělávací obor: Estetická výchova hudební (EVH)

Charakteristika EVH:

EVH je koncipována jako předmět rozvíjející hudební vnímání a kreativitu. Vychází z individuálních schopností a dovedností žáků a systematicky pracuje na jejich všestranném rozvoji a kultivovaném projevu. Praktické vokální a instrumentální činnosti, stejně tak jako jejich pohybové ztvárnění, napomáhají ve schopnosti orientace v hudebním prostoru a při analýze hudebního díla. Působí tím i na vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování a mezilidských vztahů. EVH je vyučována v úzké spolupráci s dalšími předměty, zejména Estetickou výchovou výtvarnou (EVV) a dějepisem (DEJ).

Obsahové vymezení EVH:

Vzdělávací obsah je dělen na čtyři tematické okruhy prostupující všemi ročníky. Podrobnosti určuje plán předmětové skupiny a/nebo tematický plán vyučující/ho:

Vokální činnosti

Instrumentální činnosti

Hudebně pohybové činnosti

Poslechové činnosti

Časové vymezení EVH:

Studium je časově rozvrženo od primy do tercie s časovou dotací 2-1-1-1 hodina týdně.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura					
Vzdělávací obor: Estetická výchova hudební					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
		VOKÁLNÍ ČINNOSTI			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP4	<i>-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě</i>	Pěvecký a mluvný projev Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách.	FYZ, TEV, CJL, ANJ, NEJ EVV (vyústění integrace uměleckých oborů při prezentaci výtvarné tvorby a hudebních aktivit)	OSV (rozvoj smyslového vnímání; umění jako prostředek komunikace a osvojování světa) VEG (zvyky a tradice národů Evropy) MEV (vliv médií na společnost; každodenní život a kultura... role médií...)	nácvik a interpretace písní
KK1	<i>-zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>	Intonace a vokální improvizace Diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem.			
KK1 KU3	<i>-využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	Hudební rytmus Odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu	CJL (tvořivá činnost s textem) NEJ, ANJ		
KU4 KSP1 KD2	<i>-využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	Orientace v notovém záznamu vokální skladby Notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-využívá digitální technologie, tablet, telefon pro zkvalitnění výsledků	vokálně instrumentální skladby			
KRP4 KU2	-realizuje podle svých individuálních schopností písně různých stylů a žánrů	Rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti Reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, Zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané/hrané písně pomocí grafického/notového záznamu	EVV (ilustrace k písni)		
KSP1 KO4	-dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého -realizuje podle svých individuálních schopností písně různých stylů a žánrů	Reflexe vokálního projevu Vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, Hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		OSV (vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování a mezilidských vztahů)	
		INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
KK3 KU3	-žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při instrumentálních aktivitách	Hra na hudební nástroje Záznam hudby	FYZ, INF EVV (vyústění integrace uměleckých	MEV (utváření týmu; komunikace a spolupráce v týmu)	hra na hudební nástroje, improvizace,

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP3	-reprodukuje na základě svých individuálních instrumentálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb	Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální	oborů při prezentaci výtvarné tvorby a hudebních aktivit)	MKV (právo všech lidí podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci, ať patří jakékoli kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo organizační skupině; důležitost jedince ve vrstevnických a profesních vztazích; tolerance, empatie)	práce s partiturou
KRP1 KD1	-vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Tvorba doprovodů pro hudebně dram. projevy			
		HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
KU4	-realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů	Schopnost volby hudeb. nástroje v závislosti na typu skladby			pohybové vyjádření hudby,
KP4 KSP2 KO4	-rozpozná některé z tanců různých stylových období	Pohybový doprovod znějící hudby: taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Orientace v prostoru: rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách	TEV, EVV (vyústění integrace uměleckých oborů při prezentaci výtvarné tvorby a hudebních aktivit)	MKV (uplatňování principu slušného chování - základní morální normy)	historické tance, pohybová improvizace

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU3	<i>-zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	Pohybový doprovod znějící hudby: taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla: pantomima, improvizace Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby: tempové, dynamické, rytmickometrické, harmonické orientace v prostoru: rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách			
KSP4	<i>-na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</i>	Pohybový doprovod znějící hudby: taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění.			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		POSLECHOVÉ ČINNOSTI	CJL (tvořivá činnost s textem, DEJ, VKO, INF, ANJ, NEJ, EVV (výtvarné dílo jako podpůrný prostředek hudebního díla, paralely hudby a výtvarného umění)		diskuze o hudbě, analýza poslechových skladeb, návštěva koncertů
KU2 KK3	<i>-orientuje se v proudu znějící hudby, -vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, -chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby Postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy), jejich význam pro pochopení hudebního díla		OSV (rozvoj smyslového vnímání, kreativity)	
KO4 KK3	<i>-vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění</i>	Hudební dílo a jeho autor Hudební skladby v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	INF	OSV (vnímání a utváření mimouměleckého estetického) MKV (vztahy mezi kulturami - vedou ke vzájemnému obohacování různých kultur) MEV (vliv médií na kulturu; vliv médií na každodenní život...)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		PowerPoint - webové stránky, prezentační programy, multimédia - prezentační program: ukázka, použití - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika - vytvoření prezentace na zvolené téma - předvedení prezentace s vlastním komentářem	INF		
KO4	<i>-zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i> <i>-porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</i> <i>-zaznamená zvuk. stopu</i>	Hudební styly a žánry Chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu	INF	VEG (zvyky a tradice národů Evropy)	
KSP4 KD2	<i>-vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky</i> <i>-chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logiky utvářenému celku</i>	Interpretace znějící hudby Slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), Vytváření vlastních soudů a preferencí		OSV (rozvoj základních rysů kreativity...)	

5.6 Umění a kultura (UaK)

5.6.2 Vzdělávací obor: Estetická výchova výtvarná (EVV)

Charakteristika EVV:

EVV zahrnuje procesy: a) výtvarné vzdělávání a b) výtvarné působení. Ad a) Učí žáky pracovat s výtvarnými prostředky, kultivuje jejich přístupy k řešení výtvarných otázek nebo způsobu výtvarného podání. Základem je výtvarná analýza - pokusy, srovnávání a rozlišování vlastností výtvarných prvků, jejich řešení, výběr vhodných nástrojů, materiálů, postupů. Tvorbou dochází pak dochází k syntéze poznatků. Ad b) Napomáhá k zařazení se do civilizačního okruhu vlastního lidského společenství i hlubšímu pochopení odlišností. Rozvíjí výtvarné vnímání a kreativitu. Vychází z individuálních schopností a dovedností žáků a systematicky pracuje na jejich všestranném rozvoji a kultivovaném projevu. VYV je vyučována v úzké spolupráci s dalšími předměty, zejména Estetickou výchovou hudební (EVH) a literární výchovou (v rámci CJL). Integruje také části učiva Doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (ETV).

Obsahové vymezení EVV:

Vzdělávací obsah je dělen na tři tematické okruhy postupující všemi ročníky. Podrobnosti určuje plán předmětové skupiny a/nebo tematický plán vyučující/ho:

Rozvíjení smyslové citlivosti

Uplatňování subjektivity

Ověřování komunikačních účinků

Časové vymezení EVV:

Studium je časově rozvrženo od primy do kvarty s časovou dotací 1-2-1-1 hodina týdně.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Umění a kultura					
Vzdělávací obor: Estetická výchova výtvarná					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI					
KRP4 KD4	<i>Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků.</i>	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktury), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření.	EVH, CJL, DEJ		Žáci si osvojují základy operativního výtvarného myšlení
KRP3 KD2	<i>Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</i>	Uspořádání objektů do celku v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh), ve statickém i dynamickém vyjádření	EVH		Žáci si osvojují získané zkušenosti a hledají vlastní postupy při řešení výtvarného problému

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP2 KU3	<i>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly, a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</i>	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudební, dramatický).	EVH, CJL		
KK4 KD3-5	<i>Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních mediích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.</i>	Smyslové účinky vizuálně obrazových vyjádření Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická media, reklama Písmo (patkové, bezpatkové) Typy písma (bold, kurzíva, normal) Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	INF	ENV (Životní prostředí, globální problémy) MKV (Lidská společnost, lidské vztahy)	Cesta k vyjádření grafické úpravy propagačních prvků (design).

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

KRP4	<i>Vybírá, komunikuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky v již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních. ETV: Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost</i>	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Manipulace s objekty Pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn Výběr, uplatnění, interpretace	EVH, TEV ETV, ZSV	OSV (kreativita)	Žák pomocí analýzy a syntézy dochází k myšlenkovým operacím, které dovolují abstrahovat, stylizovat a vytvářet cykly variací a forem.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí.</i>	ETV: Iniciativa a tvořivost; renatalizace, nácvik tvořivosti.			
KRP5 KU3 KD1,4	<i>Rozliší působení vizuálně obrazového vyjádření smyslového účinku. Vytváří si představu o roli médií v kultuře a společnosti.</i>	Typy vizuálně obrazných vyjádření Hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Pravidla pro tvorbu prezentací Úprava obrázků (GIMP) Estetická a typografická pravidla Vytvoření prezentace na zvolené téma (PowerPoint, Canva, Prezi)		MEV (Lidé a média - fungování a vliv médií ve společnosti; VI. tvorba mediálního sdělení)	Ověřuje, využívá nabyté zkušenosti, aplikuje, propojuje a realizuje konkrétní techniky do zamýšleného celku. Ověřuje komunikační účinky výtvarného díla.
KRP2 KU4 KD2	<i>Rozliší působení v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Uvědomuje si možnost svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování.</i>	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolické, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech ETV: Pozitivní vzory versus pochybné idoly; senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv	ETV	OSV (kreativita)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>ETV: Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích. Analyzuje etické aspekty různých životních situací.</i>	reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě.			

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

KK3 KO4 KD4	<i>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření v současnosti i minulosti. Vychází přitom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</i>	Osobní postoj v komunikaci Jeho utváření a zdůvodňování Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých). Kritéria jejich porovnávání a jejich zdůvodňování.	DEJ, CJL	MKV (vztahy mezi kulturami vedoucí nejen k vzájemnému obohacování různých kultur)	Pochopení výtvarného myšlení tvůrců v minulosti a v současnosti
KRP2 KU4 KK2 KSP3 KO4 KD2,4	<i>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření</i>	Komunikační obsah vizuálně obrazových vyjádření Utváření a uplatnění komunikačního obsahu Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměrů autora.			Hledání cesty k vlastní interpretaci konkrétního výtvarného díla.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK3 KO4 KSP3 KP2 KD2	<i>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.</i>	Proměny komunikačního obsahu Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění. Historické, sociální a kulturní souvislosti.	DEJ, CJL	VEG (Evr. a a svět) ENV (ochrana přírody a kulturních památek u nás, v EU a ve světě - příklady z okolí)	Dějiny umění. Návštěvy výstav, muzeí, galerií.

Doplňková tabulka:		
EVV, CJL	Námět	Divadlo
	Motivace	Návštěva divadelního představení
	Výtvarný problém	Zhotovení návrhů scén pro vybrané divadelní představení
	Technika	Prostorové vyjádření pomocí různých materiálů.
EVV, DEJ	Námět	Kdybych byl králem, a měl svou vlastní pečeť.
	Motivace	Seznámení s historií a zákonitostmi tvorby pečetí, otiskování pečetí do pečetního vosku, do keramické hlíny. Návštěva muzea.
	Výtvarný problém	Kompozice v kruhu. Stylizace užitého motivu.
	Technika	Kresba tužkou, tuší, linoryt, slepotisk, reliéf, odlitek (sádra).
EVH, EVV	Námět	Melodie
	Motivace	Poslech a záznam barokní hudby (skladby)
	Výtvarný problém	Vyjádření rytmu, melodie a tónů pomocí barevných skvrn, bodů a linií
	Technika	Tempera, akvarel, kresba tuší, suchý pastel

5.7 Člověk a zdraví (CaZ)

5.7.1 Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika TEV:

Vzdělávací obor Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vzdělávacího oboru je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj žáka. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Obsahové vymezení TEV:

Vyučovací předmět tělesná výchova je vyučován v tělocvičně, sportovní hale, na hřišti, zimním stadionu, v plaveckém bazénu, posilovně či ve volné přírodě. Nejčastější organizační formou předmětu jsou praktická cvičení, zařazeny jsou též instruktážní filmy, přednášky nebo referáty. Při výuce tělesné výchovy získává student informace o činnostech ovlivňujících zdraví (zdravotní cvičení, význam pohybu, hygiena a bezpečnost při pohybových aktivitách), zdokonaluje úroveň svých pohybových dovedností (při pohybových hrách, gymnastice, kondičním cvičení, atletice, sportovních hrách, turistice a pobytu v přírodě, plavání, lyžování, bruslení a dalších pohybových činnostech) a rozvíjí činnosti podporující pohybové učení (komunikace a organizace v TV, zásady chování, pravidla pohybových činností, měření a posuzování pohybových výkonů, zdroje informací pohybových činnostech).

Vzdělávací obsah je dělen na 3 tematické okruhy postupující všemi ročníky. Podrobnosti určuje plán předmětové skupiny a/nebo tematický plán vyučující/ho.

Časové vymezení TEV: Předmět je vyučován v každém ročníku 2 hodiny / týden.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vzdělávací obor: Tělesná výchova					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1,4 KO35 KRP1,3,4 KD3	<i>-pochopí význam tělesné výchovy a sportu pro život člověka</i> <i>-dokáže posoudit význam sportovní činnosti pro organizmus</i> <i>-dokáže rozpoznat škodlivé látky pro lidský organizmus a vysvětlit neslučitelnost jejich používání se sportovní etiketou</i> <i>-umí použít zásady správně vedeného pohybu</i> <i>-sestaví svůj denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu</i> <i>-změří TF a dokáže tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže</i> <i>-zná prevenci a předvede korekci jednostranného zatížení těla</i> <i>-použije cvičení pro odstranění svalových dysbalancí</i>	Činnosti ovlivňující zdraví Rekreační a základní pohybové a sportovní činnosti Vliv škodlivých látek na organizmus Průpravná, kompenzační, vyrovnávací cvičení a jiné zdravotně zaměřené činnosti Zásady zdravého životního stylu Korekce svalových dysbalancí	VKZ PRI VKO (denní režim) PRI PRI	OSV (sebepoznání, sebeorganizace, organizace vlastního času, hodnoty, postoje, praktická etika) OSV (moje tělo jako zdroj informací, mezilidské vztahy – pomoc, podpora), řešení problémů a rozhodovací dovednosti, praktická etika) VDO (odpovědnost za své postoje a činy)	výklad, videofilm, diskuze videofilm, diskuze výklad, videofilm, diskuze, miniprojekt praktická cvičení, výklad, skupinové vyučování praktická cvičení, výklad, videofilm

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-samostatně se rozcvičí před pohybovou činností -zakončí pohybovou činnost protahovacími cviky -připraví svůj organizmus na různou pohybovou aktivitu -umí používat praktické jednání a rozhodování ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky)	Zahřívací a uvolňovací cvičení Cvičení v nestandardním prostředí První pomoc při tělesné výchově a sportu	VKO		
KRP1,3,4 KSP2,1 KO3 KU2,4,5 KD 2-4,5	-zdůvodní význam pohybových her pro rozvoj fyzické zdatnosti a tvorbu mezilidských vztahů -uplatňuje princip fair-play, spolupracuje se spolužáky, dbá o zdraví, má radost z výhry -rozpozná charakter hry, náročnost, účel a prostředí hry -používá gymnastické názvosloví -provede základní prvky prostných a cvičení na nářadí i mimo něj -předvede základní osvojované prvky s náčiním	Činnosti ovlivňující pohybové dovednosti Pohybové hry Význam sportovní her pro rozvoj pohybových dovedností Gymnastické názvosloví, polohy těla, postoje Cvičení na nářadí (hrazda, kruhy, kladina, koza, kůň, bradla, šplh na tyči a laně)	EVH PRI VKZ	OSV (sebepoznání a sebepojetí, kooperace a kompetice, řešení konfliktů, komunikace, cvičení smyslového vnímání, pozornosti na soustředění)	videofilm, diskuze, výklad praktická cvičení

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-ovládá záchranu a pomoc při cvičích -zná a samostatně provádí základní cviky pro rozvoj kloubní pohyblivosti, posílení ochablého svalstva, pro rozvoj svalové rovnováhy -rozpozná správně provedený cvik od špatného -ukáže základní cviky s hudebním či rytmickým doprovodem -předvede aerobní cvičení s hudbou -chápe význam aerobního cvičení -zdůvodní význam sebeobrany pro ochranu zdraví a života člověka -zvládne základní prvky sebeobránného cvičení -rozpozná význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty -pozná a správně používá startovní povely -aplikuje přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti	List a buňka Vkládání (čísel, vzorců, textů, minigrafů..) Vytvoření jednoduché tabulky Prostná cvičení Záchrana a pomoc Protahovací a napínací cviky (strečink), posilovací cvičení Rytmická gymnastika Aerobní cvičení s hudbou Základní strategie sebeobrany Základní prvky sebeobrany	INF VKZ PRI VKZ	VDO (odpovědnost za své postoje a činy, práva a povinnosti občana) OSV (sebepoznání a sebepojetí, moje tělo jako zdroj informací) OSV	videofilm, praktická cvičení, diskuze organizace soutěže, závodu

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-zdokonaluje se v základních atletických činnostech -provede organizaci atletických disciplín -změří a zapíše dosažené výkony -dokáže sestavit tabulky výkonů -naučí se základním herním činnostem jednotlivce -rozpozná základní herní kombinace a uplatňuje je ve hře -ovládá pravidla míčových her -zná a řídí se pravidly bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách -provádí údržbu náčiní a úpravu hřišť před a po utkání -dokáže zorganizovat krátkodobý turnaj -umí řídit hru	Základní atletické pojmy, pravidla atletických disciplín, pojmy olympijské disciplíny List a buňka Vkládání (čísel, vzorců, textů, minigrafů..) Vytvoření jednoduché tabulky Průpravná cvičení pro jednotlivé disciplíny Technika základních atletických disciplín Evidence výkonů Výpočet v tabulce Vybrané vzorce Doplnění tabulky o grafy Tisk a odevzdání práce Herní role a funkce Přehazovaná, kopaná, odbíjená, košíková, florbal, házená	INF PRI VKZ VKZ INF	(kooperace, kompetice) MKV (lidské vztahy, principy slušného chování, umět se vžít do role druhého, tolerance, empatie) ENV (vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí, utváření zdravého životního stylu) OSV (sebepoznání, sebepojetí, psychohygiena) VDO (odpovědnost za své činy a postoje, práva a povinnosti občana)	výklad, diskuze, videofilm

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-zdůvodní význam pobytu v přírodě pro dušení a fyzický vývoj člověka -řídí se zásadami pobytu v přírodě, dbá o ochranu přírody -orientuje se v terénu -zhodnotí význam plavání pro zdraví, kondici a správný tělesný vývoj -používá 2 plavecké způsoby -předvede první pomoc při záchranně tonoucího	Pravidla míčových her Turistika a pobyt v přírodě Zásady pobytu v řírodě Základy orientačního běhu Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla Základní použití telefonu a tabletu k obrazovému a zvukovému záznamu Význam plavání pro zdraví a regeneraci Základní plavecké způsoby (kraul, prsa, znak, delfín) - pořízení a základní úpravy fotografií IrfanView (u všech druhů sportu) Záchrana tonoucího Bruslení na ledě Průpravné a pohybové hry na ledu, cvičení koordinace pohybů,	PRI PRI VKZ INF INF	ENV (utváření zdravého životního stylu, vnímání estetických hodnot prostředí) VDO (odpovědnost za své činy a postoje, práva a povinnosti občana) OSV (sebezpoznání, sebepojetí, psychohygiiena)	výklad, diskuze, videofilm

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost -zná průpravná a pohybová cvičení, aktivně prožívá hry a soutěže -předvede jednoduché prvky v jízdě -spojí jednoduché prvky do krátké sestavy -umí ošetřit brusle -zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost, řídí se zásadami pobytu na horách -zná průpravné hry i jejich význam pro lyžařské dovednosti -předvede jednoduché prvky při jízdě -vybere vhodnou výstroj i výzbroj pro lyžování, provádí ošetření a mazání lyží -dovede použít lyžařský vlek nebo lanovku, dodržuje bezpečnostní opatření zařízení -používá správné zásady první pomoci na lyžích	stability a dynamické rovnováhy Jízda vpřed a vzad, změna směru jízdy, překládání vpřed a vzad, zastavení, obraty Krátká sestava bruslařských prvků Výběr a údržba bruslí Zásady pobytu na horách Průpravné hry na sněhu Jednoduché prvky při jízdě (obraty, jízda v přívratu, zastavení, odšlapování, základní oblouk, carvingový oblouk, střídavý běh, běh soupaž, bruslení na lyžích) Ošetření sjezdových a běžeckých lyží a bot První pomoc na lyžích a přivolání záchrany Stolní tenis Pravidla stolního tenisu			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-zná a používá základní údery při stolním tenisu -pravidla stolního tenisu -umí používat frisbee a použije ho pro jednoduché hry	Frisbee			
KRP3,4 KU2,3 KO4,5 KD2-4,5	-používá správné tělocvičné názvosloví -ovládá smluvené povely a signály -ovládá základní pořadové cviky -vzájemně spolupracuje a komunikuje s ostat. žáky -zvolí vyhovující prostor a terén pro pohybovou činnost -vybere vhodnou sportovní výstroj a výzbroj -umí správně ošetřit sportovní výstroj a výzbroj, zvládá drobné opravy -zná základní historické sportovní události -chápe význam olympizmu -sleduje současné sportovní události -organizuje sportovní soutěže na úrovni školy -uplatňuje princip fair-play, spolupracuje se spolužáky,	Činnosti podporující pohybové učení Pořadová cvičení Komunikace v hodinách Organizace prostoru Výběr a údržba sportovní výstroje a výzbroje Historie a současnost sportu Organizace sportovních soutěží Pravidla her, závodů, soutěží	VKZ	OSV (rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, hodnoty a postoje, praktická etika, kooperace a kompetice, kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích) VDO (respektování odlišností, vzájemná komunikace a kooperace) MEV (mediální sdělení)	diskuze, výklad, praktická cvičení, referát, miniprojekt

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	dbá o zdraví, má radost z výhry -změří, zaznamená a vyhodnotí výkony	Měření a záznam výkonů Vytvoření grafu Vložení obrázku, symbolu, vzorce Tisk tabulky s grafem	INF		

5.7.2 Výchova ke zdraví (VKZ)

Charakteristika VKZ:

Výchova ke zdraví (VKZ) jako samostatný předmět (takto vyučována pouze v kvartě) i jako integrovaná součást VKO, PRI a práce třídního učitele s třídním kolektivem shrnuje základní poznatky o člověku a ochraně jeho zdraví. Žactvo se učí aktivně rozvíjet a chránit své zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za něj zodpovědný. Upevňují si získané zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednost čelit nepříznivým situacím, vyhýbat se nebezpečí a čelit vlastnímu ohrožení zdraví. Předmět rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí žáka dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat ve prospěch zdraví. Integruje také části učiva Doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (ETV). Obor výchova ke zdraví je úzce propojena s předmětem Přírodopis (PRI), Výchova k občanství (VKO) a s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Obsahové vymezení VKZ:

Předmět - jeho vzdělávací obsah i očekávané výstupy - jsou integrovány do předmětů Výchova k občanství (VKO) a Přírodopis (PRI). V tabulce níže jsou uvedeny jednotlivé komponenty a jejich integrace.

Časové vymezení VKZ:

VKZ je dotována 3 vyučovacími hodinami. 1 hodina je integrována do VKO v primě, 1 hodina do PRI v tercii a 1 hodina v kvartě je vyučována jako samostatný předmět VKZ. U uvedeného učiva výrazně participuje třídní učitel na adaptačním kurzu, třídnických hodinách a mimoškolních aktivitách; výrazně se podílí zejména na dopravní výchově (dále DOV) a Ochráně člověka za mimořádných událostí (viz poznámka ve 4. sloupci).

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví					
Klíčové kompetence:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata a návrh realizace jsou uvedeny v rámci předmětu, do nějž je VKZ integrována!		
Integrováno do VKO - prima	Vztahy mezi lidmi a formy soužití <i>-respektuje pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky.</i> <i>-vytváří dobré mezilidské vztahy v komunitě.</i> <i>ETV: Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu.</i> <i>Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.</i>	Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství) ETV: Fair play; zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport.	VKO		Na tématech spolupracuje TU při práci na tříd. hod. a adaptačním kurzu
	<i>-vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku)</i> <i>-uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i>	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek)			
Integrováno do PRI tercie	Změny v životě člověka a jejich reflexe <i>-objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří</i> <i>-uvědomuje si význam, zvláštnosti a rizika jednotlivých etap</i>	Člověk – růst a vývoj jedince	PRI		výklad, referát (vývoj jedince, fyziologické změny), diskuze (rizika dospívání),

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-přirozeně reaguje na fyziologické změny v období dospívání -chápe význam tohoto důležitého období, uvědomuje si jeho rizika a ví, jak se proti nim chránit -vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; -vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; -dovede vysvětlit změny v období dospívání, toleruje podobné projevy u vrstevníků -chová se kultivovaně k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou pozitivními a životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny) Sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity)	ETV		beseda s odborníkem (psychologem, lékařem)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>ETV: Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.</i>	ETV: Sexuální zdraví; zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství.			
KRP2,3 KSP3,4 KO2,3 KD1,2	Zdravý způsob života a péče o zdraví -dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem <i>civilizačních nemocí</i> -v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Zde a dále: Prezentace v PowerPointu Výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy) (vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota)	PRI INF, VKO	OSV VDO	projekt (jak se jí u nás doma?), návrh a sestavení jídelníčku, anketa a její vyhodnocení
	-vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným duševním a sociálním zdravím -vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví -dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Tělesná a duševní hygiena, denní režim (zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim)			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-rolišuje příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby -aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence -samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu -zná způsoby překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Ochrana před přenosnými chorobami -základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy –prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci Stres a jeho vztah ke zdraví			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU4 KRP2,3,5 KK3,4 KSP3,4 KO3,5 KD2,3,5	- <i>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i> - <i>svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i>		ETV, PRI	OSV VDO VEG	výklad, diskuze (jak se zbavuji stresu)
	- <i>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami</i> - <i>zná zdravotní rizika civilizačních chorob</i> - <i>svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i> - <i>uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka</i> - <i>uplatňuje osvojené sociální dovednosti, modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni</i> - <i>v případě potřeby přivolá odbornou pomoc sobě i druhým</i>	Autodestruktivní závislosti Návyková psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu)			projekt (pravidla chování ve škole, v cizím prostředí, ve městě) referát (civilizační choroby) anketa (jak se bráním negativním vlivům – drogy, doping, hráčství, tabakizmus, alkohol, trestná činnost), s čím jsem se (ne)setkal

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>-rozpozná skryté formy a stupně násilí</i> <i>-uplatňuje osvojené dovednosti</i> <i>komunikační obrany proti manipulaci</i> <i>a agresi</i> <i>-v případě potřeby přivolá odbornou</i> <i>pomoc sobě i druhým</i>	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání (šikana, jiné projevy násilí, zneužívání dětí, kriminalita mládeže komunikace se službami odborné pomoci) Sexuální kriminalita			Na tématu spolupracuje TU při práci na třídnických hodinách a adaptačním kurzu
<i>-respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky</i> <i>-zvládá pohyb a komunikaci mezi neznámými lidmi</i> <i>-projevuje odpovědné a adekvátní chování při konfliktech a krizových situacích</i> <i>-dbá na své osobní bezpečí</i>	Bezpečné chování a komunikace (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení)			
<i>-projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí a mimořádných událostech</i> <i>-dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole, dopravě</i> <i>-zná pravidla silničního provozu</i> <i>-v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (bezpečné prostředí ve škole, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)			Na tématu spolupracuje TU při práci na třídnických hodinách (dopravní výchova)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Integrováno do VKO - prima	-vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt	Manipulativní reklama (reklamní vliv, působení sekt)			
KU4 KRP2,3,5 KK3,4 KSP3,4 KO3,5 KD1,2	- <i>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdrav a osobního bezpečí</i> - <i>v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i> - <i>uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i>	Ochrana člověka za mimořádných událostí -klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí			Na tématu spolupracuje TU při práci třídnických hodinách
Integrováno do PRI tercie	Hodnota a podpora zdraví - <i>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným duševním a sociálním zdravím</i> - <i>vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdrav</i>	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchi	PRI		
	- <i>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých</i> - <i>vyvozuje ze získaných zkušeností osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	Podpora zdraví a její formy (prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnosti jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví)			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce -usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví				
Integrováno do VKO - prima	Osobnostní a sociální rozvoj -vytváří si optimální vztah k sobě samému, snaží se o vyrovnané sebepojetí -respektuje přijatá pravidla soužití mezi lidmi, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	Sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity)	PRI, VKO		
	-zná a používá cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání -vyhodnotí problémovou situaci a pokusí se o její řešení -stanoví si osobní cíle a postupnými kroky se snaží o jejich dosažení	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování (sebereflexe, sebekontrola, stanovení osobních cílů, zvládání problémových situací stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování)			

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>-samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu</i> <i>-zná způsoby překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i> <i>-podle potřeby vyhledá pomoc při řešení problémů</i>	Psychohygiena			
	<i>-respektuje sebe sama i své okolí, přijímá názory druhého</i> <i>-aplikuje chování podporující dobré vztahy</i> <i>-umí aktivně naslouchat a vést kultivovaný dialog</i> <i>-v jednání s druhými využívá efektivní a asertivní komunikace a kooperace</i> <i>-osvojí si zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích schopností</i> <i>-rozvine své dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích</i>	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování)			Na tématu spolupracuje TU při práci na třídnických hodinách a adaptačním kurzu

5.7.2.1 Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví (VKZ), kurz: Dopravní výchova (DOV)

Charakteristika DOV:

Základním smyslem zařazení dopravní problematiky na nižším gymnáziu je další rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik v silničním provozu a přijetí etických norem chování. Dále pak rozvoj životních kompetencí pedagogů, jejich další vzdělávání, výměna zkušeností, jejich cílené působení i mimo rámec ZŠ – vůči rodičům a veřejnosti v lokalitě školy.

Cílem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni ZŠ.

Obsahové vymezení DOV: Kurz - jeho vzdělávací obsah i očekávané výstupy – jsou uvedeny v tabulce níže. Vymezení je specifické pro každý ročník. Kurz není klasifikován.

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Časové vymezení DOV:

Kurz probíhá na třídnických hodinách a je veden TU podle vytvořené metodiky. Podle momentálních podmínek školy se v primě až tercii realizuje 8 lekcí v průběhu šk. roku, tj. přibližně 1x měsíčně jako součást třídnické hodiny. V případě vhodných provozních podmínek školy mohou být organizovány v každém pololetí dva půldenní kurzy DOV pod vedením TU. V kvartě kurz vždy probíhá v kooperaci TU s VKZ (návštěva dopravního hřiště Nymburk, soutěže dopravní výchovy atd.).

Prima Chodcem nejen na cestě do školy <u>Cíl výuky v daném ročníku:</u> <i>dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli chodce; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; zabývat se zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje reakce, vlastní agresivitu a reakce a chování ostatních</i>		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
Žák a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi b) chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy) c) dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání d) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam e) posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu f) vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce	CHODEC I. Na chodníku Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku Vztahy mezi účastníky silničního provozu II. Chodec a cyklista na silnici Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu III. Volný čas a sportovní aktivity Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit; konkretizace podle lokality ZŠ a obce) IV. Přecházení křižovatky Pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie) Vztahy mezi účastníky silničního provozu	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	V. Cesta dopravními prostředky Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky (pravidla při jízdě autem, zádržné systémy, vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy) VI. Dopravní značky Odpovídající značky pro jednotlivá témata Prolínající téma – deník správného chodce Deník správného chodce – etická stránka chování v silničním provozu	
Sekunda Křížem krázem na kole <u>Cíl výuky v daném ročníku:</u> <i>dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, zejména v roli cyklisty; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; rozvíjet zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje vlastní reakce a agresivitu i reakce na chování ostatních</i>		
Žák a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí b) chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu c) odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí	CYKLISTA I. Výbava jízdního kola a cyklisty Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu) II. Bezpečná jízda Technika jízdy a její pravidla mimo silnici III. Cyklista na silnici Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) IV. Cyklista na křižovatce	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích)</i> <i>d) poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích)</i> <i>e) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam</i> <i>f) vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty</i>	Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky Vztahy mezi účastníky silničního provozu Křižovatka řízená příslušníkem policie V. Prázdniny Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování Specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna VI. Krizové situace Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola) Nejjednodušší základy poskytnutí první předlékařské pomoci VII. Dopravní značky Odpovídající značky pro jednotlivá témata Prolínající téma – deník správného cyklisty Deník správného cyklisty – etická stránka chování v silničním provozu	
Tercie Jde to i bezpečně <u>Cíl výuky v daném ročníku:</u> <i>pochopit pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, rizika a důležitost tématu; odhalit včas hrozící nebezpečí a odvodit bezpečné chování; zabývat se všemi účastníky silničního provozu a chovat se zodpovědně a ohleduplně; naučit se zvládat agresivitu svoji i ostatních; poznat další zásady první předlékařské pomoci; dokázat prakticky uplatňovat nejdůležitější prvky témat</i>		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Žák a) vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých b) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě c) charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti d) vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života	ETIKA V SILNIČNÍM PROVOZU I. Chodec Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu) Přestupky chodců a ukázka legislativy II. Cyklista Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu) Přestupky cyklistů a ukázka legislativy III. Dopravní značky Odpovídající značky pro jednotlivá témata Prolínající téma – deník správného chodce a cyklisty Přístup veřejnosti k bezpečnosti v silničním provozu – etická stránka chování v silničním provozu	
Kvarta Jak se staneme řidiči <u>Cíl výuky v daném ročníku:</u> <i>pochopit vztahy mezi účastníky silničního provozu, být zodpovědný za svoje chování, dokázat rychle a správně vyhodnotit situaci a vyvodit závěry; naučit se potlačit svoji agresivitu a zvládnout agresivitu ostatních; poznat zásady první předlékařské pomoci a seznámit se s legislativou v oboru silničního provozu; pochopit důležitost tématu, ovládat pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu i možná rizika; uplatňovat v praxi nejdůležitější prvky témat</i>		
Žák a) používá své znalosti a dovednosti v praxi b) orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava	NA VLASTNÍ KŮŽI I. Chodec Zážitkové lekce, projekty a další aktivity II. Cyklista Zážitkové lekce, projekty a další aktivity III. Poskytnutí první předlékařské pomoci	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

c) <i>interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu</i> d) <i>chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace</i> e) <i>analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování</i> f) <i>aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu</i> g) <i>aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti</i> h) <i>vyřeší testy „řidičský průkaz nanečisto“</i>	Spolupráce s odborníky Návštěva centra záchranářů IV. Můj první řidičák Zopakování a upevňování znalostí a dovedností Znalostní testy, závěrečná zkouška	

5.8 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce (ČaSP)

Obsahuje vzdělávací obory: Svět práce (integrováno do VKO), **Práce s laboratorní technikou** (integrováno do FYZ, CHE)

5.8.1 Vzdělávací obor: Svět práce (SVP)

Charakteristika SVP:

Tematický okruh **SVP** se opírá o kompetence nabyté zejména ve volitelných předmětech. Základem je zprostředkovaný i přímý kontakt s rozmanitými činnostmi a technikou, vede žáky a žákyně k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti, přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Studujícím tak napomáhá ve schopnosti orientovat se v pracovních činnostech vybraných profesí, posuzovat vlastní možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy, využívat profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Žáci a žákyně budou schopni prokázat

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

v modelových situacích schopnost sebe prezentace při vstupu na trh práce. **SVP** souvisí s dalšími předměty, zejména **Výchovou k občanství (VKO)**, do níž je integrován ve shodě s možnostmi RVP.

Obsahové vymezení SVP:

Vzdělávací obsah je dělen na pět tematických okruhů:

Trh práce (tercie)

Volba povolání (tercie)

Možnosti vzdělávání a získání kvalifikace (kvarta)

Zaměstnání (kvarta)

Podnikání (kvarta)

Časové vymezení SVP:

Studium je časově rozvrženo do tercie a kvarty. Časová dotace 1-1 hodina týdně je integrována do VKO v tercií a kvartě. Tercií jsou určeny první dva tematické okruhy, kvartě tři zbývající.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce					
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce					
Tematický okruh: Svět práce					
Integrováno:	index Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
Integrováno do VKO - tercie	<i>Orientuje se v různých pracovních činnostech. Vysvětlí nutnost celoživotního vzdělávání. Umí sestavit motivační dopis, strukturovaný životopis...</i>	TRH PRÁCE – práce v životě jedince, povolání, druhy pracovišť, prac. prostředků, objektů, charakter a druhy prac. činností kvalifikace, zdravotní a osobnostní předpoklady, trh práce	PRI (Vývoj člověka)	ENV (projekty na ochranu ŽP a památek ve městě) MKV (respektování zvláštností různých etnik, lidská	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				solidarita, lidská práva)	
Integrováno do VKO - tercie	<i>Posoudí své možnosti při volbě povolání. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr povolání. Vysvětlí vliv školy na pracovní zařazení. Porovná své kompetence s požadavky na konkrétní zaměstnání. Prokáže orientaci v profesním poradenství.</i>	VOLBA POVOLÁNÍ sebepoznávání, osobní schopnosti, vloh, osobní cíle, zájmy, zdravotní stav, vlivy na volbu povolání, profesní informace, poradenství	IKT	OSV (sebeoznání, sebepojetí, kreativita, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti) MEV (interpretace vztahu mediálního sdělení a reality)	PPP- návštěva s besedou Média-profesní informace
Integrováno do VKO - kvarta	použije získané informace pro výběr vhodného vzdělávání, orientuje se ve vzdělávací soustavě ČR	MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ A ZÍSKÁNÍ KVALIFIKACE náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby		MEV (tvorba mediálního sdělení)	Vzdělávací zařízení v regionu – exkurze Burza škol Média
Integrováno do VKO - kvarta	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	ZAMĚSTNÁNÍ pracovní příležitosti v regionu, hledání zaměstnání, životopis, pohovor u zaměstnavatele, nezaměstnanost, úřady práce, práva a povinnosti	CJL MAT (F1-5) 3V (úměrnosti - závislosti veličin, diagramy; funkce - přímá a nepřímá	VDO (spolupráce s institucemi v obci, principy soužití) MEV	Úřad práce – návštěva, beseda Média

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		zaměstnanců a zaměstnavatelů	úměrnost a její graf)	(stavba mediálních sdělení)	
Integrováno do VKO - kvarta	orientuje se v různých pracovních činnostech	PODNIKÁNÍ druhy a struktura organizací, formy podnikání, soukromé podnikání		MEV (fungování médií a jejich vliv na spol.)	

5.8.2 Vzdělávací předmět: Laboratorní technika (LAT)

Charakteristika předmětu:

V rámci vzdělávacího oboru fyzika (FYZ) je realizována první část vzdělávacího oboru **Práce s laboratorní technikou (LAT)** ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce; výuka v primě probíhá v učebně fyziky a účastní se jí vždy polovina studentů. V tercii je obor **Práce s laboratorní technikou (LAT)** vyučován v rámci integrujícího vzdělávacího oboru Chemie (CHE), kde prostřednictvím pozorování, experimentů, měření a ověřování hypotéz žáci získávají praktické dovednosti a pracovní kompetence.

Obsahové vymezení LAT:

Vzdělávací obsah je dělen na dva tematické okruhy:

Práce s laboratorní technikou ve fyzice

Práce s laboratorní technikou v chemii

Časové vymezení LAT:

Studium je časově rozvrženo do primy (FYZ) a tercie (CHE). Průměrná časová dotace činí 0,5 - 0 - 0,5 - 0 hodiny týdně a je integrována do uvedených předmětů.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce			
Tematický okruh: Práce s laboratorní technikou			
Integrováno:	index	Učivo:	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata a návrh realizace jsou podrobně uvedeny v předmětech, do nichž jsou témata integrována.</i>
	Očekávaný školní výstup:		

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

integrováno do FYZ - prima	-vyjmenuje pravidla pro bezpečné zacházení s elektrickým zařízením -popíše postup při provádění 1. pomoci -uvede, z čeho se skládá protokol o fyzikálním měření -dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci -poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři -zdůvodní nutnost statistického zpracování výsledků měření	Pracovní řád laboratoře fyziky Poučení o bezpečnosti práce Protokol o fyzikálním měření	CHE, PRI, vzdělávací oblast ČaZ		výklad
	-pojmenuje části laboratorních vah -popíše postup měření hmotnosti -posoudí přesnost měření jednotlivých délkových měřidel	Měření hmotnosti na laboratorních vahách Měření délky posuv. měřidlem	CHE		práce ve skupinách
	-navrhne optimální způsob, jak se bude měřit daná fyzikální veličina -posoudí vhodnost daného měřidla a dané metody měření -zdůvodní nutnost opakovaného měření	Určení tloušťky listu papíru	MAT		práce ve skupinách

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů -vysvětlí případné rozdíly mezi hodnotou naměřenou a hodnotou uvedenou ve fyzikálních tabulkách	Určení hustoty pravidelného tělesa (kapaliny)	MAT		práce ve skupinách pokus
integrováno do CHE - tercie	-zváží rizika práce s chemikáliemi -reprodukuje pravidla bezpečnosti práce podle laboratorního řádu a ochranu životního prostředí při experimentální práci -zváží nebezpečí práce s hořlav. -uvede zásady bezpečnosti -práce s hořlavinami -zváží nebezpečí pr. s žíravinami -uvede zásady bezpečnosti práce s žíravinami -zdůvodní důležitost R-vět a S-vět uvedených na chemikáliích -posoudí důležitost používání ochranných pomůcek -předvede správnou manipulaci se skleněnými pomůckami -stanoví způsoby likvidace odpadů	Bezpečnost práce v chemické laboratoři Likvidace odpadu		ENV (vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí)	

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	-popíše zásady první pomoci při poleptání oka -uvede zásady první pomoci při požití žíravých látek -naučí se poskytovat první pomoc při poleptání pokožky -vyjmenuje zásady první pomoci při nadýchání se škodliv. látkami -předvede ukázkou ošetření otevřeného poranění -reprodukuje důležitá tel. čísla -uvede seznam základního vybavení lékárníčky v chem. lab.	První pomoc při úrazu v chemické laboratoři		ENV (vztah člověka k prostředí)	
	-popíše základní vybavení lab. -pojmenuje lab. nádobí a pomůcky sloužící k sestavování aparatur -roztřídí chemické sklo na varné, technické a odměrné -vybere porcelánové nádobí -pojmenuje kovové pomůcky -seznámí se s laboratorním řádem	Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	PRI, IKT, VKZ	ENV (vztah člověka k prostředí)	pozorování, práce ve skupinách, výklad
	-vybere příslušné pomůcky a chemikálie -provede potřebné výpočty -vytvoří schéma aparatury -zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích svých experimentů a zformuluje závěry, k nimž dospěl	Pracovní protokol			výklad, pokus, pozorování, práce ve skupinách

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	- vyhledá v dostupných inf. zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - naučí se pracovat se sklem, korkem a gumou - pojmenuje jednotlivé typy kahanů - vysvětlí zapalování kahanů - ukáže práci s lab. vahami - předvede přípravu směsí látek - uvede příklady rozdělování - směsí různých látek - popíše aparatury používané při destilaci, filtraci, přípravu a vývoj plynů a krystalizaci	Základní laboratorní postupy a metody		ENV (vztah člověka k prostředí)	výklad, pozorování, demonstrace, pokus, práce ve skupinách

5.9 Doplňující vzdělávací obory

5.9.1 Etická výchova (ETV)

Charakteristika předmětu

ETV rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na pozorování s následně kritické posouzení a vyvození závěrů pro praktický život, na samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, vytvořit si pozitivní představu o sobě samém a být schopen/na účinné spolupráce.

ETV je zcela integrována bez přidělené časové dotace, a to do CJL, ANJ, NEJ, FRJ nebo RUJ, VKO, PRI, EVV a VKZ.

5.9.2 Dramatická výchova (DRV) - je zpracováno samostatně mimo ŠVP NG

Charakteristika předmětu

DRV Je prostředkem podporujícím osobnostní a sociální rozvoj. Využívá dramatické inspirace a schopnosti člověka jednat v navozených situacích obdobně jako ve skutečných. Vytváří příležitost znovuprožívat nebo zažívat situace, s nimiž se všichni mohou setkat v životě. Učí orientovat se v nich, hledat řešení a rozhodovat se, přijímat různé role, lépe projevovat a chápat city, myšlenky názory i motivy jednání jiných lidí.

Další cizí jazyk, Filmová/Audiovizuální výchova, Taneční a pohybová výchova nejsou do školního roku 2017/2018 nabízeny; jejich zařazení je otázkou dalšího rozšiřování ŠVP NG.

6. Hodnocení žáků a žákyň

Hodnocení žáků/ůň vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

6.1 Způsoby hodnocení

Žák je pravidelně hodnocen během celého školního roku podle zásad stanovených a uvedených v ŠVP GJP. Vysvědčení (pololetní i výroční) vyjadřuje klasifikované výsledky práce za uvedené pololetí. **Hodnocení je vyjádřeno známkami 1 – 5 ve všech předmětech** (GJP se nebrání slovnímu hodnocení, rodičovská veřejnost ovšem dává přednost klasifikaci známkou; na žádost zákonných zástupců podpořenou vyjádřením PPP je možné uplatnit slovní hodnocení na nižším stupni GJP vyjma výročního vysvědčení ve 4. ročníku nižšího stupně, ev. při ukončení studia na GJP v průběhu nižšího stupně.).

Na GJP je využíváno jak **heteronomního** (hodnocení učitelem), tak i **autonomního** (sebehodnocení žáka) **hodnocení**. Učitelé jsou vedeni k používání **individuálně normovaného hodnocení**, které umožňuje porovnávat výkon žáka s jeho výkony předcházejícími. Tento způsob je kombinován s **hodnocením sociálně normovaným** vycházejícím z očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů.

Hodnocení plní především úlohu:

- zpětné vazby žáka i učitele,
- motivační,
- podkladu pro záznam prospěchu,
- podkladu pro sumativní hodnocení (vysvědčení pololetní a výroční);
- indikátoru připravenosti žáka pro další učení.

Kromě klasifikací vyjádřeného hodnocení se na GJP využívá i všech **ostatních forem hodnocení**, a to především

- jednoduchých verbálních i mimoverbálních hodnocení v průběhu edukačního procesu,
- oceňování výkonu např. výstavami prací, umístěním na „tabuli cti“ atp.,
- slovním hodnocením v podobě zhodnocení realizovaných projektů, portfolia žáka, vyznamenání žáka, odměnami, vyhlášením vítězů atp.

Při hodnocení (klasifikaci) výsledků vzdělávání se posuzuje **dosažení kognitivních i afektivních cílů** s důrazem na hodnocení klíčových kompetencí:

- úroveň dosažených výsledků vzdělávání,
- ucelenost, přesnost, trvalost, kvalita a rozsah osvojení,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
- schopnost nalézat, třídít a interpretovat informace,
- samostatnost jeho/jejího myšlení, tvořivost i originalita,

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- osvojení účinných metod samostatného studia, osvojení dovednosti účinné spolupráce.

Postup do vyššího ročníku se řídí §52 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

6.2 Kritéria klasifikace

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje svoji práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostudia.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Jeho ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze menší podporu nebo pomoc.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich získávání a třídění, tak zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium 2023 – Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho písemný a ústní projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti a dovednosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

Vyučující vzdělávací oblasti mohou uvedená kritéria zpřesnit a specifikovat s ohledem na vzdělávací strategie, metody a formy v oblasti užívané. O této skutečnosti vyhotoví zápis z jednání.

6.3 Stupně hodnocení chování a výchovná opatření

Stupeň 1 – velmi dobré

Žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole i na veřejnosti. Projevuje dobrý vztah ke všem pracovníkům školy i spolužákům. Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole i na veřejnosti. Mezi méně závažné přestupky patří i neplnění si základních školních povinností. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení opatření k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit. O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel/ka školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel/ka je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

Výchovná opatření

O udělení všech výchovných opatření provede třídní učitel/ka zápis do evidence školy, a to nejpozději do 7 dnů po jejich udělení.

Pochvaly

Běžné pochvaly uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do určeného dokumentu.

Třídní učitel/ka může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelem/lkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvajícím svědomitou úspěšnou práci.

Ředitel/ka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci.

Opatření k posílení kázně

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy, podmíněčné vyloučení, vyloučení.

Napomenutí třídního učitele

Napomenutí uděluje třídní učitel, a to bezprostředně po přestupku. O udělení napomenutí informuje ředitele školy. Zákonným zástupcům je napomenutí oznámeno prostřednictvím zápisu.

Důtka třídního učitele

Důtku třídního učitele uděluje třídní učitel po předchozím projednání s ředitelem školy a s vyučujícími, kteří daného žáka učí, a to bezprostředně po přestupku. O udělení důtky jsou zákonní zástupci informováni dopisem nebo ústním jednáním.

Důtka ředitele školy

Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve projednal s ostatními vyučujícími, a to po projednání na pedagogické radě. O udělení důtky jsou zákonní zástupci informováni dopisem nebo ústním jednáním.

6.4 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Hodnocení se řídí vyhláškou č. 73/2005 Sb. Při hodnocení a klasifikaci vycházíme z doporučení a závěrů ŠPZ a hodnocení je vždy individuální.

Hodnocení mimořádně nadaných žáků

Žák, který byl zjištěním školského poradenského zařízení označen za mimořádně nadaného žáka, je vzděláván na základě individuálního vzdělávacího plánu, který rovněž stanovuje konkrétní kritéria jeho hodnocení.

Hodnocení chování žáků se specifickými poruchami chování (ADHD)

Při hodnocení chování žáků s SPU jsou zohledňovány problémy a nedostatky vyplývající z charakteru jejich poruchy na základě odborného vyšetření. Zohlednění se týká projevů žáka vyplývajících z typu a rozsahu jeho poruchy.

Hodnocení prospěchu žáků se specifickými poruchami učení (SPU)

Při hodnocení prospěchu žáků s SPU jsou zohledňovány problémy a nedostatky vyplývající z charakteru jejich poruchy na základě odborného vyšetření. Žák je hodnocen individuálně. Zohlednění se zpravidla týká:

- přiměřeného času na hodnocené práce (ústní či písemné)
- úprava rozsahu práce, tak aby byl zajištěn dostatečný čas na kontrolu
- respektování specifických chyb a chyb vzniklých z nedostatku času
- ověřování správného pochopení zadané práce
- klasifikace známkou, případně kombinace hodnocení známkou s možností slovního hodnocení dle typu a rozsahu poruchy